

Roger Zelazny

Bourák

Murdock se řítí přes Velkou západní silniční planinu.

Jak více než dvouserpadesátikilometrovou rychlostí zdolával nespočetné kopečky a svahy Planiny, slunce mu poskakovalo vysoko nad hlavou jako ohnivé jojo. Neměl důvod zpomalit, zvláště když Jenny stačila svými skrytými očima zpozorovat všechny balvany a díry dřív, než k nim dojeli, a patřičně poopravit kurs. Někdy si těch nepatrných pohybů volantu pod rukama ani nevšiml.

Přestože přední sklo vozu bylo zakalené a na očích měl silné ochranné brýle, jas odrážející se od spečené Planiny ho oslepoval, takže si chvílemi připadal, jako by vedl loď nocí pod oslnivým cizím měsícem a probíjel se s ní jezerem stříbrného ohně. Za zádi se k nebi vzdouvaly vlny prachu, zůstávaly viset ve vzduchu a pomalu se znovu usazovaly.

"Zničíš se, když tu budeš tak sedět, svírat volant a šilhat před sebe," promluvil reproduktor. "Proč si nezkusíš na chvíli odpočinout? Dovol mi zamžít okna. Prospi se a řízení nech mě."

"Ne," řekl. "Chci to takhle."

"Dobře. Jen mě napadlo se zeptat."

"Díky."

Asi o minutu později se z reproduktoru ozvala hudba - byla to lehká hra smyčců.

"Vypni to!"

"Promiň. Myslela jsem, že ti to pomůže uvolnit se."

"Až se budu potřebovat uvolnit, dám ti sám vědět."

"Oukej, Same. Promiň."

Ticho působilo po tom krátkém přerušení tísnivě. Byla dobré auto a on to věděl. Vždy jí šlo jen o jeho dobro a pro úspěch jeho pátrání dychtila udělat vše, co bylo v jejích silách.

Postavili ji tak, aby vypadala jako bezstarostná módní limuzína: křiklavě červená, vyparáděná, rychlá. Vyboulená kapota však

v sobě ukrývala rakety a ve výklencích za reflektory, skryty pohledům, číhaly hlavně dvou padesátek. Pod předkem měla pás granátů s pěti a desetisekundovým zpožděním a do jejího trupu byla zabudována tlaková nádrž rozprašovače obsahující vysoce těkavý naftalín.

Jeho Jenny totiž byla speciálně zkonstruovaný zabiják, kterého mu daleko na východě postavil konstruktérský kouzelník z geeyemské dynastie, a do jehož stavby vložil ten velký tvůrce veškeré své umění.

"Tentokrát je najdeme, Jenny," řekl.

"Nechtěl jsem se na tebe tak utrhnout."

"To nic, Same," pravil křehký hlas. "Jsem programovaná tak, abych tě chápala."

Zatímco se hnali přes Velkou planinu, slunce se sklánělo k západu. Pátrání trvalo

již noc a den a Murdock byl unavený. Poslední palivová a odpočinková pevnost se zdála být tak dávno, tak daleko...

Naklonil se dopředu a oči se mu zavřely.

Okna zvolna ztmavla, až zneprůsvitněla úplně. Bezpečnostní pás se posunul výš a odtáhl ho od volantu. Potom se sedadlo začalo sklápět a zastavilo se, až když jeho tělo spočívalo ve vodorovné poloze. Později, když se přikradla noc, se zapnulo topení.

Bylo něco před pátou hodinou ranní, když ho sedadlo svým natřásáním probudilo.

"Probud' se, Same! Vstávej!"

"Co se děje," zamručel.

"Před dvaceti minutami jsem zachytila rádiové vysílání. Tímto směrem došlo před nedávněm k nájezdu aut. Okamžitě jsem změnila kurs. Teď už jsme skoro tam."

"Proč jsi mě nevbudila hned?"

"Potřeboval jsi se vyspat. A navíc bys stejně nemohl nic dělat, jen sedět a být stále napjatější a nervóznější."

"Fajn, asi máš pravdu. Řekni mi o tom útoku něco víc."

"Šest vozů směřujících na západ bylo v noci přepadeno blíže neurčeným počtem divokých aut. Ohlásil to vrtulník Hlídky, který je našel ze vzduchu. Já jsem jen poslouchala. Všechny vozy byly odstrojeny, měly vyčerpané palivo a zničené mozky. Cestující byli zřejmě usmrceni také. Nic tam nejevilo známky pohybu."

"Jak jsme ještě daleko?"

"Dvě až tři minuty."

Okna se znovu projasnila. Murdock se očima vpíjel do tmy na vzdálenost, kterou z ní silné reflektory dokázaly ukrojit.

"Něco vidím," pronesl po chvíli.

"Jsme na místě," přisvědčila Jenny a začala zpomalovat.

Před zpusťšenými auty zastavili. Bezpečnostní pás povolil a navinul se. Dveře na jeho straně se otevřely.

"Jenny, objížděj dokola a hledej tepelné stopy," řekl. "Nezdržím se dlouho."

Dveře zaklaply a Jenny se rozjela. Rozsvítil baterku a vydal se k vrakům.

Planina byla jako taneční parket posypáný pískem - byla tvrdá a skřípala pod nohama. Všude kolem byla spousta smykových drah a stop pneumatik.

Za volantem prvního automobilu seděl mrtvý člověk. Na první pohled měl přeražený vaz. Rozbité hodinky na jeho zápěstí ukazovaly 2:24. Asi patnáct metrů opodál ležela těla - dvou žen a mladého muže, přejetých při pokusu uprchnout z přepadených vozidel.

Murdock přecházel od jednoho auta k druhému. Všechny byly převrácené na bok. Nejvíce měly poničené karoserie. Měly odmontovaná kola a hlavní součásti motorů; benzínové nádrže byly otevřené a vysáté až na dno; rezervní pneumatiky v otevřených

kufrech chyběly. Ani jeden z cestujících nebyl na živu.

Jenny se zastavila za ním a otevřela dveře,

"Same, vytáhni tomu modrému autu motorové konektory, tomu třetímu odzadu," řekla. "Ještě si bere energii z pomocného akumulátoru a já ho slyším vysílat."

"Fajn."

Murdock se vrátil a vytrhl konektory. Došel zpátky k Jenniny a vlezl si na sedadlo řidiče.

"Našlas něco?"

"Pár stop směřujících na severozápad."

"Jeď po nich."

Dveře zaklaply a Jenny se rozjela po stopě.

Pět minut jeli v tichosti. Potom se ozvala Jenny. "V tom konvoji bylo osm aut."

"Cože?"

"Právě jsem slyšela zprávy. Dvě z nich byly pravděpodobně se smečkou ve spojení mimo obvyklé pásmo. Přidaly se k těm šesti cestou, oznámily polohu a v okamžiku přepadu se na ně vrhly."

"A co jejich posádky?"

"Nejspíš se jeh zbavily, ještě než se přidaly ke smečce."

Murdock si roztřesenými rukama zapálil cigaretu.

"Jenny, proč auto zdivočí?" zeptal se. "Proč, když neví, kde příště nabere palivo, když nemůže mít jistotu, že najde náhradní díly pro svou samoopravářskou jednotku. Proč to dělají?"

"Nevím, Same. Nikdy jsem o tom neuvažovala."

"Je tomu deset let, co mi Bourák, jejich vůdce, zabil bratra," řekl Murdock. "Bylo to při nájezdu na jeho benzinovou pevnost. Od té doby po tom černém cadillacu jdu. Pátral jsem po něm ze vzduchu i pěšky. Zkoušel jsem různá auta. Tahal jsem s sebou tepelné hledače a střely. Dokonce jsem kladl i miny. On byl ale vždycky rychlejší, mazanější a silnější. Potom jsem si postavil tebe."

"Věděla jsem, že tvoje nenávisť k němu je velmi silná, a vždycky mě zajímalo proč."

Murdock si vytáhl další cigaretu.

"Nechal jsem tě speciálně naprogramovat, obrnit a vyzbrojit, abys byla to nejpevnější, nejrychlejší a nejmazanější, co má kola. Jsi Šarlatová dáma. Jsi jediné auto, které se tomu cadillacu a jeho smečce může postavit. Máš tesáky a drápy, s jakými se ještě nesetkaly. Tentokrát je dostanu."

"Mohl jsi zůstat doma a nechat ten lov na mně, Same."

"Ne. Víím, že jsem mohl, ale chci být při tom. Chci vydávat povely, chci sám stisknout některá z tlačítek a chci se dívat, dokud z Bouráku nezůstane víc než ohořelá kovová kostra. Kolik lidí a kolik aut má už na svědomí? Už jsme ztratili přehled. Já ho musím dostat, Jenny."

"Najdu ti ho, Same."

Rychlostí tří set kilometrů v hodině se hnali dál.

"Jak jsi na tom s palivem, Jenny?"

"Mám ho dost, a to jsem ještě ani nepřešla

na přídatné nádrže. Nedělej si starosti."

"- Stopa sílí," dodala.

"Výborně. Co zbraňové systémy?"

"Všude svítí červená. V plné pohotovosti."

Murdock típnul cigaretu a zapálil si další.

"Některá z nich vozí uvnitř připoutané lidi, takže vypadají jako spořádaná auta s posádkami," řekl. "Ten černý Cadillac to tak dělá odjakživa a pravidelně si obstarává nové. Uvnitř udržuje chlad, takže mu vydrží."

"Víš toho o něm hodně, Same."

"Na bráchu vyžral falešnou posádkou a falešným číslem. Nechal se splést a otevřel mu čerpací pevnost. Potom zaútočila celá smečka. Při různých příležitostech mívá různý nátěr: červený, modrý, zelený, bílý, ale nakonec se znovu Tratí k černé. Nemá rád žlutou, hnědou a dvojbarevné kombinace. Mám seznam skoro všech falešných čísel, která kdy použil. Dokonce se odvažuje jezdit po velkých výpadech do měst a doplňovat palivo u obyčejných pump. Často jim zůstane jenom číslo, když obsluha přijde k okýnku řidiče pro peníze a on v tu chvíli vystřelí vpřed. Dokáže napodobit dešátky lidských hlasů. A oni ho nikdy nechytanou, protože si moc dobře zvedl výkon. Vždycky zamíří zpátky na Planinu a tam je setřese. Dokonce si už několikrát troufl zaútočit na autobazary -"

Jenny prudce změnila směr.

"Same! Stopa je teď silná. Tudy! Míří támhle k těm horám."

"Jeď po ní!" řekl Murdock.

Potom dlouho mlčel. Na východě se objevily první náznaky svítání.

Bledá jitřenka byla jako bílý cvoček na modré tabuli za nimi. Začali stoupat po plovném svahu vzhůru.

"Dostán ho, Jenny," naléhal Murdock. "Najdi ho a dostán ho."

"Myslím, že to dokážeme," řekla

Úhel stoupání narostl. Aby přizpůsobila jízdu terénu, který začal být nerovný, zpomalila.

"Co se děje?" zeptal se Murdock.

"Jede se tu hůř," odpověděla. "A také je obtížnější sledovat stopu!"

"Proč?"

"V těchto místech je pozadí poměrně dost radioaktivní. Plete mi to sledovací systém."

"Snaž se, Jenny."

"Vypadá to, že stopa míří přímo do hor."

"Sleduj ji! Jeď po ní!"

Zpomalili ještě víc.

"Teď už jsem úplně zmatená, Same," přiznala. "Právě jsem ztratila stopu."

"Musí tu někde mít svou pevnost, jeskyni nebo něco takového, která mu poskytuje krytí shora. Jedině tak se mu celé ty roky mohlo dařit uniknout pozorování ze vzduchu."

"Co mám dělat?!"

"Jeď, kam až se dostaneš a hledej nízké otvory ve skalách. Dávej pozor. V každém okamžiku buď připravená zaútočit."

Stoupali do nízkých kopečků na úpatí hor.

Jennina anténa se vytáhla vysoko do vzduchu. Oceloví motýli roztáhli křídla, roztočili se, roztančili se na ní, trpěli se ve světle svítání.

"Zatím nic," řekla Jenny. "A o moc dál se už nedostanu."

"Tak tu budeme křížovat a hledat dál."

"Doprava nebo doleva?"

"Nevím. Kudy by ses dala ty, kdybys byla zdivočelým autem na útěku?"

"Nevím."

"Vyber si. Na tom nezáleží."

"Tak tedy doprava," řekla a zatočila tůň směrem.

Po půl hodině se noc začala vzdávat vlády nad horami. Napravo, daleko nad Planinou explodovalo ráno a roztříštilo oblohu na barvy podzemních stromů. Murdock vytáhl z palubní desky tlakovou láhev s horkou kávou, jakou kdysi používali kosmonauti.

"Same, mám dojem, že jsem něco našla."

"Co? Kde?"

"Před námi, nalevo od toho velkého balvanu je svah, který končí nějakým otvorem."

"Výborně, lásko, jedeme tam.-Připrav si rakety."

Protáhli se kolem balvanu, projeli za něj a pustili se dolů.

"Jeskyně nebo tunel," řekl. "Jeď pomalu."

"Teplo! Tepelná stopa!" ozvala se Jenny.

"Znovu jsem ji našla!"

"Už vidím i stopy kol, jsou jich tu spousty," řekl Murdock. "Tohle je to místo."

Blížili se k otvoru.

"Vjeď dovnitř, ale pomalu," poručil. "Jakmile se něco pohne, pal."

Projeli skalním portálem. Jenny vypnula světla ve viditelné části spektra a přešla na infračervené vidění. Před okno se vysunul infračervený filtr, přes který si Murdock mohl prohlížet jeskyni. Byla vysoká asi sedm metrů a dostatečně široká, aby jí mohla projet tři auta vedle sebe. Písek znovu přešel ve skálu, tentokrát hladkou a docela rovnou. Po chvíli chodba začala stoupat.

"Vpředu je nějaké světlo," zašeptal.

"Vím."

"Myslím, že je to kousek oblohy."

Pomalou se blížili. Sípavý zvuk Jennina motoru byl jediným zvukem v obrovských skalních komnatách.

Na prahu světla zastavili. Infračervený filtr se zasunul.

Před nimi se otevíral kaňon vyhloubený v píscích a břidlicích. Vysoké srázy a skalní převisy jej při pohledu shora celý zakrývaly, kromě nejzazší části. Tam dopadalo bledé světlo až na dno, ale nic neobvyklého neodhalovalo.

Ale blíž...

Murdock úžasem zamrkal.

Blíž se ve stínech a v kalném ranním světle tyčila největší hromada šrotu, jakou kdy Murdock spatřil.

Před jeho očima se do velikosti menší hory vršily kusy aut všech typů a značek. Byly tam baterie, pneumatiky, kabely a tlumiče; nárazníky, reflektory a obroučky re-

flektorů; byly tam dveře, skla, válce a písty; karburátory, generátory, regulátory napětí a palivová čerpadla.

Murdock nepřestával zírat před sebe,

"Jenny," zašeptal, "našli jsme hřbitov autáků."

Velmi staré auto, které Murdock na první pohled ani nerozlišil od hromady šrotu, trhaně popojelo směrem k nim a stejně neočekávaně zastavilo. Do uší se mu zařezal zvuk hlaviček nýtů drásajících starodávné brzdové bubny. Pneumatiky mělo úplně sjeté a levá přední zoufale, potřebovala dofouknout. Pravý reflektor byl rozbitý a přes čelní sklo se rozbíhala prasklina. Stálo před tou hromadou a z jeho probuzeného motoru se linulo hrozné chroptění.

"Co to má znamenat?" zeptal se Murdock. "Co je to?"

"Mluví ke mně," řekla Jenny. "Je velice staré. Jeho tachometr byl přetočený už tolikrát, že si ani nepamatuje, kolik kilometrů najezdilo. Nenávidí lidi, kteří je, jak tvrdí, ponižovali při každé příležitosti. Je strážce hřbitova. Je příliš staré na to, aby se mohlo účastnit nájездů, a tak už mnoho let jen drží stráž u hromady náhradních dílů. Nepatří k autům, která se mohou sama opravovat, jako ta mladší, takže je odkázané jen na jejich milost a na jejich samoopravářské jednotky. Chce vědět, co tady pohledávám."

"Zeptej se, kde jsou ostatní."

V okamžiku, kdy to vyslovil, k němu dolehl zvuk mnoha startovaných motorů. Údolí se naplnilo hřmotem jejich koňských sil.

"Parkují na druhé straně hromady," řekla.

"Už přijíždějí."

"Cekej, dokud ti neřeknu. Pak spust'

palbu," řekl Murdock, když se zpoza hromady vynořil první automobil - elegantní žlutý chrysler.

Murdock nechal hlavu klesnout na volant, ale oči, ukryté za ochrannými brýlemi, nechal otevřené.

"Řekni jim, že jsi svého řidiče usmrtila a přijela jsi se přidat ke smečce. Zkus dostat na dostřel ten černý cadillac."

"To nepůjde, ten se ani nehne," řekla. "Právě s ním mluvím. Vysílat může klidně i z druhé strany. Říká, že posílá Šest nejsilnějších členů své smečky, aby mě hlídali, než se rozhodne, co se mnou udělá dál. Ponučil mi, abych vyjela z tunelu do údolí před sebou."

"Tak jed* - pojalu."

Šouravě se rozjeli vpřed.

K chrysleru se, připojily dva lincolny, mohutný pontiac a dva mercedesy - z každé strany teď měli tři vozy, připravené udeřit.

"Máš tušení, kolik jich tam na druhé straně je?"

"Ne. Ptala jsem se, ale odmítl mi to prozradit."

"Co se dá dělat, budeme si muset počkat."

Zůstával schýlený a předstíral mrtvého. Brzy cítil, jak se unavenými rameny začíná šířit bolest. Konečně Jenny promluvila.

"Chce, abych odjela na druhou stranu hromady a zamířila do skalního otvoru, který mi určí. Chce mě nechat prohlédnout svými mechanickými jednotkami."

"To nemůžeme připustit," řekl Murdock, "ale zatím dál objížděj hromadu. Až uvidím, jak to vypadá na druhé straně, řeknu ti, co potom."

Mercedesy a jejich velký šéf uhnuly stranou a Jenny se plíživě protáhla před ně. Murdock pošilhával koutkem oka po hoře šrotu, kterou právě míjeli. Pár dobře umístěných raket by ji možná dokázalo sesypat, jenže mechanické jednotky by to nakonec nejspíš stejně odklidily.

Objeli levý okraj hromady.

Ve stovacetimetrové vzdálenosti před nimi a dál doprava stálo snad pětadvacet aut. Mezi sebou měla rozestupy a přehrazovala únikovou cestu kolem druhé strany hromady, zatímco Šestice strážných aut za nimi blokovala cestu zpátky.

Na opačném konci poslední řady těch nejvzdálenějších aut parkoval černý cadillac. Ve výrobních halách ho vykovali v letech, kdy si techničtí učedníci mysleli, že jim patří svět. Byl obrovský, nablýskaný a za jeho volantem se zubila hlava kostry. Byl Černý, zářil chromem a jeho reflektory byly jako hnědavé diamanty či hmyzí oči. Z každé plochy, z každého zaoblení vyzařovala síla. Obrovitá ploutvovitá zád' jako by byla připravená se každým okamžikem opřít o moře stínů za sebou a vrhnout se na kořist. "To je on," zašeptal Murdock. "Bourák!"

"Je obrovský," pronesla Jenny. "Ještě jsem neviděla tak velké auto." Pokračovali v jízdě vpřed.

"Chce, abych zajela do toho výklenku tamhle a zaparkovala."

"Jeď pomalu tímhle směrem. Ale dovnitř nezajížděj."

Zatočili a zamířili k otvoru. Ostatní vozy stály, jen zvuk jejich motorů střídavě slábl a sílil.

"Proveř všechny zbraňové systémy."¹¹

"Všude svítí červená."

K otvoru zbývalo ani ne deset metrů.

"Až řeknu 'ted*', přejdi na neutrální řízení a rychle se otoč o 180 stupňů. Nemůžou to čekat, sama něco takového nemají. Potom spust' padesátky, odpal rakety na ten černý cadillac, zahni do pravého úhlu a pust' se zpátky cestou, kterou jsme přijeli. Za jízdy rozstříkuj naftalín a pal po těch šesti strážných..."

"Ted'!" vykřikl a nadskočil.

Obrat jej přimáčkl zpátky do sedadla. Ještě se ani nestačil vzpamatovat a už slyšel rachot jejich zbraní. To už v dále vyšlehl plameny.

Vysunuté hlavně Jenniných zbraní se otáčely ve svých úchytech a zasypávaly řadu vozidel stovkami olovených perlíků. Dvakrát se otřásla, to když zpod pootevřené kapoty vylétly dvě rakety. Potom vyrazili vpřed. Shora se na ně řítily osm či devět aut.

Znovu použila k obratu neutrální řízení a cestou, kterou přijeli, se rozjela zpátky, kolem jihovýchodního rohu hromady. Svými zbraněmi bušila do ustupujících stráží. Murdock ve zpětném zrcátku sledoval, jak se za nimi zvedá k nebi stěna ohně.

"Tys ho netrefila!" zařval. "Tys ten černý cadillac minula! Rakety zasáhly auta před ním a on stačil couvnout!"

"Já vím! Promiň!"

"Mělas ho jako na dlani!"

"Vím! Pokazila jsem to!"

Ve chvíli, kdy objeli hromadu, mizela dvě ze strážných vozidel v tunelu. Ze tří dalších byly kouřící vraky. Šesté se viditelně snažilo uniknout stejnou cestou, jako předchozí dvě.

"Tamhle přijíždí!" vykřikl Murdock. "Okolo druhé strany hromady! Zabij ho! Zabij ho!"

Starý strážce hřbitova - vypadalo to jako fordka, ale Murdock si nebyl jistý - popojel se strašlivým dmčením dopředu a postavil se do palebné dráhy.

"Nemůžu! Palebný prostor mám zácloněný."

"Rozstřílejš tu herku a přikryj tunel! Nesmíš ti uniknout!"

"To nejde," namítla.

"Proč?"

"Prostě nemůžu!"

"Je to rozkaz! Zlikviduj ji a kryj tunel."

Poslušně natočila hlavě a uštěřila staříčkemu autu kola.

Cadillac se prohnal kolem a zmizel v tunelu.

"Tys ho nechala ujet!" zařval. "Jed' za ním!"

"Jistě, Same. Hned jdu na to. Ale neječ. Prosím tě, neječ."

Zamířila do tunelu. Když byli uvnitř, uslyšel zvuk naplno pracujícího silného motoru ztrácející se v dále.

"Tady nestřílejš. Kdyby ses trefila, mohli bychom tady uvíznout."

"Vím. Nebudu střílet."

"Vyhod' pár granátů a šlápní na plyn. Třeba se nám podaří ta auta, která tam zůstala a jsou schopna pohybu, tady uvěznit."

Cuklo to s nimi a vyletěli na denní světlo. Kolem nebylo po žádném autu ani památky.

"Najdi jeho stopu a rozjeď se za ním."

Nad kopcem za nimi, v hoře, se ozval výbuch. Země se rozechvěla a vzápětí znovu uklidnila.

"Těch stop je tu tolik..." řekla.

"Ty víš, o kterou mi jde. Tu nejsilnější, nejčerstvější, nejžhavější. Najdi ji! Sleduj ji!"

"Myslím, zeji mám, Same."

"Fajn, tak jed'. A tak rychle, jak to bude terén dovolovat."

Murdock vytáhl z kapsy tlakovou láhev s bourbonem a třikrát si lóknul. Potom si zapálil cigaretu a zkoumavě upřel oči do dále.

"Proč jsi ho minula," zeptal se tiše. "Proč jsi ho minula, Jenny?"

Odpověď nepřišla hned. Čekal.

Konečně. "Protože pro mně nikdy nežijí 'to'", řekla. "Způsobil autům i lidem obrovské škody, je to hrozné. Ale má v sobě cosi - cosi vznešeného. To, jak bojuje s celým světem, aby si vydobyl svobodu. To, jak dokázal držet na uzdě tu smečku zvrácených aut a nezastavoval se před ničím, aby si své postavení udržel, postavení bez pána. To, jak dlouho zůstal neznikitelný a neporazitelný... Same, když jsem tam stála, v jednu chvíli jsem zatoužila přidat se k jeho smečce, proháňet se s ním po Velké silniční planině a odpalovat své rakety proti bránám palivo-vých pevností. Pro něj. Ale nedokázala bych

tě zabít. Byla jsem pro tebe postavená a jsem příliš ochočená, příliš slabá. Zároveň jsem nedokázala vypálit po něm a těmi raketami jsem se minula schválně. Ale tebe bych nikdy nedokázala zabít, Same, opravdu."

"Dík, ty přeprogramovaná popelnice," řekl. "Vřelé díky."

"Promiň, Same."

"Buď zticha - Ne, ještě ne. Nejdřív mi řekni, co uděláš, jestli 'ho* najdeme.'"

"Nevím."

"Tak si to rychle rozmysli. Vidíš to mračno prachu před námi stejně dobře jako já, tak sebou koukej hodit."

Vystřelili vpřed.

"Počkej, až zavolám do Detroitu. Budou se blbě pochechtávat, ale jenom do té doby, než řeknu, že chci svoje prachy zpátky."

"Chyba není v projektu, ani v tom, jak mě postavili. A ty to víš. Jsem prostě taková..."

"...citlivější," doplnil Murdock.

"...než by mě kdy napadlo. Nepotkala jsem moc aut, kromě několika nových, než jsem se dostala k tobě. Nevěděla jsem, co je to zdivočelé auto a nikdy předtím jsem žádné auto nezničila. Byly to jen terče a podobné věci. Byla jsem mladá a..."

"...a nevinná," řekl Murdock. "Velice dojemné. Připrav se na to, že budeš muset zničit první auto, které potkáme. A jestli to náhodou bude tvůj milý a ty se opozdíš s palbou, pak zabije on nás."

"Zkusím to, Same."

Auto jedoucí před nimi, zastavilo. Byl to žlutý chrysler. Dvě pneumatiky měl prázdné. Stál tam, nakloněný na bok, a čekal.

"Jed' dál," zavrčel Murdock, když se kapota s cvaknutím otevřela. "Šetři si munici na někoho, kdo tak bezzubý nebude."

Prohnali se kolem.

"Povídáš něco?"

"Strojové nadávky," řekla. "Zaslechla jsem jich jen pár, ale pro tebe by byly stejně nesrozumitelné."

Usmál se. "Aut a vážně nadávají?"

"Občas," řekla. "Můj dojem je takový, že si v tom libují hlavně nižší vrstvy, obzvláště na dálnicích, když nastane zácpa."

"Řekni mi nějakou nadávku z vašeho slovníku."

"Neřeknu. Za jaké auto mě vůbec máš?"

"Á, promiň," uznal Murdock. "Zapomněl jsem, že jsi dáma."

V rádiu něco cvaklo.

Hnali se rovinatým terénem, který se rozkládal pod úpatím hor. Murdock si ještě jednou lokl bourbonu a pak jej vyměnil za kávu.

"Deset let," zašeptal. "Deset let..."

Tam, kde hory ustoupily zpátky a předhůří narostlo do výše, se stopa širokým obloukem stáčela.

Málem bylo pozdě dřív, než si stačila něčeho všimnout.

Když míjeli obrovský, do oranžova zbarvený skalní masiv vymodelovaný větrem do tvaru muchomůrky, objevil se napravo volný prostor.

Řítilo se to přímo na ně - Bourák. Když

poznal, že Šarlatové dámě nemůže uniknout, počíhal si na ni v záloze a pak nasadil k jízdě, která měla být rozhodnou srážkou s lovcem.

Jenniny brzdy se zaječením zabraly, začpěla spalénina. Ve smyku sklouzla stranou. Její padesátky vychrlily oheň, kapota se otevřela a přední kola se nadzvedla, jak rakety s kvílením vyrazily vpřed. Třikrát se otočila dokola, drhnouc nárazníkem o prosolenou písečnou pláň, naposledy odpálila zbývající rakety na kouřící vrak na svahu a spočinula na všech čtyřech kolech. Její padesátky pály tak dlouho, dokud jim stačila munice, a ještě i poté z nich minutu vycházelo pravidelné rachocení, než se všechno ponořilo do ticha.

Murdock seděl ve voze, třásl se a upíral oči na zpusťšený, zprohýbaný vrak planoucí na pozadí ranní oblohy.

"Dokázalas to, Jenny. Dostalas ho. Dostalas mi Bourák," řekl.

Neodpověděla. Motor znovu naskočil. Otočila se k jihovýchodu a rozjela se k nejbližší palivové a odpočinkové pevnosti, která se tím směrem nacházela.

Dvě hodiny jízdy uběhly v tichosti. Murdock dopil všechnen bourbon a všechnu kávu, vykouřil všechny cigarety.

"Jenny, řekni něco," promluvil. "Co se děje? Pověz mi to."

Něco klaplo. Její hlas byl velice měkký.

"Same, jak sjížděl s toho kopce, mluvil ke mně," řekla.

Čekal, ale dalších slov se nedočkal.

"Tak co tedy řekl?" naléhal.

"Řekl: 'Jestli ubiješ svého řidiče, uhnu.* Řekl: 'Chci tě, Šarlatová dámo, chci, abys jezdila všude se mnou, abys se mnou podnikala nájezdy. Když budeme spolu, nikdy nás nedostanou.' A já ho zabila."

Murdock mlčel.

"Řekl to přeci jen proto, aby oddálil začátek mojí palby, ne? Jen aby mě zastavil a za cenu svého zničení zničil i nás. Nemohl to myslet vážně, že ne, Same?"

"Jistěže ne," řekl. "Jistěže ne. Bylo už moc pozdě, nestačil by uhnout."

"Ano, také si to myslím. Ale ještě před tím, tam v údolí, myslíš, že opravdu chtěl, abych se přidala k němu a podnikala s ním nájezdy?"

"Je to pravděpodobné, láska. Máš celkem dost dobrou výbavu."

"Díky," řekla a opět se odmlčela.

Avšak ještě před tím si Murdock povšiml podivného mechanického zvuku připomínajícího rytmem kletbu či modlitbu.

Zakroutil hlavou, sklonil ji a rukou, která se ještě trochu chvěla, pohlídl zlehka vedlejší sedadlo.

*přeložil Petr Kotrle
ilustroval Dan Růžicka*

Peter Schattschneider

Jez'rské zlomky

Zlomek I

Takto jest psáno a dosvědčeno: Za vlády katan'a z kmene Khab'r došlo ke sváru. Ten roznesl roztržku po okršlku zemském . Byl žal a bylo hanebné zabíjení a byla šalba na každém. Lid Thu'r byl poroben a trpěl bídou, a utlačován byl hanebnými vojáky Khab'rú. Tu se roku tisíc po veliké potopě zvedl z lidu Aškaron U přímý, a užřev pravou příčinu zla, promluvil: Neklamte sami sebe, a zvítězte nad kálaném. Nejprve však zvítězte sami nad sebou a zabijte se v okamžiku. Lid nechápal a bylo jej stále méně mezi jeho nepřáteli a bída narůstala. Jezrské svítky, zlomek I

-I

Zbyla jen touha hledat. Ručil pouze sám za sebe, žádnou osobnost nepotřeboval a v opuštěnosti duše bloudil nocí. Cíl zmizel - stejně jako byvší a budoucí.

Odkud? Kam? Odpovědi byly až příliš vzdáleny. Pohlédl jsem do temna nočního nebe. Bylo otevřené a zdálo se, že přináší naději.

Kde to jsem? Odkud se vzal tento písek? Světla na obzoru. Co to bylo? Já?

Tady všechno končí. Ani trocha sil. Padala noc.

Zrovna jsem koukal na tu zatračnou planetu, když se přiblížil raketoplán. Přirazil a celá loď se rozechvěla.

Vlastně bych měl mít radost. Zas trošku pevné země pod nohama ti udělá po čtyřech měsících letu vždycky dobře. Skoro vždycky. Pokud neletíš na Proxi II a neslyšíš pořád ty samé mazácké řeči. A to vedro. Jedna louže na každých tři sta kilometrů.

Hnusnější planetu nenajdeš v celé Galaxii.

Ale jo, povídáš. To jsem byl jednou na Špice IV. Tam získávají krystalovou vodu zkřemičitanů. Šálek na den. Jseš na troud.

Spica IV? povídá ten mazák pohrdavě. Tam jsem byl na dovolený po ofenzivě na Proxi. Na ten hic si už zvykneš, uklidňuje tě. Tak dlouho žvýká memorial, dokud mu kožený ksicht neobživne další vzpomínkou. To horší jsou domorodci, povídá. Statečný, krutý, Thu'ové. A při apostrofu vtáhne vzduch, že to zní tak nějak jako Tchûachové. Abys viděl, že on je na Proxi II jako doma. Mluví jazykem thu'rim bez přízvuku.

To jsem byl jednou na Barnardově hvězdě, prohodiš. Domorodci nás dostali při přesunu. Dva chlapi to odnesli. Když jsme je za několik dní našli, byli ještě naživu. Sloužili za líheň cvičeným obřím pavoukům (Když si na to vzpomenu, udělá se mi špatně i bez memorálu.).

Mazákem to ani nehne. Thu'ové zase svý nepřátele zakopav aj, povídá pomalu. Až po krk. Na břehu kyselino-vých jezer. Jasný že při odlivu.

A tak to jde dál. Čtyři měsíce v hlubokém kosmu, den za dnem. Stále ty samé historky o Proxi II. Až tomu uvěříš, a dál a zas, až tomu zas nevěříš. Protože chceš znovu ucítit pevnou zem pod nohama. Máš té nekonečné cesty ve třech gé až po krk.

Můj zaměstnavatel, 'ministerstvo objevování a osidlování nových světů, je podřízen vrchnímu velitelství kosmického loďstva. A kvůli nim to všechno. A kvůli jezYským nálezům. Starým spisům, nedávno vykopaným na Proxi II. Pár ouřadů si už zas myslí, že přišli na kámen mudrců. Recept na věčnou -společnost. - "... výzkum trut'ské kultury má vzhledem k jezYským zlomkům eminentní národohospodářský význam...", stojí v mém převalení. Asi jim budu muset

vysvětlovat, že se staré texty nemají brát doslova. Pracně vysvětlovat. V poušti, mezi Thu'y> u kyselých jezer a krutých divochů. Přitom jsem věděl, že si tu námahu můžu ušetřit.

Přesto jsem se po čtyřech měsících v hlubokém kosmu na tu bohem opuštěnou planetu těšil. Doufal jsem, že to budu mít brzo za sebou. Pak už jen zpráva vrchnímu velitelství, jaký to byl potrhlý nápad posílat mě na Proxi II.

Trvalá sociální struktura neexistuje. I ty nejdelší kultury vydržely tak tři tisíciletí. A to nesměly mít vnějšího nepřítele. V konkurenčních ekosystémech prochází kultura ustavičnými převraty. Proto se nějaká galaktická federace nemá petrifikovat na věky věků. - Tak nějak to napíšu. Naprosto kategoricky. A pak nazpátek na Heavensgate, za orchidejemi, za bílými plážemi, za sluncem, zkoumám tam jednu sublingvistickou societu. O takovém místěčku se může xenosociologovi jenom zdát. Ale o to ani tak nejde. Hlavní důvod, proč zůstávám na Heavensgate, ten velitelství nezná. Je blond a jmenuje se Angela. U ní jsem našel ten dokonalý okamžik. Nebo skoro. Chce to ještě cvičit. Ale nějak už to dokážu. Už žádné touhy, zajedno sám se sebou, jak se nká. Vypnout. Být jenom spokojený, nemuset už nic hledat. Ještě to dokážu. Určitě.

Pak do mého přemýšlení vstoupil pohyb. Unášel mě s ostatními. Chodba. Přechodová komora. Přede mnou uniformy. Za mnou hlasy. Pohodlné řady sedadel v raketoplánu. Posedávání a Čekání plné ubohých vtipů, očekávání a strachu. Mazáci nedávali na sobě nic znát. Takhle se musíš zakalit, člověče.

Seděl jsem u okna. Nade mnou Galaxy s vyhaslou tryskou. Silný trup zastíňoval hvězdy. A jak loď rotovala, začala Proxi II klesat. Problemskávala mezi vzpěrami reaktoru, klesala dál,

byla tu celá v té své vyblité žluti. Písečná koule, nic víc. Už po sté jsem proklel vrchní velitelství i s jezrským nálezy. Proč zrovna já?

S raketoplánem se mi zhoupl i žaludek. Vždycky potřebuju pár vteřin, než si zvyknu na nulový let. Nejsem holt mazák.

Transportér čekal na přistávací okno. Galaxy odletěla, plnou parou vpřed. See you! Sklouzl jsem do sedadla, chtěl se zabývat Angelou a okamžikem. Jenže mazáci zase spustili. Útržky hovoru, vtípky, strach skrývající se za silná slova.

"Tamhle je JezY," řekl mi soused. Ukazoval na špendlíkovou hlavičku v proxanské poušti. "Napravo od toho jezera tamhle!" - "V ty díře se teď přej dějou věci, co tam našli ty svitky," povídal jeho kamarád. "Je to starý vosům tisíc let a ThiTové to můžou číst jako dnešní noviny." - "No a?" - "No," pokračoval ten druhý, "že by to bylo pro Federaci dobrý vědět, jak mohli tak dlouho vydržet." - "Tak se optáme těch chlápků." - "To je na prd." Mlčeli a zas civěli ven. Proxi II byla pod raketoplánem. Přistávací manévr začínal.

"My už na to přídeme," chlubil se praporčík, co mluvil předtím. "V těch svitcích je, jak to dělaj. Jenomže to není moc jasný. Posílaj pár inteligentů, aby to rozluštili." Ten druhý se pohrdavě zasmál. "Já bysem to z těch divochů vytlouk," navrhoval.

Utajení u lodstva je přímo fantastické. To teda jo.

Zlomek 2

Jeho studie o Jediném Místě ho odloučily od světa a bylo tomu tak dobře. Neměl již vlastních bratrů, ani sester, ani bratrů ve smyslech a myšlenkách. A Sk a roň byl sám a žil a z bídý nepřijímal potravu. Potom k němu ve spánku promluvil On a poradil mu, aby pro lid vyhledal Jediné Místo.

Když. Aškaron procitl a chtěl nastoupit dlouhou cestu k jezeru, jemuž se každý vyhýbal, navštívil ho jeho vnitřní bratr, o němž si už dávno myslel, že zemřel. Aškaron-mu vyprávěl o svém úmyslu a bratr pravil: Budu tě následovat, ale vez, že jsou tam draci a solné bouře a zhouba pro bratry. Neuváděj nás zbytečně v nebezpečí. Dej nám táhnout na dvůr Khabir. Tvé moudrosti a opatrnosti budeme vděčit za krásný život. Ničehož nebudeme postrádati.

U přímý však, posílen Jím, vyrazil

a jeho vnitřní bratr u bratru bylo jej n as le-dovati.

Jezrské svitky, zlomek 2

-2

Cítil jsem, jak tou chladnou nocí, jež visela nad pouští a sahala mi po srdci, stoupá strach. Nade mnou se vznášela osamělost, průhledná jako sklo, obchvacovala cizí hvězdnou oblohu, již jsem nikdy předtím neviděl, a zatínala se do ustupujícího obzoru.

Vpřed! Směr jsem znal, usilovně jsem se vzdaloval od místa, jehož jméno jsem zapomněl stejně jako tolik jiného. Čím více se vzdalovalo, tím více se mi ztrácelo. Co se tam stalo? Co jsem musel udělat, aby se tak stalo?

Nebýlo ve mně už nic lidského. Co mě pouze pudilo prchat touto průhlednou nocí, hledat, dělat, co bylo uděláno.

Byl jsem noc sama, jež se drásla kamennými tesáky • kamennými tesáky? - byl jsem strach mezi hvězdami, čirý jako sklo, byl jsem poušť. Ztracenec!

JCZT je špinavá díra. Padesát tisíc obyvatel, hlavní město Thur'j. Úzké uličky většinou zastřešené kopulemi. Obchodníci nabízejí věci, které je lepší nebrat, protože nevíš, co s nimi. Každý Thur něco prodává, a každý něco kupuje. Obchod patří k náboženství, obrat je povinností. Šílené množství dětí na ulici. Hrdelní zvuky - především vynikají vdechované koncové slabiky.

Voda je tu vzácná. Je ze studny hluboké tři sta metrů. S úklidem města tady moc nenadělají. Žalostně páchne.

Z guvernérovy pracovny jsem viděl na kopule. Byla tu klimatizace a Raeloff mi dal do whisky čtyři kostky ledu. Dobré přijetí.

Když to tak půjde dál, budu spoko-

jen. - Ale bohužel to na to nevypadalo. ^ "Ať je tomu jakkoli," řekl Raeloff na mou námitku proti expedici, "musíme využít i té nejmenší šance na stabilizaci našeho systému. Nemusím vám vysvětlovat, jak je to pro nás nutné. Hospodářské krize v sektoru Aldebarán, válčičky na Špice a Procyonu, náboženský fanatismus na Staré Zemi. Věgu jsme už ztratili a povstalci jsou stále silnější. Jestli proti těmto nemocem nenajdeme lék, tak je do dvaceti let po Federaci. - A proto vás, Ashley, musím poslat na tuhle expedici.

Tak Raeloff odpověděl na moji skeptiku. Mohl si to usnadnit. Bez dlouhých vysvětlování. Mohl říct: Spadáte pod vrchní velitelství. Pojedete.

Pořádně jsem se napil. Kostky zachrastily.

"Nějakou tu zkušenost se starými spisy mám," zkoušel jsem to podruhé. "To je neuvěřitelné, jak se ty věci mohly v pískovcových jeskyních zachovat."

"Stálé sucho," kývl Raeloff.

"Jaká to radost pro archeology. - To mi jednou jeden přinesl nějaký text ze Staré Země - parádně přeložený - ve vši vážnosti mi povídal, že tenkrát v raném strojevěku už byli uměle oplodňováni. Text totiž popisoval heterosexuální vztah ve dvojici, a když je to erotické, tak to jsou samé polibky a něžnosti a pak oba usnou. Vždycky. Nakonec jsme přišli na to, že sloveso "spát s někým" znamenalo tenkrát tolik co souložit."

Raeloff se usmál.

"Staré kultury mívaly květnatou řeč," přešel jsem do útoku. Zadíval jsem se na svou whisky.

"Nenamáhejte se," odrazil ránu guvermém.

"Chci tím říct, že ty jezrské zlomky nesmíme brát doslova. Jediné Místo, draci, zhouba - to jsou kryptogramy značně vzdálené od dnešního významu těchto slov. Po osmi tisíci letech nemáme šanci je rozluštit. Tenhle Aškaron si tu vyplodil něco mystického. Má to náboženský význam. Nic víc. Ale pro-

sím prosím, vyrazíme si tam." - Nic jiného mi taky nezbývá, co? "Zažijeme písečné bouře. A možná pár fáta morgán," nedokázal jsem si odpustit.

Raeloff se na mě upřeně podíval. Přemýšlel, jestli mi už má oznámit rozsudek smrti.

"Tím bych si nebyl tak jist." Mnohoznačné. Tak to už vyklop. Hrál se rfnou o to zasrané Jediné Místo. A jestliže výhra ju -teda jestli ho přesvědčím, že celý ten humbuk a expedice jsou zbytečné - pák změní pravidla hry. Tak nebo tak. Pojedu. Budu muset.

Raeloff zajezdil prsty po terminálu. Okno zšedlo, pak se ukázal obraz. "Tohle natočil náš průzkumník před dvěma týdny," řekl do nabíhající scény.

Letecké záběry,. Jednotvárně ubíhající poušť, tu duna, tu uschlý keř. Jinak samá žlut. Švenk, velký záběr: zleva jezero, ohryzané, doběla vysušené břehy.

"To je Fajz'r, kyselinové jezero sto kilometrů severně od Jezera," vysvětlil Raeloff. "Tyhle záběry byly poříze-

ny před čtrnácti dny. Domníváme se, že tam je to - Jediné Místo." Poslední slovo protáhl.

Zakroutil jsem očima. Žádný kumšt - v té tmě mě nemohl vidět.

"Je to náš jediný průzkumník," pokračoval Raeloff a krajina se dál míhala pod kamerou. "Málem jsme o něj přišli."

Kyselinové jezero se přiblížilo. Ze třípytu vystupovaly bílé kousance na pobřeží a stávaly se solnými výrůstky. Třípytivé, čně jící jehlice krystalů na místech, kde hlodala kyselina. Poušť prudce přecházela ve skálu. Rudý, vodou ohlazený pískovec. Voda nebo kyselina vyhloubily v nepravidelně vyrostlých kuzelech, cimbuřích a minaretech jeskynní systém. Směrem k jezeru byla hornina mocně navrstvena; výběžky čněly přes břeh šikmo k nebi. Průzkumník obrátil, nabral výšku a kamera ukázala rozeklané pohoříčko uprostřed pouště. Skalní labyrint u jezera; pro Thu^ dobrý jednodenní pochod. A pro Aškarona. Zašklebil jsem se.

Kamera zvětšila jeden výřez. Naklo-

nil jsem se dopředu a zamžoural, protože jsem si zpočátku myslel, že špatně vidím.

Nad skalinami tam skutečně visel obláček. Na nejsušší planetě Galaxie, uprostřed pouště, pod jasným, žhnoucím nebem visel dešťový mrak. Tak nízko, že se spodkem musel dotýkat pískovcových cimbuří.

"Ted' dávejte pozor," řekl Raeloff celkem zbytečně.

Průzkumník ubral plyn, šel níže, zamířil k mraku. Nic vzrušujícího jsem neviděl - co už tak může být na nízkém nimbusu, pokud nevisí zrovna nad pouští. Obraz se najednou zachvěl. Příčné pruhy, špatný magnetický záznam. Chytil se znovu, zamířil na mrak, který si tam šedě a nevzhledně dřepěl, pak se obraz znovu roztřásl, ale tentokrát bez příčných pruhů. Kameraman byl buď opilý, nebo letadlo šlo vývrtkou k zemi. Dvakrát zavířil, útesy z rudého kamene, jezero, nebe - konec. Pak jakési kódy a nápis "Tajné".

Raeloff ťukl do terminálu a rozsvítí-

lo se. "Blíž jsme se nedostali," řekl. "Asi turbulence..."

"A co ty poruchy v magnetickém záznamu?" namítl jsem.

"Magnetický záznam je rušen silovými poli jako veškerá elektronika. Pilot ten krám jen tak tak udržel ve vzduchu." Čekal dotaz. Ale tu radost jsem mu neudělal. Takže nakonec řekl:

"Příčinu neznáme. Opticky, radiograficky a v radaru je ten mrak nespécifický. Zjistili jsme, že se skládá jenom z vody."

"To je sranda, co?" řekl jsem jízlivě.

Přešel to a informoval mě dál: "Když mrak zmizel, provedli jsme několik letů. To poruchy nebyly. Je tam kráter. Samé sucho. V okolí je tektonické chvění, ale když se objeví mrak, všechno se to zas uklidní."

"Pak je teda všechno v pořádku," namítl jsem. Už jsem ani nevěděl, jestli to myslím cynicky.

Raeloff se napil whisky, opatrně postavil skleničku. "Podívejte se, Ashley," vysvětloval trpělivě, "zatím jsme si toho nevíšali. Zavěťili jsme teprve po těch objevech před dvěma měsíci. Zlomky jsou staré přes osm tisíc let a je to dnešní thurlm. Jsou tady i jiné náznaky vysoké stability zdejší kultury - nemusím vám přece nic vykládat - ale ty svitky byly prvním a nejrozhodnějším důkazem. Takže se na to Jediné Místo a na mrak NajjazVeen podíváme pěkně pod lupou. Pod sociologickou lupou."

"Pěšky?" dovolil jsem si otázku.

"Jinak se tam nedostaneme. AThu*ové to tak dělají už po tisíciletí."

"To je komando smrti."

"Krajina je teď bez otřesů," uklidňoval mě. "Přišli jsme na gravitační anomálie, ale ty jsou neškodné. Mrak je z vody, pokud jsme odtud mohli zjistit. A synchrotronové záření je příliš slabé, než aby bylo nebezpečné."

Tenhle výraz jsem už jednou slyšel, ale nevěděl jsem co s ním. Tak jsem ho 'nechal pokračovat. Určitě měl ještě něco v pácu. Žvanil cosi o elementárních částicích a vysokoenergetických vztazích, o zpětném chodu času, okvazarech a mladých galaxiích. Vůbec jsem ho neposlouchal, protože zlatý hřeb*programu stále ještě chyběl. Jenže nepřicházel. Pouze jsem se dozvěděl, že mrak se ukazuje každé dvě neděle, několik dní že je stacionární a pak zase zmizí. S počasím to nesouvisí. Souvislost s čímkoli veškerá žádni Úplná záhada na tomhle písco-

višti, protože říkat tomu planeta by bylo přehnané.

Jediné, co jsem si z jeho povídání zapamatoval, byly ty gravitační anomálie. Geologové usuzovali na masivní objekt v nitru planety. Když se odsunul, nastalo zemětřesení.

Hned se mi vybavil pytel plný oblázků. Když Všemolioucí pytel zvedne, kamínky se pohybují a pak to mohutně zarachotí. Proxi II - pytel s oblázky.

Měl jsem dávat větší pozor. Je to blbý, ale těmhle vědeckým řečem vůbec nerozumím. Mne napadnou leda tak oblázky v pytlíku.

Proto jsem neposlouchal. Myslel jsem na Heavensgate, dalekou, předalekou. Okrádali mě o drahocenný čas. Dřepím tu v poušti, nemohu hledat to, co jednou - jednou! - musím najít. Kruci, jak málo času. Blikal z hodinek, zneklidňoval mě a zmalátněval, odnášel cíl. Já vím, že to zní bláznivě, ale je to tak. Věřím v sebezdokonalování. Člověk musí na sobě pracovat, vposlouchávat se do jícnu žádostivosti, usmrtit zbytečné a pěstovat trvalé. Někdy je tu: naplnění beze zklamání. Rozkoš, radost, spokojenost z blízkosti, všechno najednou, a nikoli ze stále se měnící vzdálenosti denně. Ten okamžik. Ten hledám.

A Raeloff byl blbec, Bíkoval mě tady, ctižádostivec jeden. Federalismus z něho kapal jak voda z nacucaného hadru. Nemá dost mančafu, aby ho poslal do pouště. A tak posílá mě. Ať žije Federace!

Guvernér právě skončil s výčtem bezpředmětností.

"Když mrak přiletí, Thubvé zneklidní. Kyselinové jezero je přitahuje jako světlo můry," ukončil Raeloff. Měl jsem pech. Tušil jsem, že mrak je zase tady.

"Máte štěstí. Od včerejška je mrak stacionární," zářil guvernér.

Zlomek 3

Sedm dnů a sedm nocí putoval U přímý pouští. Draci mu křížovali cestu a ze žhavých nozder chrtili solné bouře. Neohrožený vytrvával, ale jeho vnitřní bratr, který bloudil pouští a hledal jej, v panice uprchl. Když Aškaron dorazil k jezeru Fajz 'r, jem u z se všichni smrtelníci vyhýbají, myslí si, že je sám.

Hledal okamžik, ale jeho vnitřní bratr byl daleko. Když mu vody zbývalo toliko na jediný den, pozdvihl ruce k nebi a prosil Ho o znamení a Ten vysla l Najjaz'reena a takto hovořil: "V

něm hledej minulost, která je zároveň budoucnem. V něm jsi zemřel a v něm se dvakrát zrodíš.

Jez'rské svitky, zlomek 3

-3

Slunce pílilo ke svému vrcholu, jako by se žhnoucí písek ještě dost nenapojil jeho svitu. Pod jeho silou tály stíny rudých pouštních citadel, pyšné vyrůstajících z roviny. Kolem si táhlo bílé nebe, letmo ohmatávalo obzor, jako by se ho to vůbec netýkalo, a na obzoru se ztraceně jiskřil písek.

Nekonečná noc mě mučila neznalostí. Ale teď, po dobrých okamžicích klíčícího dne, jež mě odškodnily za nedostatek spánku, bylo však ve mně i zděšení. Nepokoj zůstal, strach a pochyby, ale poznal jsem, že ho musím najít. Bylo to jasné: Nemohu bez něho existovat. Tato pravda, jež ze mě vyrostla za dlouhého bloudění jako skalní jehlice z pouště, mě posilovala, a já se k ní pevně upínal, protože jsem neměl jinou oporu. Tonoucí.

To,co vyvolalo zděšení, byla osamělost tohoto poznání. Stálo tu samo. Jinak jsem nevěděl nic. Co když on teď nepřijde. Co když jsem minul jeho cestu? Nepoznal hol Bez něho jsem byl vydán poušti a cítil jsem její trpělivé čekání. Ona měla čas.

Poušť se na člověka plíží. Leží jako had, řekl bys, že je mrtvá. Díváš se do jasného nebe. Slunce pálí. Toužíš po vodě. Není to žízeň. Je to strach ze žízně. Potlačíš ten pocit, podíváš se znovu na vypálenou zem - a najednou vidíš, že se ti přiblížila. Kontury jsou ostřejší, detaily skalních drobků a pís-kovcových balvanů zřetelnější, křoviny vyschlé maka'ry jedovatější.

Pokaždé, když se podíváš jinam, ta výheň se přibližuje. Chce tě vtáhnout. Jen tak.

Tak narůstá strach. Ze smrti žizní. Z vedra. Ze semen makaVy. Z Thu'ů. A z toho zatraceného mraku.

Byli jsme od Jezeru jeden den cesty. Raeloff mi dal dva transportéry. Deset mužů. Libovolné množství vody a p-prskomety. A jednoho domorodce jako tlumočníka. Nevím proč. Ale Raeloff na tom trval.

Já bych na to šel jinak. Úplně jinak. Taky jsem mu to řekl. Studoval bych thu'skou kulturu. Jazyk, náboženství, zvyky, tabu. Několik měsíců. A přišel bych na to, proč je tak stabilní. O tomu přece jde.

Mrak ho zajímal stejně tak málo jako mě. Ale někdo mu nasadil brouka do hlavy. Tajemství mraku. Určitě nějaký fyzik. S kvarky a kvazary a tak. Přitom bylo jasné, že ten mrak je jenom symbol. Voda je na Proxi II vzácná. Zázračný mrak. Na něm pluje Bůh. Thu'ové pak samozřejmě putují, jako ten Aškařon. Iniciační obřad...

Jeden z těch tvrdých obřadů. Thubvé putují každý sám. Pěšky. Cesta trvá dny.

Pro většinu trvá věčně. Ze sta Thu'ů se jich z pouště vrátí pět. A každý se dá někdy v životě na cestu.

Vy svět lil bych Raeloffovi[^] k čemu jsou iniciační obřady dobré. Pokusil bych se ho uklidnit, odvést ho od toho potrhleho nápadu s mrakem. Chtěl jsem i mu prodat sociologickou studii. Pár měsíců v JezYu - lidi, muzeum, whisky s ledem - bylo by to milé.

Nic nepomohlo. Raeloff se zaběhl jako sirijský muflon. Poslal mě do pouště s tlumočníkem a jedním měřicím technikem. Jeden byl kvůli mraku, druhý k ničemu. Aspoň jsem si to tenkrát myslel.

Ještě jsem si chtěl vydyndat rizikový příplatek, ale nepodařilo se. A tak jsem se posadil do vozu s tím, že se nepřetrhnu. Nechám se jenom vozit. A poušť budu ignorovat.

Transportéry se ploužily pouští a já zatím myslel na Heavensgate. Pod palami jsem si studoval své mírumilovné domorodce, zatímco někde před námi zas několik Thu'ů umíralo žízni. Viděl jsem Angelu, jak vystupuje z příboje ve večerním vánku vanoucím z pevniny, běží ke mně, její měkké rty na mých, západ slunce - to byl skoro ten dokonalý okamžik. Soumrak na Heavensgate a propadat se do Angely, to bylo skoro naplnění.

Hledal jsem dokonalý okamžik, momentální vnitřní usebrání a scelení. Byl jsem už blízko. Věděl jsem, že jednou musí přijít, člověk jenom nesmí přestat cvičit - uvolnit se. Štěstí. Co jinak zbývalo? Kariéra? Společenská prestiž? Peníze, věda? Obětovat se pro blaho státu?

Nic takového. Chtěl jsem své osobní, dokonalé naplnění. O nic jiného jsem neusiloval. Jenom na okamžik. Kdyby se to podařilo *jednou*, dařilo by se to už napořád. Cvičil jsem se. Na Heavens-

gate jsem byl už skoro u cíle. Doma. V pohodlí.

Na obzoru se zatím třeptil mrak. Pod klimatickou střechou vozu bylo příjemně chladno. Skoro by se dala smažit vejce. Pomalu jsme postupovali vpřed. A za námi jediná přímá stopa až z JezVu. Jeden den cesty odtud ke kyselinovému jezeru. Pak dvě hodiny k mraku. V dále vřelo jezero. Trpělivě čekalo.

Povalovali jsme se na tvrdých lavicích, pět mužů v každém voze. Slunce z nás vysávalo život. Mlčeli jsme. Chlapi žvýkali memorál, aby zapomněli na poušť. Byli úplně mimo.

To vedro mě ničilo. Hodiny pustinou. V kymácejícím se transportéru. A s ním se mi kymácely i myšlenky - Angela - Raeloff - poušť. A znovu, dokola. Poušť nabývala vrchu. Při každém zákyvu ducha se o kousek přiblížila. Obklíčovala mě. Guvernér vybledával a vyhledával. Po něm Angela, hledání smyslu. Za chvíli na shledanou! Večer jsem u tebe. Musím se jenom zbavit toho písku, co tady kolem narůstá. Příkrývá nás. Nadávka, pak si jeden otře rukávem obličej. Ale není to pot - ten se v tom suchu hned odpařuje - dráždí ho poléťavý prach a sůl; celí jsme od mazlavého okrového prachu, leze nám do nosu a patlá se nám v ústech.

Kyselinové jezero na severu -připomínalo tyglík. Útesy na západním* břehu vypadaly z dálky jako jinovatka. Lem pískovcového pohoří, nad nímž bděl mrak. Už dny se nehnul z místa. UFO, mračná medúza, jež okrajem dosedala na zem. Odtud to nebylo vidět. Ještě půl dne.

Jelo se dál. Hodinu za hodinou.

Konečně soumrak.

Slunce dospělo k obzoru. Díval jsem se, naladěný na večerní heavensgateskou pohodu. Čekal jsem, až se ze slunečního kotouče rozlejí barvy.

Ale tady nic. Proxima si podržela tu svou dotěrnou žlut, prostě zajela pod poušť. Upřeně jsem hleděl do západu slunce, díval se, jak požírá den. Netrvalo to ani pět minut. Vlady se ujala tma. Jako by se mi do mozku zaťala kamennými drápy nějaká cizí skutečnost. Pískovcovými drápy.

Hledáček nám razil cestu, stále dál. V poušti na nás nemohly číhat žádné šelmy. Pustina byla neškodná až na jedovaté maka'ry, jejichž kolíkovitá semena vrhala dlouhé stíny. Maka'ra je smrtelně jedovatá, pokud nedostanete do deseti minut injekci protijedu, kterých jsme měli několik ampulek.

Nebezpečná nebyla však semena - ta jen trčela z písku -, ale Thu'ové, kteří ty kolíky používají jako vrhací zbraně. A Thu'ové jsou bojovný národ.

Tlumočník AhiVim zneklidněl. Pátřavě hleděl do ubíhající tmy, halil se hlouběji do burnusu, bručel si něco v thu'rim. Nevšímal jsem si ho. Kolona se ploužila dál. Prudce se ochladilo. Za hodinu už mrzli všichni. Zastavili jsme a rozbili noční tábor. To uklidnilo i našeho domorodce. Byl už unavený - jako všichni. I já se už těšil do spacáku.

Pro pořádek jsme postavili stráž, která se měla střídát po dvou hodinách. Nic se nemohlo stát. Jenom kvůli předpisu, myslel jsem si.

Usnul jsem hlubokým bezesným spánkem.

Měřicí technik Kinski mnou zacloumal. Pomalu jsem se probíral, ale stále ještě jsem ho nevnímal. Pak jsem ho poprosil, aby mi zopakoval, co právě" povídal.

"Dahlberga zavraždili," zopakoval.

Už úplně probuzený jsem vyskočil a běžel za chlapy, kteří se shlukli na kraji" tábora.

Právě vycházelo slunce. Chladný vzduch, poušť sbírala síly. Brzo se to rozjede. Spíš se to už rozjelo, pomyslel jsem si a vešel mezi ně.

Mrtvý ležel obličejem vzhůru. Z krku mu trčel makaYový kolík. Dahlberg měl poslední hlídku. Kdy nastala smrt, jsme bez lékaře nemohli zjistit. Proč nevolal o porn oč? Jed přece nepůsobil okamžitě.

Rukou jsem přivolal tlumočníka a zeptal se ho.

"Thu'ové mají ostré oko a jistou ruku. Dobrý vrh rozbíjí řeč," řekl.

Maka'ra roztříštila Dahlbergovi hrtan. Dobrý vrh... Že by tlumočník?

"Proč?" ukázal jsem na mrtvého.

Ahi'rim roztáhl dlaně k nebi. Což znamenalo "jen Bůh ví". A dodal: "Traťové zabíjejí čestně." Tím to pro něj končilo. Myslel tím, že onen neznámý měl k zabíjení pádný důvod. Sebeobrana? Dahlbergův paprskomet ležel v písku, vypadl mu z rukou. Thu' možná zabil ze strachu. Nebo taky ne. Kdo se už dokázal vmyslet do trut'ské duše? Zdejší kultura měla radu legitimních důvodů. Víc než my. A ný dobře věděli, že v kraji vládne nejistota. Poručík Ritsko se vrátil z obchůzky tábora. Přimhouřil oči, podrbal se na hlavě.

"Jsou tam stopy," řekl. "Měkký boty jako nosey domorodci."

"Tak děme na věc. Chytnem ho!"

Ritsko se suše zasmál. "Má to jeden háček," podrbal se znovu. "Stopa vede jen do tábora, ale už ne nazpátek."

Zděsil jsem se. Rozhlédl jsem se - nikdo navíc tady nebyl. Ritsko mi ukázal stopy bot. Měkké obrysy, plíživý krok. Stopa vedla přímo od severu, ztrácela se v jasu začínajícího dne. Za námi z pouště vzdálené necelou hodinu pěšího pochodu trčely pískovcové kužele Alar'ty. A mezi roklinami a cimbuřními NajjazVeen, mrak -jako kvočna sedící na kuřatech. Lebedil si na zemi. Difúzní polokoule. Houba. Klidně čekala.

Najednou jsem měl nutkavý pocit nebezpečí. Věděl jsem, že nám něco hrozí. Jako by mi v mozku někdo cvakl přepínačem.

Dahlbergova smrt, mrak, stopa, která nevedla zpět - co se skrývá za mlhou polykající světlo?

Lámali jsme si hlavu, jak ten vetřelec mohl zmizet. Že by se vzdálil ve vlastní stopě, to jsme zavrhlí po vlastních pokusech. Buď se rozplynul, nebo přiletěl kluzákem.

Poslal jsem pro AhiVima. Ukázal jsem mu stopu vedoucí jedním směrem. Zíral na místo, kde končila. Něco si mumlal v thuVim.

"Dahlberg byl slaboch," řekl nakonec. "Zabil." - "Ale ten druhý zmizel." - "Zabil se sám." Nebyli jsme z toho moudří.

Ritsko vysílačkou uvědomil základnu. Slíbili, že pošlou průzkumníka. Máme pokračovat. A tak jsme Dahlberga pochovali, všechno sbalili a táhli dál - po cizincově stopě.

Slunce šplhalo k poledni. Bylo vražedné horko.

Průzkumník samozřejmě nic nenašel. Párkrát nad námi zakroužil, pak odletěl. V odeznívajícím zvuku motoru bylo slyšet zklamání.

Dosáhli jsme prvních výběžků načervenalého pískovce. Táhl se pustinou v širokých pruzích, zvlněné pahorky, vynořující se z písku.

Na skalnaté půdě jsme ztratili vrahovu stopu. Ale tím jsme se netrápili. Byli jsme rádi, že máme klimatické střechy. Málo pohybu, málo myšlení. Taková je poušť. Už si nás utvářela.

Na pravé straně se jako věže tyčily šikmo zvrstvené útesy. Mezi nimi se jako roztavené olovo třeptilo kyselinové jezero. Břeh lemovaly bílé a žluté krystaly. Stalagmity křehce strměly do pouštního nebe.

Rozvláčně jsem debatoval s Kinským. Vysvětloval mi, odkud se berou

ta silná rušivá pole, která průzkumníka vždycky přinutí obrátit. Vůbec jsem tomu nerozuměl, ale tenkrát jsem se domníval, že si to s tou černou dírou uprostřed mraku jednoduše vymýšlí, aby se uklidnil. Stále se tam vznášel v nějakých polích, povídal. Viděl to prý jednou na Veze III. Při klidném vzduchu to bylo neviditelné, ale když se písek svinul do spirály - jako nějaký malstróm - vznikalo tohle synchrotronové záření. A mlha. Možná jo, možná ne. To nehraje roli. Mně to bylo fuk. Věděl jsem jen, že mě ten mrak, veliký odtud jako atomový hřib, znervózňuje. Tam někde vpředu číhá vrah. Chtělo se mi domů.

Slyšíš, Angelo? Já se vrátím. Najdeme ten okamžik. Budeme si spokojeně žít. Chce to jen cvik. Zavřel jsem oči, chtěl jsem utéct do západu slunce na Heavensgate. Ale poušť si mě hlídala. Rvala se mi pod víčka. Pískovcové drápy. V NajjazVeenu něco čekalo.

Stísněně jsem se vrtěl na lavici. Z toho horka jsem byl už šílený. Proklínal jsem Raeloffa.

Zlomek 4

Nakonec ho On zavedl k Rudému jezeru a pravil: Poklekní a pij. Toto jest krev má. Vznáším se nad vodami a dávám život a беру si jej zpět, dříve než jsem ho byl dal - já jsem ten, jehož jméno nevyslovíš.

A Aškaron poklekl a pil a videi Ho, an se vznášel nad vodami se vznešeností, jež zaháněla mlhu.

Jez'rské svitky, zlomek 4.

Hluk motorů vproudil mezi kamenné věže, bil do skalních stěn, bloudil jeskyněmi. Byl to signál pro mohutnou mračnou kupu, která čekala blízko, až příliš blízko.

Vrátil jsem se z neklidné dřímoty do pouštního dne. Vtom přijely vozy, které - byl jsem si tím jist - přivázely jeho. Bratra. Pospěš, pří-teli, času je málo, odkapává z našeho života a NajjazVeen jej lačně vsává. Pospěš si!

Když se vozy plížily kolem, mé nutkání hledat stále sílilo a jen stěží jsem se udržel ve skryšii za skalní stěnou. Zde přicházel, jeden z těch deseti, kteří směřovali k mraku. Deset cizinců už kolem mě táhlo dál vstříc zkáze, a jestli

ho nenajdu, je ztracen i on. Deset cizinců. Mezi nimi bratr, ale já ho neznal.

Jméno! Dej, ať si vzpomenu, pak ti budu moci dát znamení. Počkej, hned mě zas napadne!

Zastavili, podívali se mým směrem, neopatrně jsem se vzpřímil, a vtom mě zpozorovali. Běželi ke mně a ze mé prýštil strach. Nesměli mě zadržet. Všechno by pak bylo zbytečné.

Jako v tranzu jsem se dal na útěk - mezi kužely a skalními stěnami, od stínu ke stínu, kamennými oblouky, zalomenými chodbami a roklinami, a přitom jsem zoufale hledal to jméno.

Když jsem příkrčen vylezl z nějaké chodby na světlo, oslepilo mě slunce, mžoural jsem a ve vyhasínajícím obraze se zableskla nejasná a plachá vzpomínka na jednu úžasnou planetu, jiskřící ze tmy jako hvězdy, a na okamžik ono jméno.

Chvatně jsem popadl úlomek a vyryl do měkké skalní stěny signál - pro bratra, který se teď dozví, že čekám. My se poznáme.

Brzo jsme se dostali k Alar'tě. Terén byl kopcovitý. Transportéry se mezi větrem obrousenými bloky ploužily do lesa kamenných kuželů. Slunce vyřezávalo do země stíny černé jako tuš. Mohutné vrstvy útesů na břehu jezera se nám ztrácely za zády. Když se člověk otočil, viděl, jak mezi útesy a kopci místy probleskává kyselinové jezero. Pak už byl kolem nás jen samý-pískovec.

Najednou znovu ten pocit, že mě někdo pozoruje. Upřeně jsem se díval mezi věže a balvany. Tu jsem spatřil cizince. Stál nehybně ve stínu mohutného balvanu. Kdybych se nebyl podíval pozorněji, splynul by jeho rudohnědý burnus s pískovcem.

Strčil jsem loktem do Kinského, ukázal na Thu'a. Chvilí mu trvalo, než ho rozeznal. Popadl foťák. Zatím zpozorněli i další dva v našem voze. Přikázal jsem řidiči, aby zastavil za velikou skálou. Tiše jsme vyskákali, plížili se k cizinci. Ještě jsem stačil spatřit, jak plášť mizí za skalou.

"Támhle! Za tou skálou!" vykřikl jsem. Ritsko už za ním nasadil sprint, jako první vběhl do změti skal. My za ním, dohnali jsme ho po padesáti kro-

cích. Čekal před jakýmsi otvorem ve skále.

Ritsko si olízl rty. "Já ho vytáhnú," zaseptal a plížil se podél skály k díře. Pak se ztratil v temnotě. Slyšeli jsme ho tápat v jeskyni, bylo ticho. Nakonec se objevil vpravo za skalním kuželem. Byl zmaten.

"To je hotový bludiště," prohlásil. "Tam ho nikdy nedostáném. - Něco pro vás mám, Ashley." Tohle řekl mně. Následoval jsem ho na jakési přírodní nádvoří. Pískovec tu vyrůstal do výšky několika metrů, byly zde tři východy.

"Přišel odtud," Ritsko ukázal na výklenek ve skále. - "No a?" - "Tam na ty stěně." Někdo cosi vyryl do měkkého pískovce. Podíval jsem se pozorněji. Velkými tiskacími písmeny tam bylo neobratně napsáno ASHLEY.

Musel jsem si zklidnit "žaludek. Kinski zmáčkl foťák. Doběhl pro ostatní. Bezradně jsme stáli na rozpáleném nádvoří. Ničemu jsme nerozuměli. Ritsko se ptal i AhiVima.

"Nikdo neví, co činí vnitřní bratr. Mnozí si vzpomínají. Potřebují pomoci." Zase jedna z těch jeho hádanek. Rozhodl jsem se, že je to spiknutí. Thu'ové chtějí expedici sabotovat. Tlumočník s nimi spolupracuje.

Pokračovali jsme. Z vysílačky šly jen šumy a Raeloff nás určitě už taky neslyšel. Byli jsme příliš blízko mraku Najjazreen.

AhiVim seděl v transportéru vedle mě. Zatímco jsme mířili k mlžné stěně, vyprávěl mi o své pouti. Znělo to jako příběh o Aškaronovi. Nedožvěděl jsem se nic nového. Když jsem se ho zeptal, co je to vnitřní bratr, odpověděl:

"Jsou různí. Můj byl divoký a nespoutaný jako Fajz'r. Prchal jsem před ním, a přesto mi pomohl v okamžiku. - Ten tvůj je však starostlivý. Chraň ho, až k tomu dojde."

"Co myslíš okamžikem?" chtěl jsem vědět. Ahirim se díval upřeně do dále a trup se mu kýval v opačném rytmu s kymácením vozu.

"To je špatný překlad," řekl. "Vy pro to nemáte slovo. Je to cíl a nový začátek. Veliké bezčasi."

"Věčnost?"¹¹ pomáhal jsem mu.

"Ano, to je to slovo."

"A co má ten -ten vnitřní bratr s tím společného?"

"Zažíváš ho."

"Tedy věčně?"

"Ne, jen okamžik."

Byl jsem příliš blízko, než abych to vzdal. Ještě jednou, domlouval jsem si. Velmi obezřetně, velmi klidně.

"Aškaron řekl lidu," citoval jsem z prvního zlomku, "zvítězte nad sebou a zabijte se v okamžiku."

Tlumočník přikývl.

"Je to dobře přeloženo?"

"Až na ten okamžik - to slovo není dobré."

"To je taky ten tvůj okamžik?"

"Ano. V okamžiku si jsou všichni rovni. Všechno končí a začíná. Všechno prorazí z okamžiku do nového světa. Takto jest psáno a dosvědčeno." Při těchto slovech si Ahi'rim přiložil hranu dlaně ke kořeni nosu. Náboženské gesto.

Chvilí jsem ho nechal a tápal jsem dál. "Zažil jsi ten okamžik? Tím myslím, jestli -už byl."

Tlumočník zase přikývl. Možná mu hlavou kývl transportér. Bylo nesnesitelné horko. Skála mihotala, žhnula do obličejů. Zmochovala se mě hypnotická malátnost.

"Okusil jsem okamžik," řekl Ahi'rim a hlas měl pevný. "Neznámé bylo samozřejmé, můj hlad byl ukojen a mé pochyby se upokojily. Brána mezi životem a citěním se na okamžik otevřela. Prošel jsem jí a znovu jsem se narodil."

Měl jsem toho nesmyslu dost, roztránil se mi do podivných pocitů. Co to bylo ve mně za puzení? Hon a chvat, dotýkající se mě sametovými tykadly motýlů. Byl Ahi'rimův okamžik ten, který jsem hledal? Náhodná shoda slov? ASHLEY. Spiknutí. Poušť se na mě plížila. Tudy putoval Aškaron, Troufal si na mrak. A já?

"Co znamená NajjazVeen?" zeptal jsem se a snažil se ovládat.

"Je to posvátné slovo," řekl Ahi'rim. "Je to něco, co je podřízeno Bohu a může víc než on. Znamená to vír, malstróm času."

Mrak Malstróm. Pěkné. A přece jen to bylo spiknutí. Byl jsem si tím jist.

Před námi dýmala mlžná stěna. Sluneční světlo se zachycovalo v myriádách kapiček. NajjazVeen svítil.

Zastavili jsme. Kinski cosi kutil s nějakými přístroji. Ostatní zůstali pod klimatickými střechami. Nedůvěřivě koukali na ten div přírody.

"Je to voda," oznámil Kinski za několik minut. Takže se Raeloff nemýlil. "Nefalšovaná mlha s trochu oxidu sirového. Není to nic nebezpečného." Nechápal to. Já taky ne. Ale ne kvůli vodě na téhle vyždímané planetě. Ale kvůli Dahlbergovi. Kvůli neznámému. Mé jméno na skále. Okamžik, o němž AhiYim stále hovořil. Byl to i můj oka-

mžik.? Jakási shoda jmen?

Byl jsem celý nesvůj. Písek, horko. V něčem takovém aby jeden zůstal normální.

Kinski si sbalil fidlátka. Jeli jsme dál. Do mlhy.

Po slunečním jasu bylo v mraku kalno a bezbarvo. Na okraji jako záclony povívaly závoje mlhy. Po několika metrech všechno stejnoměrně zhoustlo. Světlo přicházelo odevšad. Motory vozů i ta občasná slova zněly přitlumeně. Kůže se lehce dotýkala mlžné prsty.

Zachumlal jsem se do burnusu, odehnal jsem třpytící se kapičky. Všichni se bouřili, když Raeloff dostal nápad, že se máme maskovat, ale teď byli rádi, že mají dlouhé ochranné thu'ské pláště. I kdyby jinak byly na nic - chránily aspoň před mlhou.

První vůzrazil cestu deset metrů před námi. Kopcovitý terén, sutinou lemované doliny a údolí, jako by zde kdysi tekly potoky. Postupovali jsme krokem. Místy byla mlha tak hustá, že se cesta po dvou metrech ztrácela. Transportér před námi se občas vynořoval ze svitu jako nějaký přelud, většinou jsme ho však neviděli. Orientovali jsme se po zvuku. Najednou se mi zdálo, že slyším tlumené výkřiky. Motor vedoucího vozidla pohřbeného v mlze zaburácel. Rachot kovu. A ticho.

Ritsko velel zastavit. Vteřinu jsme seděli, naslouchali do příšeří, v němž cosi lenivě klokotalo. Poručík mně a Ahirimovi pokynul, abychom šli za ním. Kinski zůstal u řidiče. Tápali jsme sutí s napřaženými paprskometry, před každým krokem jsme nohou osahávali terén.

Nebylo vidět na dva metry. A najednou jsme stáli na kraji propasti. Kolmý spád. Ve strži to klokotalo. Nebylo nic vidět. Stáli jsme tu bezradně. Měl jsem pocit, že musím něco říct, ale mlha mi vlezla do centra řeči a zablokovala je. A vzduch byl tak dusivý!

Ritsko nakonec zbytečně řekl: "Lézej tam dole." A jako na důkaz se závoje na chvíli rozhalily. Stěna spadla do hloubky deseti metrů. Na dně strže šuměl meandrovitý potok. Vůz ležel na boku, pomalu se bortil do sebe. Tam, kde se řeka dotýkala vraku, vřela voda. Vzhůru stoupaly žluté cáry mlhy. Kyselina pracovala důkladně. Zdálo se mi, že vidím podivně zkroucenou. nehybnou postavu, ale mlha hned vyrazila a znovu zaplnila propast.

Na protějším srázu stály tři postavy. Dívaly se na nás. Neodvažoval

jsem se ani hnout. Pak jsem opatrně strčil do Ritska a ukázal mu je. Když zvedl oči, už vyhledávaly. Přijímaly okolní svět. Stačil jsem si ještě všimnout, že byly zahaleny do rudohnědých plášťů Truťů. Pak se rozplynuly.

Možná je také jen pohltila mlha.

"Vracíme se," řekl Ritsko zvadle.

Anfrim pochybovačně potřásl hlavou. "Nezapomínejte na vnitřní bratry," řekl a upíral na nás pohled černý jako smola. Pak se otočil a šel.

Ritsko se na mě tázavě podíval. Já na poručíka. Rozhodli jsme se vrátit k vozu a poradit se s Kinským.

Ahrrim už tam byl. Ritsko informoval ostatní. Řeka s kyselinou. Vrak. Nikdo nepřežil.

"Z protější strany nás pozorovali tři domorodci," zakončil. "Řekl bych, že nemají za lubem nic dobrého."

Kinski byl dost nervózní. Stále si utíral mlhu z obličejů, ohlížel se, jako by čekal, že za nejbližší skálou spatří nějakého Thu'a.

"To nebyla náhoda," vyrazil Kinski. "Nejdřív Dahlberg, teď vůz. Ti něco chystají. Já vám povídám, že ti něco chystají"

Začínal být hysterický. Mlčeli jsme.

"Měl byste vy nějaké námitky proti tomu, kdybychom akci přerušili?" zeptal se mě Ritsko nakonec.

Námitky? Kdepak. Ale bylo nutné vědět, co je za tou mlhou. Možná životně nutné.

"Cože?" vytřeštil na mě Ritsko oči.

"Co se děje?"

"Právě jste řekl životně nutné!"

"Jo? Řekl? V duchu." Musel jsem se sebrat. Mlha mě zmáhala. Už myslím nahlas. - Obrátil jsem se k Ritskovi, vysvětloval, že nemám žádné námitky. Ale v krku mi zůstal dodatek s jistými pochybami. Nevyslovil jsem ho, protože by se mi byli vysmáli. Nezapomínejte na vnitřní bratry, ať už je to kdokoli. Průvodci, cizinci, možná ty blednoucí přeludy u vraku. Tam u propasti. Čekali, až dosáhneme onoho Rudého jezera. Pozorovali nás. Cítil jsem to. Tyto myšlenky ze mě vyrůstaly jako nějaké cizí květiny.

Zlomek 5

I přes zranění hledal Aškaron okamžik. Pohrdl Jím tváří v tvář věčnosti a On ho opustil.

Tu vykročil z mlhy Neohrožený a promluvil sám k sobě: Jen já ti mohu pomoci. Následuj mě, ať se děje, co se děje, a důvěřuj. Neboť jsem byl tím,

čím budeš ty.

Jez'rské svitky, zlomek 5

-5

Opustili centrum! Chtěli pryč, teď, když je cíl tak blízko. Už brzy! jásal jsem, když zastavili s větrem. Následoval jsem je, stále mimo dohled, stěží jsem je viděl, ale cítil jsem jejich blízkost, země mi byla důvěrně známá, měl jsem pocit jistoty. Silná bríza přinášela bobtnající mlhou vzpomínky, a čím blíže jsme přicházeli k centru, k vlasti, kam mě toto nevysvětlitelné puzení táhlo, vzrůstal i strach, že propasu okamžik, přicházela starost 0 bratra, který slepý - slepější než já - bloudí mrakem. Vzpomínky na jakési rudé jezero, na životodárné, smrtící slunce. Šel jsem po stezce svých vzpomínek.

Jenže oni obrátili. Mířili ven, zpět do pouštního žáru. Váhavě, nejistě tápali vířící mlhou, která jim vníkala do plic a svazovala jim dech.

Byla by to jejich zkáza. Jenom ten s pohledem upřeným do sebe byl sám se sebou sjednocen. Byl povznesen nad strach, on najde cestu. Ti ostatní však byli ztraceni. Tak jako já a bratr třetího, který se ještě neukázal.

Musel jsem je zastavit. Rozhodně jsem mu musel dát znamení, aby mě následoval, neboť okamžik se blížil.

Sotva jsem na to pomyslel - bylo to, jako by má přání běžela napřed příšeřím a zasáhla - uvolnil se balvan z jednoho převisu a zatarasil prchajícím cestu. Tiché kroky se vzdalovaly. Bratr toho druhého. 1 on je musel zastavit. Ani on ne mohl čekat.

Naslouchal jsem z úkrytu za skalou. Vítr mi přinášel slova, oslabená mlhou, jako z předaleké dálky, třebaže byli vzdáleni jen pár kroků. Mezi námi ležel čas. Cizí, skličující čas, odpařoval se z rudého jezera a obchvacoval nás. Roztával, z cukrové vaty zapomnění se stávalo jármu, jež mě zvlhlého mlhou sráželo do kolen. Už to bude brzo. Bratře! Slyš mé.

Ale oni vyrazili. Stále se vzdalovali a já za nimi pospíchal, předbíhal jsem je neviditelnými křivolakými oklikami. Musel jsem jednat. Musel jsem jednat navzdory veškerému strachu - nebo by

bylo příliš pozdě.

A tak jsem jim zastoupil cestu. Vycházeli z příšeří, zarazili se, když mě spatřili, a stáli jsme proti sobě, vteřiny mýjely, zatímco já tušil, že hrozí nebezpečí, jako bych to byl už zažil. Viděl jsem to přicházet a obrátil jsem se, pryč do mlhy, utíkej! Tu mě zasáhl blesk. Bolest mě srazila k zemi.

Řidič se marně snažil nastartovat vůz. Znovu a znovu, dokud nevytloukl baterii. Kabely navlhly. Možná za to mohla i rušivá pole.

Teď, když vůz stávkoval, přešla nerovzita z Kinského na poručíka. Kinski, poručík a řidič vynesli z vozu vysílačku a ^gyrokompas. Zpáteční cestu jsme měli absolvovat pěšky. Opustit Najjaz'reen a požádat o pomoc, jakmile bude vysílačka zase intaktní.

Zvedl se lehký Vítr/ Máčel kůži kapkami vody. Při dýchání to šimralo. Člověk si neviděl na ruku před očima. Ritsko a druzí byli stíny v mlžné běli. Stíny ze hry, která se mě netýkala. Opřel jsem se o skálu, chladila do zad. Myslel jsem si *Musíš jim pomoci*, ale myšlenky přicházely po jednotlivých slovech a tříštily se. Byly bez významu v tom chladném, do duše se vkrádajícím vzduchu. Čekal jsem. Nač?

"Zatraceně, Ashley, vemte ten kanystr! Na co ještě čekáte?" To byl Ritsko. Skrýval strach za rozkazy. Ale měl pravdu: museli jsme pryč.

Popadl jsem tedy ten zatracený kanystr s vodou a zařadil jsem se. Vpředu Ritsko s gyrokompasem, pak měřící technik s nějakými fidlátky. Jako třetí šel tlumočník s, nouzovými zásobami a za mnou řidič vlekl vysílačku.

Postupovali jsme pomalu. Mlha nezslábla ani po dvou hodinách. Už dávno jsme měli být na kraji mraku. Začínal jsem být taky nervózní.

Pocit, - že pochodujeme dokola, mě nakonec nezklamal. Původně jsem si myslel, že je to tím kanystrem, jak mě zatěžuje na jednu stranu a vyvolává tak dojem, že se stácíme. Ztratili jsme orientaci, protože mlha omezovala svět na jakousi kouli o poloměru dvou metrů. _Víteř zesílil, ustavičně měnil směr.

Když Ritsko dal rozkaz zastavit, byl jsem už na dně. Sedl jsem si na kanystr a myslel je, nom na odpočinek. Nála-

dá byla vepsí. Ritsko tiše nadával. Položil gyrokompas na zem.

Upřeně jsem se díval na světelnou střelku jaderného gyrokompasu. Ukazovala směr do Jez'ru. Uklidňovalo to.

Zatímco jsem myslel na Raeloffovu klimatizovanou pracovnu, posunula se střelka o kus dál. Ještě jsem si představoval, jak to vypadá za tímhle mlžným hradem, zobrazoval jsem si špinavé, živé ulice Jezeru, viděl guvernéra se sklenicí whisky, kterak má starost o Federaci a doufá, že v mraku Najjaz'reen nalezne recept na věčnou stabilitu.

Střelka se teď posunula o dobrých třicet stupňů.

O navigaci jsem neměl ani páru. Možná je to taky v pořádku". Ale každopádně jsem Kinského na tu hýbající se šipku upozornil.

Minutu pozorně gyrokompas sledoval, a pak jako by ztratil řeč:

"Já to věděl," zakrákoral nakonec. "Vždyť já to věděl. Černá díra."

Mezitím došlo i ostatním, že něco nehraje. Měřicí technik vysvětloval cosi o slapovém účinku v blízkosti metrické singularity a že je tím vykonáván jakýsi moment na gyrokompas. Díra v časoprostoru byla zřejmě uprostřed mraku a gyrokompas můžeme klidně zahodit.

Skoro jsem ho nevnímal. Bylo to nepodstatné. Mnohem víc mě zajímaly ty postavy u propasti. A ten neznámý, co vyryl mé jméno do skály.

Vnitřní bratr? Mystický nesmysl. Ale to slovo se k událostem jaksi hodilo. Měl jsem pocit, že vím. Ale nedokázal jsem říct co.

Větrné poryvy hnaly před sebou chuchvalce mlhy a valily se rni přímo do burnusu. Vzduch byl zvětralý. Tlačil do plic. Jak se jen dostaneme zase ven? Bez orientace to bylo skoro nemožné. Kupodivu jsem neměl strach. Byla to jen akademická úvaha.

Ritsko si nás svolal. "Vytvoříme dvě skupiny," navrhl. "Ashley, Kinski a AhiYim, vy se dáte libovolným směrem. - My dva," obrátil se na řidiče, "půjdeme opačným směrem. Půl hodiny. Ani o minutu déle. Pak se vraťte. Sejdeme se zase tady."

Hovořil rázně a my byli spokojeni. Byla to naše jediná šance.

Rozdělil jsem vodu. Pili rozvážně. Pak jsem polovinu toho, co zbylo, vyprázdnil do plastického sáčku pro Rit ská a řidiče. Moc jí nezbylo.

"Jestli se hned nevrátíme, tak tady počkejte. V tom případě jsme venku

a sháníme pomoc," vysvětloval Ritsko, Byl připraven.

"Nebo jste zabloudili taky," dodal Kinski. Měl si to nechat radši pro sebe.

Poručík na to nic. Pouze se na Kinského dlouze podíval, otočil se a zmizel ve všudypřítomném diuzním světle. Za ním se s vysílačkou vlekl řidič. Ritsko určitě předpokládal, že najdou cestu ven. Byli jsme tu ztraceni.

"Přímo do ničeho." To byl Kinski. Nevěděl jsem, jestli tím myslí nás nebo je. Hodilo se to na všechny. Řekl nám přesný čas a pak jsme vyrazili. Vpředu měřicí technik, uprostřed Ahi'rim. Já dělal zadní voj.

Po deseti minutách začal terén klestat. Všiml jsem si toho podle ostrých stalagmitů, jež se vynořovaly z mlhy stále častěji. Nutily nás k oklikám. Už jsem si nebyl jist, zda ještě držíme směr. Země jako by vrávorala. Stále jsme šli z kopce.

Najednou se Ahi'rim zastavil a já do něj vrazil. Kinski zíral do světélkování vodních kapek.

"Co je?" zeptal jsem se. Viděl jsem jen světelnou oponu.

Zvednutím ruky si vyžádal klid, pátral v neviditelné krajině.

"Někdo tam je," zasyčel. Minutu jsme se nehýbali, čekali jsme, ale neviděli jsme nic zvláštního. Nakonec si Kinski sundal z ramene paprskomet, odjistik ho a šel pomalu dál. I já zpozorněl. Snažil jsem se pohledem proniknout hlouběji do mlžných mraků, které rozfoukával osvěžující vítr. Kolem vířily turbulence.

Tápali jsme dál jako slepci. Nebralo to konce. Byl jsem si jist, že jsme ztratili směr. Kinski mě uklidňoval. Že prý má dobrý orientační smysl. Vypadalo to skutečně tak, jako bychom se blížili k okraji mraku. Citelně se oteplovalo. Světlo však zároveň nabralo šedý odstín, jakoby mezi námi a sluncem bylo ještě více mlhy. Několikrát se mi zdálo, že v tom difuzním světle vidím jakési zášlehy, ale byl to jen klam namáhaných očí. Zraku chyběl pevný bod. To pak člověk zíral do mračné šedi ještě usilovněji, zdálo se mu, že na okraji zorného pole spatřuje stín. Rychle se tam podíval, ale kde nic tu nic.

Nebo že by nás někdo sledoval pod pláštěm mlhy?

Abych se odreagoval, snažil jsem se utřídit fakta. Najít v tom nějaký smysl. Dahlbergova smrt. Mé jméno na skále. Aškaronovo náboženství. Černá díra. Vnitřní bratři. Zabte

v okamžiku. Heavensgate. Věčná stabilita. A cosi...

Když mi Raeioff ukazoval na filmu mrak, padla přitom jedna poznámka. Něco technického, čemu jsem nevěnoval pozornost. Teď, když jsem se dozvěděl víc, připadalo mi to důležité. Možná v tom byl klíč. Ale co - ? Měl jsem pocit, že vím. -

Vtom Kinski řekl: "Stop." Zastavili jsme. "Musíme se vrátit. Půl hodiny.*" Byl nervózní.

"Vy trefíte?" zapochyboval jsem. Kývl do mlhy. Nebyl si jist, ale co nám zbývalo jiného? Čas kvapil.

Podívali jsme se na tlumočníka. Očekávali jsme rozhodné stanovisko domácího Člověka. Ahi*rim však mlčel. Po celou dobu bloudění skoro nepromluvil.

A tak se Kinski zas ujal vedení. My klopýtali za ním.

Vzdorovali jsme teď nárazovému větru. Vháněl nám mlhu pod pláste, byla vlhká a horká. Mimo náš omezený svět se porůznu blýskalo, zřetelněji, než aby to byl přelud. A stíny na kraji zorného pole prchaly, když jsem se na ně obrátil pohledem. Zdálo se, že od tamtud přicházejí tápavé kroky. Ale byl to Kinského krok odrážející se od skal.

Co mi to Raeioff tenkrát povídal? Elementární částice, synchrotronové záření. - Neměl jsem už moc času. Třeba Kinski něco věděl.

"Kinski," zavolal jsem dopředu. "Co má černá díra společného s elementárními částicemi?"

Vteřinu mlčel. "O tom vám budu vyprávět, až se tady z toho dostaneme," zabručel nakonec.

"Řekněte mi to teď. Je .to důležité," naléhal jsem. Určitě si myslel, že jsem se zbláznil, ale nakonec se podvolil.

"Černé díry nemají baryonové číslo. To znamená, že mohou ničit elementární částice. Nebo je vyrábět." Předešel jsem AhiYima a zařadil se vedle Kinského. "Že ničící pole, je zřejmé. Hmota je lapena v silném gravitačním poli, jde spirálou k centru, je pohlcena. Díra je stále hmotnější.

Jednou jsem viděl minidíru na Špice IV : to je teda něco, to vám řeknu. Písečné bouře, silové pole vyvolává turbulence. Tak vzniká vítr i tady."

Zakutal se hlouběji do kapuce.

"Co se stane, když černá díra spadne?"

Kinski se zasmál. "Stejně tak dobře spadne planeta na díru. - Co se stane? Ta věc je horká, protože stále požírá

hmotu. Zkuste jednou třeba upustit kopací míč horký dvacet tisíc stupňů."

"Všechno se roztaví."

Kinski zabručel. "Tavenina je explozivně vytlačována, částečně i polykána. Malá černá díra by na zemi musela perlit jako kapka vody na plotně." Uchechl se. "Ale to jsou jenom spekulace. Kinského teorie. Třeba se taky propadne až do nitra planety."

"A je stále těžší?"

"Přirozeně. Požírá planetu. Pomalu, ale jistě. Je silnější. Planeta spadne do díry. Ne naopak."

To teda byly vyhlídky. Jako by bouře a mlha a poušť nebyly dost. Zachumlal jsem se do burnusu. Kinski vykročil, jako by trefil nazpátek. Trošku to uklidňovalo.

"Když se všechno spolyká, jak se tedy může hmota vyrábět?" přemyslel jsem nahlas.

"Hmota jinak vzniká i z vakua. Částice a antičástice se vytvářejí samy od sebe jako náhodná fluktuace. Ale jsou, si tak blízko, že se navzájem zase hned ničí. Člověk si toho ani nevšimne. V gradientu pole se ostatně oddělují."

"V čem?" přerušil jsem ho. Po-

vzdychl si. "Gravitace se v blízkosti černé díry mění tak silně, že náhodně vzniklý pár částice a antičástice je od sebe odtržen. Slapový efekt, chápete?"

Nic moc, ale neurčitou představu jsem měl. Oblázky visící na gumíčkách. Jakmile jsou oba odděleny, nemohou se už navzájem ohlázovat. Dobrá story. Ale co je nám to v tomhle bludišti platné. Daleko od Heavensgate. Probojovávali jsme se cáry mlhy. Větrné poryvy svištěly Kinskému kolem obličeje. Upřeně se díval na zem, cestu uměl nazpaměť.

"Hmota a antihmota vznikají z potenciální energie. To odporuje zkušenosti, že entropie stále narůstá. Ifeverzibilní proces se v blízkosti černé díry najednou stává reverzibilním." - To je docela možné, odpověděl jsem v duchu. Ale co já s tím. "Je tu jedna trochu divoká teorie," pokračoval, "s obráceným tokem času. Události by podle ní probíhaly obráceně. Z budoucnosti je minulost. Chtějí tím zachránit entropii."

Obráceně. Minulost z budoucnosti.

"Proč obráceně?" zajímal jsem se.

"Představte si padající kámen.

Jestliže v jeho pohybové rovnici odrazíte čas jak v zrcadle, stoupá od země. Teď uvažujte, že by tento termodynamicky nemožný děj byl pozorovatelný. Zrcadlením času z toho uděláte obyčejný padající kámen. Ale pro ten kámen je naše budoucnost minulostí. - Stejně tak je to s antičásticemi, které se vytvářejí v blízkosti černé díry."

"Přicházejí z budoucnosti?"

Kinski souhlasně zabručel.

"A co - tím myslím teda, jako kdyby mohly - co by takové opačně běžící částice viděly?"

Zmateně se na mě podíval, vypadl z rytmu, znovu chytil krok. "Nejsem filozof," vyštěkl.

Rozhodl jsem se, že už se dál ptát nebudu. I když... bylo to důležité. Kvůli vnitřním bratrům. V jezrských textech byly odkazy na čas, pomatené argumenty, které se možná nedaly chápat jen tak docela symbolicky, jak jsem si původně myslel. A mrak se nejmenoval jen náhodou Najjaz'reen. -

Najednou cosi zadunělo, jakýsi stín seshora. Dva kroky před námi přerachotil balvan. Země se chvěla. Za ním se hlučně sypala suť. Kinski uskočil,

skrčil se pod výběžkem.

Ahirim a já jsme zůstali stát. Naslouchali jsme do země nikoho, dokud se poslední kaménky nepřekutálely přes nás.

A bylo to tu zas: tápání a šoupání rychlých kroků někde v mlze.

Kinski k nám přistoupil. Zhluboka dýchal.

"To byl atentát," konstatoval. "Ten chlap útek!"

Přikývl jsem. Prohlédli jsme si kámen, co nám byl určen. Pořádný kus. To bychom nepřežili. "Třeba varování," navrhoval jsem. Trošku moc brzo na nějaký atentát. Kinski nevrle zavřel.

"Vnitřní bratři jsou vznětliví, když se blíží okamžik," věstil AhiYim.

"Kecy," zařval Kinski-hystericky. "Byl to atentát! Vy se v ty zatracené mlze vyznáte. Chcete nás nenápadně odstranit. Nejdřív Dahlberga, pak vůz. Ted'jsme na řadě my. Ale z toho nic nebude. Já si najdu cestu sám," namířil na tlumočníka.

Zasáhl jsem, snažil jsem se Kinského zklidnit. Neochotně sklonil paprskomet.

"On půjde vpředu," rozhodl. "Když bude dělat blbosti, tak ho odprásknu." Měl strach, Byl nevypočítatelný.

Podíval jsem se na AhiYima. Odhadl Kinského pohledem, pak přikývl a převzal vedení. I on měl strach. Ale nepoddá val se mu. Šli jsme mlčky dál.

Dál jsem přemýšlel o opačném toku času a o vnitřních bratrech. Symboly strachu[^]v Aškaronově květnatém jazyku. Pouze symboly? A co když v NajjazYeenu platily vlastní přírodní zákony, o jejichž existenci jsem už nepochyboval? Že bychom ted' měli brát jezYské zlomky doslova?

Tlumočník se zastavil. Kinski těsně za ním. Vrazil mu paprskomet do zad.

Z mlhy před námi se vynořila postava. Plaše pokynula. Ve větru vlál hnědý plášť.

Kinski udělal úrok. Věděl jsem, co má v úmyslu, chtěl jsem mu skočit po ruce. Ale už stiskl. Iontový paprsek vyrazil žhavě na cíl. Neznámý musel tušit, že Kinski bude střílet, a dal se na útek. Zasáhlo ho to ještě do boku. Klopýtl.

Tu mi prudká bolest rozerval levý bok. Přitlačil jsem ruku na tělo, šel k zemi. V mlze se roztančily červené závoje.

Zlomek 6

Došli k jezeru a Aškaron seznal, ze je to dobré. Bratr videi, ze se okamžik blíží, a napil se krve Jeho a blížil se k Němu v zoufalství. Když ale U přímý užířel, že Jeho hněv sáhl po bratrovi, neváhal, ale přikročil a zabil v okamžiku. Tím umřel s bratrem, byl znovu utvořen z krve Jeho.

Jezrské svitky, zlomek 6

-6

Pospěš, než se slunce ponoří a brána k malstrómu se zavře, v mohutném plápolu vypálí kráter, který tě, bratře, zničí. Až sem jsi mě sledoval a já tě donutím, abys mě následoval dál, tak jako čas i mě přes veškerou bolest nutí, jako by se všechno již bylo stalo.

Ano! Ted' opět vím - čím více se okamžik blíží, tím jsou obrazy jasnější, prožitě, naléhavě, bolestivě obrazy našeho zrození. Vor mé přivádí k malstrómu, kde budeš ty, nechceš-li shořet před mýma očima. Cítíš již žár na mých zádech? Následuj se, pluj proti času, zachraň mě, tím že mě přemůžeš. Hled', já jsem tvůj strach, tvé pochyby, tvé váhání a hořím v léčivých plamenech času.

Hledáš okamžik? Tu jest a je stabilní. Nikoli Heavensgate je naplnění, nýbrž Najjaz'reen.

Zde! Zde jsem - podej mi ruku. Malstróm na nás čeká a my budeme do něho pronikaaat... taaaki-norp usač ohétuket z aldacrz od...

Když jsem se probral, klečel nade mnou měřící technik. Zahrnoval mě otázkami.

Bolest ustala. Odráhl jsem ruku, očekával jsem, že pod ní bude rozšklebená rána, ale nebylo tam ani škrábnutí. Starostlivě jsem se podíval za mužem v plášti. Unikl pod rouškou mlhy.

"Bolest rychle poleví," uklidňoval mě Ahi'rim. "Je to váš bratr, Ashley, koho cítíte. Zemře-li, i vy zemřete. Času je málo. Následujte ho."

"Kam?"

"K okamžiku."

"Neposlouchejte ho," zasyčel Kinski. "Je to atentát. Atentát!"

Pokoušel jsem se opatrně vstát. Bolest skutečně už skoro odezněla.

"AhíTim má pravdu," řekl jsem technikovi. "Ten cizinec mě pronásleduje. Jenom bych vás přiváděl do nebezpečí, zůstaneme-li spolu. Musím si to prožít sám."

Kinského morálka zápolila se strachem. Rychle dýchal, přejížděl prsty po paprskometu.

"Přijdu za vámi," pomáhal jsem mu. "Jděte napřed. No tak!"

Bez dalšího slova se otočil. Naznačil Ahi'rimovi, aby šel opět vpředu. Sáhly po nich mlžné páry.

"Co - co musím udělat?" volal jsem za nimi.

"Zažijete to>" přišla Ahrimova odpověď. Pak se on a Kinski ponořili do mraku.

Byl mým bratrem. Jestliže zemřel on, i já byl mrtev. Část mého já. - Dahlberg, uvědomil jsem si, že oklikou zabil sám. Zastřelil se. A ty blednoucí postavy u propasti: rozplynuly se, když jejich bratři ve vraku zemřeli. Někde docela blízko čekal stín i na Kinského.

Naslouchal jsem. Kroky kamarádů rychle odeznívaly. Pak zbývalo už jen svištění větru kolem cimbuří a minaretů. Šel jsem dýmající mlhou. Zároveň zvuk-negativ.

Zvláštní. Neměl jsem vůbec strach. Opouštěl mě tím víc, Čím hlouběji jsem pronikal do Najjaz'reenu. Že by ten bratr, co pokoušel Aškarona, byl přece jen symbolem? A cizinec pouhou projekcí mých strachů. Hojivý výpotek duse? Třeba se tu jen projevoval strach jako ektoplasma. A Kinský postřelil mou imaginaci.

Nesmysl. Ještě chvíli budu přemýšlet a zblázním se.

A bylo to tu zas: Opatrné kroky ze všeobepínající šedi. Vtom cizinec vykročil z mlhy. Nezřetelně, přízračně. Poznal jsem rudohnědý plášť, stejný, jako mám já. Kapuci si neznámý stáhl do obličeje.

Když jsem se C němu přiblížil, otočil se, ukázal mi cestu. Jen s námahou jsem ho následoval. Spěchal napřed.

Kulhal, ale přemáhal bolest. Musel se překonat, moc času už nezbývalo.

Šli jsme sutí z kopce. -Asi do centra.

Vítr jsme měli v zádech. Během stupu zesílil. Rval mi za plášť. Mlha zhoustla. Nasával ji mocný vír. Setmělo se. Před námi se v mračně stěně cosi blýskalo.

Můj vůdce zřejmě znal cestu. Rychle vykročil, zjevně mu nedělalo potíže zapřít se zády proti větru.

Zbývalo už jen málo času.

Najednou jsme vešli na volné prostranství. Změna byla tak náhlá, že jsem se zastavil, abych se pořádně rozhlédl.

Stál jsem na náspu plném suti. Dvačet kroků přede mnou bylo jezero, šikmé jako svah, z něhož jsem se díval. Krajina až k mlžné oponě za protějším břehem byla překlopená. Ale jezero nevytékalo. Mračná stěna, z níž jsem vyšel, obklopovala vody jako nějaký válec. Uprostřed jezera byla tekutina kuželovitě vydutá. Dva metry nad ní se vznášel rudě žhnoucí kotouč se zářící centrální koulí. Miniatura rychle rotující planetární soustavy.

Cítil jsem, jak z toho *sálá zář*. Z jezera se kouřilo. Girlandovité mraky se trhaly kolem vznášejícího se centrálního tělesa. Mocné turbulence se ve výšce zhušťovaly v mračnou šed', jež nás zahalovala ze všech stran. Vítr vál do žhnoucího centra jako do vysoké pece, sbíral nad jezerem vlhkost, vyrážel vzhůru. Kondenzované vodní páry " stály nad centrem jako hřib jaderné exploze, roztahovaly se a spadávaly dolů. Stálá cirkulace připomínající kouřový prsten kolem jezera se starala o rozdělování a přísun. Najjazveem vyrůstal z vod. Břeh, jezero a mračná stěna se koupaly v temně rudé barvě centrálního kotouče. Mezi vznášejícím se diskem a vydu-tým jezerem se blýskaly tiché výboje; kotouč udržovala ve vzduchu zřejmě silová pole.

Byl cítit ozón.

Já stál a muž v kapuci běžel k jezeru. Byl tam uvázan vor. Chvatně ho odpoutal, strídavě se díval na mě a na žhnoucí kotouč a nastoupil. Běžel jsem za ním podél překlopené roviny. Klidně čekal. Než jsem k němu doběhl, odrazil. Vor odplul od břehu. Připadalo mi, jako by se cizinec usmál. Obličej měl ve strhu, centrální souhvězdí bylo za ním. Mířil přímo k němu.

Teď mi bylo jasné, proč jezero nevytékalo, třebaže krajina byla tak podivně překlopena. Proč byla tekutina uprostřed vyboulená jako hora: Ten* drobný, žhnoucí kotouč byl velice hmotný. Černá díra přitahovala jezero. Posunula těžiště, planety, takže se mi zdálo, že stojím k i povrch u šikmo. To byla ta Raeloffova gravitační anomálie. Terén byl nakloněn podle středové osy. Z každého místa na břehu to muselo vypadat stejně.-

Zkoušel jsem běžet kousek podél vln a-dával si pozor, abych se nedostal na dosah kyseliny. Plocha se na mě převracela, jako bych seděl v dětské kádce.

Ještě něco dostalo najednou smysl: Zde, před mýma očima, žhnula přece příčina hmotové anomálie Proxi II. Černá" díra! Černá díra, která se tu nevznášela pokaždé. Normálně byl na tomto místě kráter. Proč se jezero pak ztrácí? Třeba vysychá. Nebo taky tímhle žhnoucím kotoučem - když se ponoří - -

Bylo nesnesitelné horko. Stáhl jserri si kapuci, ale nepomáhalo to. Pálilo to do hlavy a do šíje. Třebaže jsem byl už daleko.

Tu mě zasáhlo třetí poznání. Tentokrát vůbec ne vědecké. Neboť vor doplul do středu jezera. Uprostřed vybočeného vrcholu se zastavil. Cizinec, vnitřní bratr, můj strach stál vzpřímen pod žhnoucím centrálním kotoučem a Čekal, až shoří. Bude to i má smrt. Bolela mě záda. Zatímco jsem uvažoval, malé sluníčko neznatelně kleslo níž.

Vedl mě. K okamžiku. Tady a teď.

Zbývalo mi pár minut.

Shodil jserri plášť, vrhl se do jezera. Voda, jak jsem očekával. Poslední překážka pro váhavce. Plaval jsem mocnými tempy, zdálo se mi, že do kopce. Zada mě pálila. Rozbolela mě hlava.

Sluníčko opět kleslo. Přitahovalo jezero k sobě. Přede mnou se vztyčil vodní sloup.

Příliš pomalu: Nestihnu to. Před očima mi vlály rudé závoje. Tu cizinec, který vůbec nebyl cizincem, poklekl na voru, smočil si čelo a *záda*. Bolest polevila, nabral jsem novou sílu. Ještě pár temp, vzhůru po vodním sloupu, slunci vstříc. Ohnivý míč se blížil. Voda se líně překlopila a já teď plaval podél jakési vodorovné vodní tyče.

Plamen klesl níž, stál už jen metr nad vorem. Má hlava byla oheň, záda se mi rozpouštěla. Polkl jsem vodu. Kolem žhavé výboje. Obrácený tok času. Můj strach Čekal. Na voru. Trápil mě. Všechno hořelo. Strach, slunce. Já tě dostanu. Já tě oddělám. Zabijte se v okamžiku. Rudé jezero. Krev! Síla! Poslepu jsem hmatl, ucítil dřevo... vor..., ruku - svoji ruku. Už jsem držel - sebe.

Slunce puklo.

^Zadával jsem se do zrcadla z tekutého času, prostě taaak... taaakinorp oheň od emedub...

Zlomek 7

Co přijde a co s.e stalo, je v okamžiku jedním. A škar on vyšel z vody a písku a věděl to a poznal. Jedl sůl, ta mu

dala sílu. Tak vydržel dlouhou cestu domů. Předstoupil před lid, a ten žasl a naslouchal, když kázal o tom, co se mu stalo: "Hleďte strach v sobě, nastrojte mu léčku a zabte ho v okamžiku sjednocení. Neboť vizte, znovu se zrodíte a síla je ve vás."

Takto jest psáno a dosvědčeno.

Jezrské svitky, zlomek 7

±7

... taaak jasné obrysy jsem ještě neviděl. Zrcadlo před časem zostřovalo věci, odstraňovalo slupku nevědění, možnosti skrýjící se za fakty, odpad odplouval s mraky. Na jeho místo nastoupila určitost, a tak ukončeno hledání okamžiku.

Ashley ležel na kraji kráteru, který odkrylo ponořující se minislunce; jezero se vypařilo.

Nad pouští ležely v širokých pruzích mraky - zbytky erupce. Táhl pryč a jasně se. Mlha ustoupila, takřka uctivě, jako by poznala, že jí již není zapotřebí. Pískovcové útvary, chladně vystupující z oparu pod pouštním sluncem, se opět rodily - z nevědění.

Mezi skalami na břehu zmizelého jezera bylo ticho. Černá díra se ponořila do planety, vzala s sebou pqlosvit i dvojakost.

Ashley naslouchal do ticha, pak vstal. *Záda* měl samý puchýř. V boku, kam ho zasáhl paprsek ze Kinského zbraně, zela mokvající rána. Skoro ji ani necítil.

V jeho srdci nastala změna. Bilo teď plněji, jako by v něm byla nějaká druhá bytost, která mu dávala sílu. Už žádné pochyby, žádné hledání snů. Čas běžel opět přímo, dvě větve se slily ve stálý proud.

Ashley se vydal na jihozápad. Do Jez'ru - města s mlčenlivými lidmi, kteří našli okamžik. Tam čekal Raeloff. Dostane svou zprávu. Dlouhou a v jeho očích zbytečnou zprávu. Pochopí ji, až se i on vydá na cestu.

Ashley se pousmál. Federace... jeho povolání... Angela - to všechno ztratilo svou výlučnost. I Heavensgate byla už jen nádhernou planetou.

Závoje se zvolna vyjasňovaly. Mezi pruhy mraků vykukovalo modré nebe. Vítr rozfoukal poslední sněhobílé páry nad obzorem.

*přeložil Jan Hlavička
ilustroval Ladislav Hanuš*

James. E. Gunn

Misogyn

Harry je kamenný ksicht. Kameně] ksicht to je Člověk, který je schopen výpravčí i tu největší srandu bez sebe-mensího úsměvu. A to je přesně Harry.

/ "Sázím se," řekl nám jednou Steve v kanceláři, "že Harry by moh jít až k rozpáleným bránám pekelným, ustavičně by bavil samotného ďábla a nehnul by při tom ani brvou."

A takový Harry je. Je bezva mít takovýho kumpána v kanceláři. Řežete se smíchy, hned jak ho spatříte, a vzpomínáte si na tu jeho poslední historku. A navíc je inteligentní. Svý kousky si připravuje, navrčí si fakta a důkazy, a pak se vytasí s nevidanejma věcmi. A to říkaj všichni, takže nelžu.

Historky, který Harry vypráví, jsou však zdoluhavý. Začínaj pomalu, rozumíte, fórek sem a fórek tam, až vás nakonec každý nový detail dostane úplně na kolena. Jsou to historky, který pak večer vykládáte doma ženě. V záchvatech smíchu se dostanete do prostředka a najednou vidíte, že žena naslouchá s neoblomnou tváří bohyně spravedlnosti, s odevzdaným výrazem křesťana v aréně, a zároveň patrně přemýšlí o tom, co nakoupit, co uvařit, nebo dumá o výprodeji v obchodním domě, a tak se přestanete smát, vzdychnete si a řeknete: "To bys ho musela slyšet" nebo "To umí podat jenom Harry".

Musím však říct, že ženským Harry tak srandovní nepřipadá.

Jako například tuhle večer. Harry a já jsme seděli u Harryho v obývací, ženský - Lucile a Jane - cosi klohnily v kuchyni a Harry se dal dovyprávění. Zpočátku mi ale nedošlo, že to má být jedna z těch jeho historek. "Přemýšlel jsi někdy o tom," povídá Harry, "jak zvláštní tvorové jsou ženský? Teda o tom, jak se změní po svatbě? Už ti nevíš na rtech, už si neuvědomují, co člověk rád a co nerad, už se nesmějou tvým vtípům."

I já mám tak trošku pověst srandísta - s Harrym se srovnávat nemůžu, to teda ne, ale dovedu pohotově odpovědět a mám smysl pro slovní hříčky, jestli mi dobře rozumíte. A tak jsem se zasmál a řekl: "Takže je ,po líbáncích?" Harry a Lucile byli spolu teprve necelý měsíc.

"Ano," řekl Harry vážně. "Taky se to dá tak říct. Je po líbáncích."*

"To je pech," řekl jsem pln soucitu. "Dívka, kterou si bereš a žena, kterou sis vzal, jsou dvě různé osoby."

"To zase ne," zavrtěl Harry na protest hlavou. "Vůbec ne. A právě k tomu se chci dobrat."

"Dobrat?" ptal jsem se v podezření, že za Harryho vážným obličejem se skrývá naprosto vážný hovor. "Protože se tím chceš k něčemu dobrat?"

"Přesně tak. Ona to totiž vůbec není otázka povrchních rozdílů. Je to něco základního. Ženy myslí jinak, mají jináčí metody, jináčí cíle. Jsou tak jiný, až jsou naprosto nepochopitelný."

"Už dávno jsem se vzdal snahy pochopit je."

"A to je právě chyba," řekl Harry vážně. "Jsme teda zajedno v tom, že bychom se měli pokusit o jejich pochopení. Musíme pochopit proč. Jak říkají? Skotové: všechny dívky jsou roztomilé, ale kde se berou ty hašteří ve manželky?"

"Proč?" zeptal jsem se trochu zmateně. "Jejich stavba je jináčí, a to nejen zevně. Žlázy, těhotenství - to máš celou kupu rozdílů."

"Na to se právě vymlouvaj," usmál se Harry opovržlivě, "Ale to neobstojí. Musely by pak vynikat v oblastech, na které se sami svou odlišností hodí. Jenže proně je tou nejobyčejnější kariérou manželství - a taky tím největším fiaskem. Mužský je pro ně jen nezbytným zlem, který musej snášet, dokud od něho nedostanou všechno, co si přejou."*

"Jako ten pavouk černá vdova, co po

spáření sežere samce?" nadhodil jsem. "V jistým smyslu ano. Ale ne tak docela. Pavouci aspoň patří ke stejnému druhu."

Chvilí jsem pokyvoval hlavou, a pak mi to došlo. "A mužský a ženský ne?" vyjeknul jsem.

"Pstí" šeptl a nervózně se poohlédl po kuchyňských dveřích.

A tehdy jsem se začal pochechtávat. Harry by se měl dát k filmu. A přece jsem se neuměl ubránit obdivu, jak si dovedl dělat legraci z toho, co je - a to vám každé ženáč potvrdí - tou největší a nejutajovanější tragedií života, která je o to větší, že se o ní ani ne-"" máže mluvit. Pouze Harry.

Mé uchichnutí bylo asi přiměřenou reakcí, protože potřásl hlavou, uvolnil se a přestal koutkem oka střežit kuchyňské dveře. Nebo se to možná stalo, až když Lucile prostrčila hlavu mezi dveřma a řekla: "Harry se zase pustil do nějaký historky? Dejte mi vědět, až skončí, abych vám přinesla něco na vzpruženou."

Brala to s humorem a bylo vidět, že legrace zkrátka patřila k domu; neuměl jsem se ubránit pocitu, že Harry je skutečně klikař - chci říct, že na ženáče klikař - a že většina z nás to pěkně dopracovala.

"Je to mimozemská rasa!" zašeptal Harry a opřel se do křesla.

Bylo to tak srandovní, že jsem se ani nemusel nutit do smíchu.

"Jak se dá nejlíp nějaká rasa pokorit,"* pokračoval, "než se s ní zkřížit až do jejího naprostého vymizení. Čínani to věděj už dávno. Přišli dobyvatelé, Čínani je pasivně přijali, povolili smíšený manželství a nakonec všichni dobyvatelé zmizeli. Jenže v našem případě je tomu naopak. Dalo by se to nazvat dobývání sňatkem. Rozmnožovat dobyvatele, vyhlazovat ujařmenou rasu. Rozmnožovat mimozemšťanky, vyhlazovat lidstvo."

Uznale jsem přikyvoval. "To není tak hloupý!"

"A jak k tomu došlo?" zeptal se Harry. "A kdy? To kdybych věděl, věděl bych všechno. Mám však jen teorii. Jistá rasa mimozemských žen přistála na Zemi - možná když člověk ještě žil v jeskyních, ale mohlo se to stát i v historických dobách - patrně je jejich mužský opustili. Vykašlali se na ně. Odmrštili je. A proč? No aby se jich zbavili, to je jasný."

"Ale jak se pak bez nich obešli?" musel jsem se zeptat, abych navodil pokračování.

"Jak to márn vědět?" odpověděl ro-
drážděně. "Nezapomínej, že to byli mimozemšťani. Třeba měli nějaký náhradní řešení, něco jiného na rozmnožování. Třeba tyhle ženské byly ta nejhorší sorta a ty ostatní byly lepší. Taký možná, že ti mužský na to úplně kašlali a dali radši přednost sebevraždě druhu před kapitulací."

Zlostně odstrčil nízký stolek, zamumlal si něco o ženských představách o nábytku a přistrčil si křeslo. "Kapi-
tulace, ano. Muže vyhladit nemohly, že jo? Kdo měl zbraně, vojenský znalosti? A navíc to není žen skej způsob. Jsou mazaný; to, co chtějí, získají lží a žehy -
tralostí. A proto si vybrali manžele
1 mezi lidma."

Nasadil jsem vydechenej výraz, což je ten líjepší "způsob, jak ho povzbudit k pokračování.

"Vezmi si třeba," řekl velmi vážně, přesně jak jsem očekával, "Amazonky. Jednou do roka, jak jistě vis, navštěvovaly Gargarény, sousední kmen; pak všechny děti mužského pohlaví, který se jim z těch svazků narodily, usmrcovaly. Samozřejmě to nešlo donekonečna. Je-
" jich cílení jejich odlišnost by byly příliš patrný. A matriarcháty by to provalily - chápej, to je příliš vokaty: Mužský máj navíc i švy užitečný stránky, který zase
* ženský postrádají. Jsou vynalézaví, jsou to umělci, tvůrci a žený tým, -že se jim

» vlichocují, nebo že je sekýrují, dosahujou toho, že mužský u dělají všechno, co se po nich chce. V

Zapálil jsem si cigaretu a hledal po-
: pelník, kam bych mohl odhodit zápal-
: ku. Přistrčil mi jakýsi předmět, který už nemohl být méně funkční a který mě kúdajně udusit cigaretu, jakmile
, jste JLiám položili. Samozřejmě to bylo
c bez -žlábků. ; .

* "Právě -tohle ženský koupej, když je
^člověk nechá," poznamenal - znechuce-
ně. "Éampičky, který se jim líbej
a který ti kazěj voči, nebo ze kterých

tě bolí za krkem, když chceš při nich
číst. Vezmeš si dům .na jižní straně,
aby tam šlo dost slunce, a ony pověsej
dvojité záclony, aby se nevyšivaly
křesla. Ale na tom není dost, a tak na
všechno navlíknou potahy, který ne-
držej a krab. atěj se. Trou sej špendlíky
jak lupy, punčochy sušej na ručnících,
nikdy pořádně nezašroubujou uzávěr
lahve nebo sklenice, takže pokaždý
když je vezmeš za vršek, tak je rozbi-
ješ; "dělaj pořádek", jak to nazývají,
tak, že všechno narvou do šuplat,
a pak nikdy nenajdeš to, co hledáš."

Zpod zad jsem vytáhl nepohodlný po-
lštárek a hodil ho na druhý křeslo.

"To všechno?" zeptal jsem se. "Všecky
jsou stejný?"

"To jsem se ptal taký," přiznal
a svařtil obočí. "Pár původních¹ žen-
ských určitě zůstalo. Občas cosi zasle-
chneš o nějak ýrri šťastným
manželství, ale třeba je to jenom žen-
'ská propaganda. Mluví víc o ženách,
který rády čtou a používají mozek.
O ženách, co nejsou takový maniaci,
'aby vstaly i ze smrtelný postele a ro-
naly nakřivo pověšenej obraz. O že-
nách, .který? -chápu abstraktní
myšlenky. Já ^ si myslím... že to mim-
zemšťanky dovedou." : Vzhledla
obličej se mu rozzářil.

"To by mohl bejt test na zjišťování
mimozemšťánčků. Ostatně," dodal
a zachmuřil se "je pravda, že ještě i
existují lidský c ženy."

"•"A-sice ty;" >iadhodil jsem, "který
máj radši muže a ostatní ženský nená-

Nad mou poznámkou se vážně za-
myslel.

"Většinu ostatních ženskejch.
Možná, že vnímají přítomnost mimoze-
mšťanek líp než my a nechtěj mít
s nima nic společnýho. Ano, to by
pak... ne, spíš je pravděpodobnější, že
se mimozemšťanky stále drží pohro-
madě; jako test by to nešlo.

"Ale jsou ženský, který se spokojej
s obyčejným pohodlným životem," na-
vrhoval jsem. "Takový, který nenutěj
manžely do životní pojistky tak astro-
nomický výšky, že pak máj větší cenu
mrtví než živí, a pak je donutěj, aby se
udřeli k smrti. To by mohl bejt dobrý
test."

Harry sklíčeně pokrčil rameny.
"Třeba-jo, áie odpověď se nikdy ne-
dozvíme. Nebo až je odhalíme, bude už
příliš pozdě."

"Příliš pozdě?"

"Ale ano," řekla poklepal mi na ko-
leno. Zrovna tam "jsem lechtivej a už
beztak mi dělalo vážné potíže zachovat
vážnou tvář. "Jejich plán podstatně po-
kročil teprve za poslední generace. Zís-
kaly volební -právo a občanskou
rovnoprávnost, aniž by se musely
vzdát svých výsad. Žijou dýl než- muži
- a právě muži jejich život prodlužují.
Konírolují cirka devadesát procent
veškeryhcr "majetku. Muži teď pro ně
dělaj i něco jinýho." Ztlumil hlas a po-
kračoval šeptem: "Právě děláme poku-
sy s oplodňováním mořskou vodou,
elektrickými stimuly a tak dál. Až to
bude hotový.-."

"Nebudou nás už potřebovat."

"Přesně tak," přisvědčil vážně. "Jednoduše odmítnou vdávat se, díky prenatalní determinaci pohlaví budou rodit samy holky, a pak už bude jen jedna jediná rasa - rasa žen. Myslím, že jim jde právě o tohle."

"Na tom něco je," odpověděl jsem a snažil se zamáčknout nedopalek v tom směsném popelníčku.

Potřásl hlavou. "Nemysli, že to jsou jen neurčitý domněnky. Dalo mi to ale zabrat, povědomí o ženském spiknutí v posledních padesáti letech pohaslo. Není už ani stopy po té podvědomé znalosti, která po staletí udržovala muže ve střehu - ten soubor tradic a folklóru, který je mezi lidem jakousi moudrostí předávanou z pokolení na pokolení. Naučili nás tím vším opovrhovat, že jsou to prej pověry. A tahle výuka byla samozřejmě zprostředkovaná hlavně ženskéjma."

"Muži před námi věděli?"¹

Přímo jsem mu nahrál na odpověď.

"Jasně!" řekl Harry. "Homér, Ovidius, Swift, který řekl, že mrtvá manželka pod stolem, to' nejzáviděníhodnější majetek v domě mužově. Antifanes, Menandros. Kato - hele, to byl fakt mudrc: Jen jedinkrát dovolte, aby vám ženy byly rovny a brzy budou nad vámi. Piautus[^] Klement Alexandrij[^] ský, Tasso, Shakespeare, Dekker,

Fletcher, Thomas Browne - a tak bych moh jmenovat do omrzení. Bible: Jak by čist býti mohl člověk narozený z ženy? Nepřátelství položím mezi tebou a ženou. Žena ať se učí mlčeti ve všeliké poddanosti. Nebo ženě nedopouštím učit ani vládnouti nad mužem, ale aby byla v mlčení.."

Ještě čtvrt hodiny citoval Řeky, Římany, renesanci a jeho elán byl nevyčerpatelný. Tohle Číslo si skutečně parádně promyslel, i na Harryho to byla dobrá práce. To je Harryho vrchol, řekl jsem si ohromeně. Už nikdy nepodá lepší výkon.

Pak se začal blížit moderní době..

"Ženy si jsou mezi sebou mnohem více podobny než muži, řekl Lord Chesterfield. A Nietzsche: Jdeš k ženě? Nezapomeň bič. Pak byl Strindberg zasažen perutí božského bláznovství, které se mu zjevilo skryté pravdy. Shaw, aby unikl lynčování, zastíral svá podezření smíchem...

"A co Ibsen?" řekl jsem s uchichínutím jméno, které jsem vylovil ze školních vzpomínek a o němž jsem měl nejasné tušení, že s tímto tématem, nějak souvisí.

Harry si odplivl, jako by mu to jméno poskvnilo ústa. i

;

"Ibsen! Ten zrádce! Ten slepec ^omezená! To on první zdramatizoval tu ?zá-

keřnou propagandu, která nakonec vedla k tomu, čemu se zvyklo říkat emancipace, ale co ve skutečnosti zpřetrhalo řetěz brzdící jejich expanzi!"¹

"Expanze," přitakal jsem. "To je to - expanze."

"Je třeba vrátit se k moudrosti národů, abychom poznali skutečnou pravdu," pokračoval Harry už klidněji. "Muž je ve svém životě šťasten pouze dvakrát, říkají Jugoslávci, když si ženu bere a když ji pohřbívá. Anebo, Rumuni: Když se oženíš, přestaneš se bát i pekla. Nebo Španělé: Kdo ženu má, nepřítele má. Ženě nikdy nevěř,, říkají němečtí venkované, ani mrtvé. A čínská moudrost: Nikdy nevěř ženě, i kdyby ti deset synů dala."

Zastavil se, ne že by vyčerpal záso- bu, jen aby se zamyslel.

"Stalo se ti už, že jsi něco hledal,* zeptal se, ".třeba knoflík do límečku, nebo určitý pár ponožek? Nic nenacházíš, a tak se zeptáš ženy. Proč vždycky přijde a hned to najde, a přitom jsl-to měl přímo před nosem?"

"Co taky máj jinýho na starosti?/"

"Nakonec začneš .pochybovat, ". po- kračoval, /nakonec začneš pochybovat a říkáš si, zda to tam určitě bylo, když ses díval."

Plně jsem s ním souhlasil a zamyslel jsem se. Zajímavý, jak Harry dove-
de udělat z banálních pravd historky
k popukání.

"Nemaj pražádnou úctu k logice,"⁷
řekl, "Úctu k tomu, co je mužskému
duchu posvátné%k základům, na nichž
budujeme svůj vesmír. Vedou si disku-
se podle svýho, dští rozpory a nedů-
slednosti, jako by se nic nedělo. Kolik
nás nemá tu svou Xantipu, která za-
svěcuje celý život tomu, aby nás vytr-
hávala z rozjímání o božské pravdě,
aby nás vtahovala do ničivýho víru
všedního života? Z toho aby se jeden-
zcáknul!"

Něco mě napadlo. Hany zatím před-
vedl určitý počet témat, která jsou zá-
bavná sama o sobě, ale nedařil se mu^f
závěr, kterej by historku uzavřel sal-
vou smíchy,

"Co by udělaly/" zeptal jsem se s ús-
měvem, "kdyby přišly na to, že někdo
jejich tajemství" odhalil? Přece by ne-
rhóhly připustit, aby se« to rozkríklo;
ner

í

Hany mi opětoval úsměv. Na- vteři-
nu mi blesklo hlavou, že upadá, že po-
věsil srandu na hřebík,

"Tady jsi uhodil hřebík na hlavič-
ku," řekl Harry. "Jestliže jsou mě před-
poklady správně, proč k nim nedosel
nikdo přede mnou? Má odpověď zní - to
proto, že... k nim už došli?"

;"Došli?" opakoval jsem poněkud pře-
kvapen.

"Ano,!" odpověděl Harry a potřásl
hlavou. "A právě to mi dalo pádný ar-
gument* Ženy by se indiskrétaích
samozřejmě zbavovaly, Aby je umlče-
ly. A to by někde bylo vidět... Musíš jen
vedet, kam se koukat."

I "Kam?" zeptal jsem se dychtivě.

"Tak mi řekni," pravil a namířil na
mě ukazovákem, "proč je v blázcincích
víc mužů než ženských"^{iv}

;"Ty myslíš..."

•Přikývl

; To mě dorazilo. Zhroutil jsem se,
Dů sil jsem se s m ích y. Jen s obt ížem i
jsem o něco později, když ženský vešly
s {brambůrky, a s pivem, znovu nabral
sílu promluvit.

' -"Ahoj! Mimozemšťan k.y!" vy valil
jsem-- ne bez námahy- na Jane.
A znovu jsem se rozchechtal, hlavně
pŘ pohledu na výraz, který Harry pro
tuto příležitost nadhodil, zděšený,
ustrašený, jako by schlíply - lepší,
•mnohem lepší než všechno to. co jsem
v|děl u filmových herců,

.Nakonec jsem při výrazu žen vystří-

zlivěl - byl to výraz jako když je to nudí
- a tak jsem se je snažil zasnětit. Harry
se smál taky, ale poněkud nuceně. To
líiě překvapilo, protože normálně za-
chovával ledový výraz s pouhou jis-
křičkou účasti a lidi zatím pukali
smíchy,

A tak jsem tu historku začal vypráv-
vět, dostal jsem se ke konci první části
a... no, vždyť víte, jak to dopadá. Podí-
val jsem se na Harryho, aby mi po-
mohl, ale nechal mě v tom, nakonec
jsem postupně vázl, až jsem uvázl, 'To
byste ho musely slyšet. Nikdo to ne-
podá jako Harry."

Víte přece, co chci říci. Harry žen-
ským srandovní nepřipadá. ' Večírek
se prese všechno vydařil. Ke konci
trochu váznul, tak už to holí bývá. ' "

Pn odchodu jsem slyšel, jak Lucile
poněkud kousavě říká: "Hany, musíš
mi spravit ten ohřívač vody, Slibuješ
mi už několik dnů, že se na to podíváš,
ale teď se do toho musíš dát ještě dnes
večer, protože zějtra peru."¹ A slyšel
jsem, jak Harry pokorně a poslušně
odpovídá: "Ano, miláčku," a pomyslel
jsem si: To se nedivím, že se pak musí
nějak odreagoval, a doufal jsem, že
třeba budu mít - příležitost vyslechnout
s; i tu historku ještě jednou v kanceláři.

Což iikazuje, nakolik se člověk může
mýlit.

Druhy den ráno volala Lucile, že
Harry je nemocnej - mrtvice, srdeční
záchvat nebo něco takovýho - a že do
práce nepřijde. Dvakrát jsem k nim
'volal, ale Lucile mni řekla, že Harry je
příliš nemocnej na to, aby moh přijí-
mat návštěvy. A já věděl, že Harry je
skutečně nemocnej, protože Lucile za-
volá la doktorku dárkovou, o níž mi
Harry jednou řekl. že by jí nesvěřil ani
svýho psa, pokud by mu na něm aspoň
trochu záleželo. A tak mi bylo jasné, že
Harry ho stav jeí beznaděj něj.

A řekl jsem m, že je skutečně škoda,
že ten Harryho nejlepší nápad, ten nej-
krásnější klenot jeho ducha, inůžu-li to
tak říct, m u si odejít s ním, a jak je ne-
spravedlivý, že s ním umírá i vypra-
věčsky umění.

A proto jsem začal dávat dohroma-
dy, co jsem si pamatoval - dost dobře
jsem si nevzpomínal hlavně na citáty -
a tak jsem sám podnikl několik
rešerší, jen abych měl nějaký vzorek,
Našel jsem dva, který Harrymu uni-
kly;

Ten první_ zná každěj. Je od Kiplin-
ga-á. začíná: Samice, která... Ten dru-
hej jsem, jen tak při přemýšlení stvořil

sám. Proč, řekl jsem si jednoho dne, je
víc vdov než vdovců! Odpověď jsem po-
chopitelně nenalezl.

Stejně je Harryho škoda. Takovej
úžasnej kámoš/ srandista, kterej nikdy
neměl možnost, aby svět moh těžit
z jeho lalentu - jestli chcete slyšet můj
názor, tak byl srandovnější než kdokoli
z rádia, z televize nebo z divadla
nebo odkud já vím ještě - a teď mana
kahánku. To nejmenší, co můžu
udělat, je zreprodukovat jeho největší
nápad jako pomník na jeho počest.

A je to. Zějtra to před věd u chlapům
v kanceláři. Určitě chcípnu smíchy.
Ženským to nemá 'cenu dávat číst, ani
Jane, jak jsem vám už říkal, Hany
ženským nikdy srandovní nepřipadá.

Pře,ce jen něco opomněl, ale určitě
jen proto, že neměl Čas nechat tu his-
torku vyzrát jako obyčejně. Ze které
planety ty mimozemšťanky přišly? Ta
musela mít ale kysličníku uhelnatýho!
Už jste si všimli, jak si ženský stěžu-
jou, když někdo otevře okno? A taky to
musí být teplá planeta. Furt je jim
zima, hlavně na nohy, který rády kla-
dou na manželovy nohy, že ten pak
chudák div, nevyletí z postele. To vám
říkám ze zkušenosti - palce Jane by
vychladily jakýkoli .koktejl. Ale na dru-
hou stranu ta jejich planeta zas tak
moc teplá nebude, protože můžou po-
bíhat venku i za nejhladnějšího počasí
a nemít pod kabátem prakticky nic. A
co ty jejich střevíčky?

Zkrátka to nehraje. Domnívám "se,
že Harry by pokrčil rameny a řekl by,
že je to jen další důkaz pro mimozem-
skému původu. Taky by možná řekl, že
ženským je teplo pouze venku, a že jen
v domě je jim zima,

Zkrátka, skončil jsem. Jane mě volá
ze sklepa, aby sem šel spravit kotel.
Kotel funguje bezvadně. Je tady hic, až
se potím. Ale jestli do sklepa neslezu
a nezašaskuju s roštem a s tahem,
bude mi to omílat, až do konce mých
dnů. Radši tam jdu, už jen proto,
abysem spasil kotel. Jane do něj buší
pohrabáčem a řve na mě, že si to spraví
sama, když nepřijdu, Jane s pohra-
báčem, to je fór. Neumí ani natáhnout
budíka a nepřervat při tom péro.

přeloHl Jan Hlavička

Ross Rocklynne

Letí tak vysoko

Dornley, usazen se "svým zajatcem v jídelním prostoru kosmické lojďe, měl náhle divný pocit. Doktoru Valdo Skutchovi vlastně ani nevadilo, že byl vyveden z Kallista pod hrozbou namířené zbraně.

"Mohl bych pro vás připravit další šálek kávy, pane..." Dornley byl vycvičen ve Vesmírné Akademii ke zdvořilosti, dokonce i k nebezpečným zločincům, "ale nezdá se, že byste byl nervózní nebo ustaraný", řekl, domnívaje se, že to je nejlepší způsob, jak získat nějakou odezvu od svého vězně.

Odborníci říkali, že Skutčh plánoval zničení veškeré lidské rasy. Kde byla umístěna jeho zločinecká základna? Jaký byl charakter tajných arzenálů nových zbraní, které vyráběl? To jsou ty správné otázky. Jen najít odpověď. Získat Skutchovu důvěru.

"Nervózní?" zahřměl Skutčh a provtával Dornleye svýma bledýma, podivnýma očima, nad kterými visely prameny šedivých vlasů. "Můj drahý, mladý poručíku Dornley, obavy jsou typickým projevem lidské rasy a lidé je nemají v oblibě. Obavy jsou budoucnost, já, Skutčh, jsem přítomnost", dodal a dotkl se velkým, zakřiveným palcem své rozložené hrudi.

"Vy se nepovažujete za lidskou bytost, pane?" To jistě byla otázka, kterou by nějaký chytrý vyšetřovatel Skutchovi položil, když by stál před soudem.

"Já jsem člověk; moje fyzikální tělo to na neštěstí dokazuje. Ale pokud si zachovám zdravý rozum, mé vyhlídky stát se nečlověkem jsou velice slibné." Skutčh odložil šálek kávy, aby si poklepal na čelo, přes něž visely rozčuchané, hrubé šedé vlasy. "Přemýšlejte, mladíku, přemýšlejte. Vy jste jistě z druhu člověka a jste na to nepochybně hrdý. Ale co jste to udělal se svou inteligencí?"

Dornley se nechtěl nechat vydráždit tímto starým mužem s podivnými očima. Usmál se: "Prošel jsem Vesmírnou Akademií v rekordním čase a

s nejvyšším oceněním. Kdybych byl nedosáhl prvotřídní úrovně, byl bych poslán do první linie na jedné z válečných lodí. Místo toho jsem byl zařazen do speciální služby."

"A jste hrdý na to, že právě k tomu jste použil své inteligence!"

"Tak podívejte," řekl Dornley poněkud dotčen, "vystopoval jsem vás na Kallistu. Přelstil vás, abyste opustil svou loď. Namířil jsem na vás falešnou zbraň a zmocnil se vás zezadu. Když dojde na otázku inteligence..."

Skutčh zvrátil svou velkou šřapatou hlavu dozadu a zasmál se. Jeho smích byly spíše přidušené, j>obavené skřeky. Konečně přestal.

"Nemyslíte, že jsem věděl, že nemohu uniknout zajetí?" zeptal se. "Nu-a teď se vás zeptám, co se stalo s vaší lodí?"

Dornleyova zdravě snědá tvář zrudla. "Zničil jste ji," připustil, "jenže jaký je v tom rozdíl? Používáme vaši."

Skutčh/opřený o lokte, se náhle naklonil přes stůl a pozorně se zadíval na Dornleye. "Vy máte inteligenci," řekl nejmírnějším tónem, jaký dosud užil. "Ale nenaučili vás myslet. Myslete, mladý muži, myslete! Já osobně si nedělám starosti s budoucností. Ale to neznamená, že nezvažuji možnosti a pravděpodobnosti budoucnosti. A teď, umíte myslet?"

Dornleye to nejdříve podráždilo, ale pak pocítil zřetelnou úzkost. Zůstal klidně sedět, jak byl vycvičen, ale jeho ruka bezděčně uchopila rukojeť paprskometu.

"Vyslovím domněnku," řekl pevně, "tato loď je časovaná bomba." L

Náhle se zvedl a naklonil své štíhlé tělo přes židli, aby dosáhl k průzoru lodě. Jupiter ukazoval část svého zlévěstného obrysu. Byl hustě obklopen hvězdami. Dornley otočil pákou pro všechny souřadnice o 180 stupenů; Jápetus byl na dvaceti minutách vzadu. Ostatní satelity bylo matně vidět.

Jiné lodě se v tomto prostoru nenacházely. Útok byl vyloučen, ale stejně tak možnost záchrany.

Vypnul mechanismus a klidně se obrátil ke Skutchovi.

"Takže je to v lodi. Pravděpodobně vybušnina, kterou jste předem vpašoval do paliva a nastavil k odpálení až po určité době - pokud byste nebyl volný a zabránil výbuchu." Cítil, jak mu stéká pot v podpaží. "Mohu tedy předpokládat, že je již příliš pozdě, aby se dalo něco dělat? Jinak byste mi to nenaznačil." "

"Nyní přemýšlíte," řekl Skutčh se širokým úsměvem. "Ale ne dost. Jistě si nemyslíte, že bych si připravoval svou vlastní smrt. Vlastně bych mohl. Má práce zdárně pokračuje. Je ve schopných rukou. Dlouho by mne nepostrádali. Takže, jestli se rychle nepohnete, jsem připraven nechat loď vybuchnout i."

Počítej do deseti, vyrovnané • si řekl Dornley. "Takže vy připouštíte, že osnujete pikle proti lidstvu. To mi nějak nehraje s vaší idealizovanou představou o nadčlověku, doktore Skutchi. Země užívá vědu k válce, k válce, která je nevyhnutelná a musí se vybojovat. Vy máte v úmyslu použít nějakou supervědu ke zničení jak vítěze, tak poraženého. Je to tak? Myslím nyní?" Poslední větu prohodil s trpkým sarkasmem, pak se otočil a; vyšed rychle na zád loď. Vrátil se se dvěma skafandry typu Supralux, které v případě nutnosti mohou odolat tlaku • patnácti tisíc atmosfér.

"Nyní myslíte dolní polovinou svého těla," pravil Skutčh a vážně se na něj zamračil, když rozkládal skafandr, i-

Dornley ho se stisknutými rty zcela ignoroval. Skutčh zamručel: "Věda je hračka, věc pro zábavu. Já jsem ziočinec, protože jsem odmítl příkazový úkol výrobce hraček. Jsem pronásledován, protože je obava, že konspiruji proti autoritě. Budu souzen a édsouzen a přinucen vymyslet další důmyslné hračky. Budu souzen lidmi, kteří jsou nevědoucími automaty, muži, kteří myslí pouze myšlenkami druhých." Zmlkl.

Skutčh si se zájmem prohlížel skafandr. "Možná, že nebudeme mít dost

času," řekl vážně. "Dokážeme to v pěti minutách?"

Dornley pracoval dvakrát rychleji, potil se, prověřoval průchody vzduchu a kontrolní zařízení, zkoušel spínače gravitačních jednotek a ujistil se, že zásobníky jídla a vody jsou plné, Skutch sledoval tuto důkladnost s naprostým souhlasem.

"Vy dovedete myslet", řekl, pokyvuje svou velkou šedou hlavou, "ale aniž bych byl motivován myšlenkou na odvetu, možná tu máte vynikající příklad, jak může svobodný jedinec ovládat svět. Já, Skutch, manipuluji vámi, manipuluji tuto loď, manipuluji události - i když jsem připoután k tomuto křeslu. Nedal byste hodně za takové schopnosti?"

"Dal bych mnoho za to, kdybyste držel hubu, doktore Skutchi," řekl Dornley pevně. Skutch těžce potřásl svými starými rameny. "Tak a teď si oblékněte ten oblek."

Dornley ho odvázal, pomohl mu s oblékáním a uzavřel pevně průhledné hledí. Skutch se trochu dusil, Dornley zreguloval přívod kyslíku. Třicet devět vteřin později vystřelili ze vzduchového otvoru a Skutch, připoután k Dornleyovi, suše pochválil jeho rychlou práci. Deset vteřin poté se náhle objevilo ve štíhlém trupu lodě několik velkých trhlín. Těmito trhlinami a roztržštěnými otvory vytryskla oslnivá záře. Trhliny v trupu lodě se zvětšily a to bylo vše. Začali se vzdalovat vlastní rychlostí, až jim zničená loď* zmizela z dohledu.

Dornley stísněně mlčel. Za to, že padl do pastí, mohl vlastně vinit sebe a svojí vlastní ne zkušenost. Skutch byl starý moudrý medvěd. A jak se zdálo, rozuměl lidské povaze. Jak se díval dolů na obrovitý Jupiter - tato nesmírná planeta určovala, kde je dole - byl si téměř jist, že by bylo bývalo lepší rychle zemřít v lodi.

"Jupiter," dumal Skutch. Jeho hlas přicházel zkreslený z radiového přijímače. "Jupiter, gigant Systému, mocné stvoření, letitý starý pán. Jupiter, příteli, já tě zdravím. Už se brzy sejdem."

Dornley neříkal nic.

"Předpokládám, že nevíte, že Jupiter je živý?"

Dornley otočil hlavu, až byl tváří v tvář Skutchovi. Byl si jist, že se dívá na bláznivého starce. Skutch se široce šklebil, jeho licousy trčely kolem úst jako tygrovi.

"Nachytil jsem vás, mladíku. Jak se zdá, jste na tom daleko hůř, než jsem očekával. Vy jste prostě přesvědčen, že Jupiter nežije. Vaše mysl je spoutaná. Jste přikován k dogmatu. Jiné mozky vám říkají, co máte myslet. Možná, že bych to měl vzdát." Záměrně těžce vzdychl.

Dornley řekl mdle: "Jupiter není živý."

"Vidíte?" Skutchova volná ruka se

odvolávala k chladným hvězdám. "Kdybyste řekl: 'Nemám dostatek podkladů, na nichž bych založil vlastní názor. Jupiter .by mohl být živý.*'"

Dornley se unaveně usmál. "Lidé na Jupiteru přistáli. Vybudovali město Jupiter City nedaleko Rudé skvrny. Nejistili žádný tlukot srdce, ani dýchání. Ale přiznávám vám bod. Může být živý jiným způsobem."

"Výborně, výborné!" souhlasil Skutch. "Jevíte známky zlepšení. Pochopte mě mladíku. Někdy dělám rozhodná prohlášení a nevím, jsou-li pravdivá. Ale jsou toliko pro té si ování lidí."

"Jakých lidí?"

"Všech lidí," řekl Skutch vážně. "O mém životním díle ještě nic nevíte. Při současné úrovni vašich znalostí byste řekl, že sestrojili dokonalou zbraň tak mocnou, že nikdo proti ní neobstojí. A proto bych byl odsouzen k smrti, kdyby se mne zmocnil pozemský soud, což se nestane. Nyní klesáme."

Skutečně padali. Přitažlivá síla planety nakonec překonala moment odstředivosti. Přístroj na zápěstí Dornleyova skafandru přesně hodnotil změny pohybu satelitu a planetárních přitažlivostí a zaznamenával zvětšující

čí se rychlost. Při této rychlosti by mohli vniknout do atmosféry planety během osmi hodin. To nebylo dobré. Každá hodina, kterou budou mít k nastavení gravitační jednotky, zabudované do obleku, snižuje jejich rychlost.

Dornley, připoután ke svému podivnému společníkovi, shlížel dolů na to velké, oranžové, žluté a červené monstrum nebes. Do mysli se mu vkradl strach. Věděl, že by měl skučet hrůzou. Byli zde sami, od všeho oddělení, živí s konečností, rovnající se smrti. Srdce mu tlouklo rychleji; dech se zrychloval. Začal přemýšlet o tom, že je na smrt ještě moc mladý, měl by ho čekat dlouhý a spokojený život. Potil se.

"Doktore Skutchi, jak to děláte?" řekl pevně. "Vy se nebojíte?"

"Bát se?" Skutchův hlas zněl překvapeně. Pak se stal velice mírný a laskavý. "Chápu, mladý muži," pravil, "vy se trápíte. Myslíte si, že to nepřežijeme. A proč?"

Otázka byla mírně matoucí.

Dornley stiskl rty. "To je jasné. Jupiter se zmocnil lidí již dříve. Lodí, které nebyly schopny se osvobodit z vlivu gravitace. Vysílaly nouzové signály, které byly zachyceny. Žádná záchranná loď se k nim nedostala včas. A my ani nemáme vysílačku."

"Aha!" Skutch ~ vítězoslavně mlsknul. "A jsme u kořene lidské bídy. Člo-

věk se ohlíží po událostech v minulosti a podle nich plánuje budoucnost. Proto se o budoucnosti uvažuje jako o kopii minulého. Tak to zkrátka není. Váš bezesporu skvělý mozek uvažuje stejně. A to je nebezpečné. Pochopte: žádná událost není stejná jako druhá. Cokoliv se s námi teď děje, nemá žádný vztah k tomu, co se kdy stalo komukoliv jinému. Je to nová situace. Můžeme s ní dělat co chceme, aniž jsme se dali ovlivnit minulými událostmi. Chápete?"

"Má to svou logiku," řekl Dornley unaveně. "Ale stejně mě jímá hrůza."

"Můj milý poručíku Dornley," odbyl ho drsně Skutch, "to je proto, mohl-li to tak vyjádřit, že nejste živý. Vy prostě nejste. Podívejte se kolem." Volnou rukou nadšeně opsal velký, rozevlátý oblouk. "Chcete být mrtvy, jako většina lidí? Tady máte krásu. Tady máte vznešenost. Tady máte nesmírnost a tajemnost. ne děs. Mladý muži, já vám nařizuji byt."

Kdyby zde bylo na co si sednout, Dornley by se pod tíhou vážnosti ve Skutchově hlasu posadil. Měl pocit, jakoby se mu v hlavě rozezněly zvony. Ano, bylo by to krásné, uznal sklesle - kdyby jen člověk dovedl potlačit ten zatracený strach.

Skutch hleděl na Dornleya skrz průzor v přilbě. Široce se zašklebil. "To je lepší. Já mám nápad, mladíku. Vyspěte se. Dovedu regulovat rychlost našeho pádu, abychom nevletěli do atmosféry příliš rychle a nerozžhavili se."

Dornley usnul, jako by ho Skutch zhypnotizoval. Spal dlouho a hluboce. Když se probudil, vířili se Skutchem houstnoucí atmosférou, Skutch mumlal cosi o tom, že neví, kde jsou stabilizační kontrolky. Dornley mu je ukázal; malé gyroskopy se roztočily a oni padali nohama dolů.

Světla bylo málo. Záře hvězd nemohla proniknout tu neuvěřitelně silnou vrstvu plynů, která pokrývala Jupiter. Dornley zapnul svítilnu na hrudi svého obleku, aby mohl odečíst měřič. Dvanáct tisíc mil nad povrchem. Řekl to Skutchovi. Skutch ospale zamručel. Dornley už neřekl nic, a nechal Skutche usnout.

Bdění v nejistotě bylo děsivé, ale Dornley zjistil, že něco ze Skutchovy podivné filosofie k němu proniklo a nepochybně mu na chvíli dodalo odvahy. Padali. Dornley uvažoval nakolik je tato situace odlišná od těch předchozích. Dole pod nimi byla stále táž smrtonosná planeta. Ale možná, že ne. Starík Jupiter byl chlapík mnoha tváří, mnoha tajemství, z devadesáti devíti procent neznámých.

Dvaapůlkrát větší přitažlivost než zemská, patnáctisíckrát vyšší atmosférický tlak než na zemi.

Dornley napjatě zíral do temnot pod sebou. "Jupiter, starý brachu, nech

nás měkce přistát", modlil se na zkoušku. "A když se odtud dostaneme a já dopravím Skutche tam, kam patří, slíbují..." Každou neděli by šel do kostela; ale Jupiterovi je to jedno.

Pět set mil. Dornley se neodvážil spustit oči z ručičky výškoměru. Sto mil. Deset mil. Snažil se vzbudit Skutche. Dvě míle. Skuteh se neprobouzel. Tisíc stop.

"Skutchi," zaječel Dornley. Tři sta stop. Pod jeho světlometem se odrážel tekutý žhnoucí povrch. Dornley zápasil s časem, aby správně provedl vše, co bylo třeba. Nebyl schopen přepnout Skutchův reaktor přitažlivosti. Mohl přepnout pouze svůj. Výsledkem bylo nedostatečné zrušení přitažlivosti planety. Tvrdě narazili a potopili se.

Potopili.

Děkuji ti, Jupiteru, starý brachu.

Když se vynořili, Skuteh reptal. Vynořili se - to nebyl nejlepší popis toho procesu. Byli vyneseni. Ani neporušili povrch.

V každém případě pohyb ustal. Dornleyův světlomet stále svítil. Osvětlil to, co se na první pohled zdálo být mělká, kruhovitá prohlubeň, která vydávala oslnující zelenou zář. Samozřejmě tato zář byla rozptýlená zář světlometu...

Skuteh znovu zavrčel. Dornley se snažil pohnout. Ležel naplocho na zádech, pevně připoután ke Skutchovi.

Jako ve svěráku. Helmu měl hluboko naraženou; sotva v ní mohl otočit hlavu.

Ticho. Skuteh promluvil: "Nuže, mladíku, přemýšlíte?"

Dornley opravdu přemýšlel. Přemýšlel o dvou mužích samotných na neobydlené planetě - neobydlené s výjimkou nedosažitelného zastřešeného města na druhém konci planety. Dva muži, uvažující o takových nemožnostech jako je naděje, únik a záchrana.

Skuteh povzdychl. "Jste otrokem vlastního pesimismu? To je ten hlavní problém, ne jestli přežijete. Nicméně bych měl přimět vaši zotročenou mysl, aby si uvědomila že to, co vy mylně nazýváte "prohlubeň", není žádná prohlubeň. Poslouchejte vítr."¹

Vítr se ozýval někde na povrchu, ječící, nárazová bouře, která hřímala, utišila se a hned zas přibrala na síle. Podle toho se "prohlubeň" rozpínala a stahovala.

"Vidíte?" uchechl se Skuteh. "Jupiter dýchá. Spadli jsme do jeho úst a jsme uzavřeni v bublině sliny. Představitel z toho může udělat hodně. Ale přidržme se faktů, přinejmenším těch, které zná lidská mysl. Patnáct tisíc, atmosférický tlak na jezeře neznámého tekutého kovu. Na hladině jezera došlo k jedinečnému zakřivení. Dalo by se říct, že téměř určitě vzniklo povrchové napětí tisíckrát větší, než

by kdo považoval za možné. Nuže, mladíku, přemýšlíte?" Skutchův hlas byl plný naděje; byl jako člověk, který zapojil čerpadlo a byl si jist, že voda poteče.

"Zatraceně," zavrčel vzpurně Dornley. Byli jako dvě jehly, slepené povrchovým napětím na hladině vody. Jak se dají takové jehly uvolnit? Snad rozvířit vodu kolem nich? Tak to asi ne...

"Nebojte se, já mám nápad," řekl Skutchovi. "A také mám jednu ruku volnou."

S určitým úsilím mohl dosáhnout na reostat Skutchovy gravitační jednotky; na svůj dosáhl snadno. Zapnul oba reostaty naplno; jejich váha se okamžitě zvětšila. Ponořili se pod hladinu tekuté hmoty, ležící v jakési temné dutině.

"Připravte se," řekl Skutchovi. Vrátil náhle oba reostaty do nulové polohy, čímž vyrovnal polovinu gravitace. Dornleyovi vyrazilo dech, když se prohlubeň na hladině jezera prudce vyrovnala a vyhodila oba muže do výše šesti stop.

Ozval se praskot. Když Dornley přišel k sobě, seděl dva metry od Skutche. Skutch padl na záda, opět bezmocný s rukama i nohama přitisknutýma k sobě. Ale potěšen se uchechtával a řekl Dornleyovi, že jestli se k němu dostane, mohl bu mu také pomoci si sednout.

Dornley se chystal namítnout, že má v úmyslu zůstat, kde je, když zjistil, že zesilující se povrchové napětí je táhne k sobě.

Za okamžik oba muži seděli těsně vedle sebe.

Dornley se nyní s velkým zájmem rozhlížel kolem.

"Je to bublina, skutečně," připustil. "Velké bublinky. Myslím, že ze dna jezera prosakuje plyni. Vítr způsobuje; yenku změnu tlaku. Bublina se střídavě zvětšuje a zmenšuje."

Jeden úsek bubliny se změnil v plochou stěnu.

"Zajímavé," poznamenal Dornley, tak fascinovaný, že si ani neuvědomil, že se na chvíli vytratil jeho strach z budoucnosti. "Jiná, větší bublina do ní narazila."

Skutch na něj hleděl s neobyčejně přátelským úsměvem, ale neřekl nic, poprvé byl nemluvný.

Dornley zkusmo vytáhl svůj paprskomet z pouzdra a po určitém zaváhání vystřelil zblízka do stěny, spojující dvě bubliny. V jednom místě se objevila jasnější zeleň, ale stěna nepraskla, takže Dornley nastavil trochu vyšší teplotu. Tentokrát se ozvala hromová rána a události se daly do pohybu. Dornley a Skutch byli vymrštěni do výše a když se vše sklidnilo, byli opět přitisknuti k sobě a nad nimi se klenula bublina čtyřikrát tak veliká. Obě bubliny se zřejmě spojily.

Dornley se ušklíbl a Skutch se ušklíbl také.

"Vidíte?" Skutch rozpráhl paže, jako by tím byl vysvětlen sám život. "Člověk si hraje s hračkou, ale nesmí dovolit hračkám, aby si hrály s ním - dokud jim to nedovolí. Tímto způsobem svobodní lidé řídí vše, co je v nich i mimo ně. Nyní jsem si jist. můj drahý poručíku, že už víte, jak unikneme z tohoto jezera." Jeho husté obočí se zvedlo.

Dornley na něj zamyšleně pohlédl. Začaly ho napadat určité myšlenky, velmi silné a jasnozřivé myšlenky.

"Ještě ne," prohlásil.

Vousatá tvář za průzorem se široce usmívala. Skutch vztáhl ruku. "Dejte mi tu zbraň, mladíku," poručil.

Místo aby tak učinil, Dornley zvedl zbraň a namířil ji na hrud' Skutchova skafandru.

Klidně pronesl: "Doktore Skutchi, nastavím-li sílu teploty této termální zbraně na plný výkon, bude trvat pět minut, než propálím díru do vašeho skafandru a vpustím do něj tlak patnácti tisíc atmosfér."

Skutchova tvář se sraštila trpkým překvapením. Zabuřel: "Proč?"

"Byl jsem hodný chlapec, doktore Skutchi. Neztratil jsem trpělivost, když jste mě začal...hm...manipulovat. Choval jsem se k vám jako k válečnému zajatci, zdvořile, velice zdvořile. Věřte mi, budu stále zdvořilý. Ale jsem stále členem Služby a znám svou povinnost. My nejsme přátelé."

Skutchovi se zřetelně ulevilo, jeho tygří pohled zmizel. "Ah, ták." Pohrdlivě pokrčil rameny. "Povinnost. Zdvořilost. Jen slova. Zase myšlenky jiných lidí. Neznaменají nic."

"To není vše," pravil Dornley rozhodně. "Mám určité podezření, že usilujete svrhnout nejen vládu na Zemi, ale možná také vlády na jiných planetách. Nepřátelských planetách."

"Nepřítel!" Skutch vztáhl ruce k neviditelným bohům. "Už je to tu zas! Či nepřítel? Nepřítel vrchnosti, která myslí za něj. Nic jste se ode mne nenaučil, mládenče, nic?"

Dornley cítil, že má v hlavě zmatek.

"Kromě toho," pokračoval zmateně, "máte někde hlavní stan a máte pod sebou mnoho lidí. To jsme tušili. Ale až dosud nikdo nevěděl, kde je. Jsem přesvědčen, že ta základna je na této planetě. A ne moc daleko odtud. Jinak, proč byste byl tak optimistický? Dále, jak jste sám připustil, vy, génus na poli vědy, pracujete se svými lidmi na zbrani tak mocně, že jí nemůže vzdorovat žádná jiná síla. Věřím, že jste toho schopný. Doktore Skutchi, i já mohu být za určitých okolností optimistický, ale vím, že se odtud nemůžeme nikdy dostat do Jupiter City. A také vám nemohu poskytnout možnost útěku do vašeho hlavního stanu, i kdyby mě to mělo stát život. Nepochybně bych vás měl teď zabít."

Skutch zabuřel: "Proč to neuděláte?"

Dornley se potil. Skutch znovu promluvil, téměř bez zájmu: "Zpoloviny nevěříte tomu, co říkáte, poručíku. Proto! Očekáváte ode mne důkaz. Já vám důkaz dám. Moje základna je nedaleko - pouze tři tisíce mil. Uvažujete správně. A mám pod sebou hodně mužů - a žen - a dětí. A opravdu vyvíjím super-zbraň, která je určena k ničení. Řekněte poručíku, nechtěl byste tu super-zbraň vidět v činnosti?"

Dornley stiskl rty. "Rád bych, ale ..."

"Výborně!" Něco ze Skutchova nadšení se vrátilo. Jeho pohled byl jasný a pronikavý.

"Poručíku, máte nějaký majetek?"

Směr rozhovoru se vymknul kontrole. Dornley otupěl. "Nemám," řekl unaveně. "Jsem ve Službě. Proč?"

"Nejste ženatý? Nemáte děti? Nemáte žádné blízké příbuzné?" Protože se nedočkal potvrzujících odpovědí, zvolal: "Výborně, výborně, výborně! Poručíku, jak by se vám líbilo podniknout cestu na mou základnu, do mého tak zvaného hlavního stanu a sledovat paprsky mé smrtelné zbraně v činnosti?"

Dornley cítil, že ztrácí nervy. Byl unaven přemýšlením. Zamyšleně hleděl mimo Skutche. Život byl těžký. Ano, někdy neobyčejně těžký. Byl v situaci, kdy by měl Skutche zabít - ale nemohl. Co teď? Musí jít se Skutchem. I to je mu vnuceno. Jít se Skutchem! Zjistit konečně, co má žalu bem. Podívat senátu jeho zbraň, na jeho základnu, na lidi, s nimiž pracuje. A pak...

S polit ováním potřásl hlavou. "Já vás nemohu zabít, doktore. Půjdu s vámi, dokážeme-li to. Když se mi nebude líbit, co uvidím, slibuji, že odejdu a neprozradím nic. Je to proti mé přísaze, ale je to můj názor a trvám na něm."

"Ale když se vám to bude líbit?" Byla to prověřující otázka.

"Vy chcete, abych zůstal? Vzdal se Země?"

"Pch!" Skutch se zhoupnul dozadu.

"Vy jste nikdy Zemi neměl. Země vlastnila vás. Ne, ne, mladý muži. Půjďte zpět. Jednou my všichni půjdeme zpátky - budeme-li chtít."

Dornley neřekl nic. Jen se chabě, unaveně usmál. Skutch vydal dlouhý, zadřovaný povzddech.

Dornley pohlédl na svou zbraň. "Co se týče toho, jak se dostat na "suchou půdu", uvažoval, "to by mělo být snadné. Trochu žáru by mělo snížit povrchové napětí a vymrstit nás opačným směrem."

Nastavil zbraň na největší průměr. Tím získal vějířovitý svazek paprsků, jímž volně pohyboval po povrchu blány po své levici a úměrně uvolňoval její napětí. Povrchové síly, narůstající na opačné straně, pomalu odtahovaly jeho a Skutche od místa, kam dopadaly paprsky.

Asi po hodině se objevilo cosi, co by se dalo nazvat mořským břehem, nicméně mocné přilnavé síly způsobily, že

břehy jezera se prudce zdvihaly v ostré křivce do výše patnácti stop. Domley pohlížel na tuto překážku nedůvěřivě, ale pevnost smršťujícího se povrchu stačila překonat gravitační sílu. Snášeli se v rovnovážné poloze* Skutch se zachytil na skalnatém výběžku mořského břehu a byl volný. Dornley visel na okraji. Skutch ho vzal pod rameny a vytáhl ho.

Dornley se tázavě podíval na Skutche, když stáli volní a kolem nich se pomalu táhly čpavkové a metanové větry. Skutch mu pokynul, aby se posadil.

"Oni pro nás přijdou," řekl spokojeně.

"Oni vědí, že jsme tady?" Domley by nedůvěřivý.

Skutch se široce usmíval. "Proč ne? Věda není cíl, je to nástroj." Zvedl dva břidlicově zbarvené kameny a srazil je dohromady. "Zvuky se šíří a nezastaví se. Přístroje zaznamenají chvění. Přijdou sem. Známe způsoby, jak se pohybovat po planetě."

Ticho. Tu Dornley viděl, že se na něj Skutch dívá upřeně, s určitým záměrem.

"Vy budete žít s námi," řekl pomalu Skutch. "Budete se učit. Budou tam dívky, které se do vás zamilují - budou-li chtít. Nic vám nebude chybět. Ale musíte se učit. Jestliže řeknu, že Jupiter je živý, vy řeknete, možná, že je živý, a budete se snažit zjistit, proč si myslím, že je živý. Řeknu-li, že jabloně porostou ve sklenici vody, budete zkoumat tento názor. Přezkoušíte každou tradici, každou zvyklost, každou myšlenku, která vám byla vtisknuta a kterou jste byl nucen přijmout. Budete se ptát, proč musíte dělat to či ono. Kdo to řekl. Zformujete mnoho mylných myšlenek, ale vy je budete používat, ne ony vás. Vy budete zkoumat své obavy, svá provinění, svou žárlivost, své závisti. Konečně, vy je budete ovládat, ne ony vás. Nikdo, žádná věc, žádná myšlenka vás nebude znovu zneužívat. Pokud to ovšem budete chtít."

Zvrátil se dozadu, ruce na roztažených kolenou a usmíval se tygřím úsměvem.

"Děsí vás taková představa? Nemusí, mladý muži. Právě jsem na vás použil svou tajnou zbraň. Její paprsky jsou uloženy ve vaší mysli. Teď vidíte, jak snadno může prasknout osobní bublina každého z nás. Změnil jsem vás. Už nikdy nebudete takový, jaký jste byl. Ale ani za tisíc let nebudeme my, nebo ti, co přijdou po nás, dost zralí pro lidství samo."

Větrné proudy plynuly k obzoru. Čas ubíhal. Dornley sklíčeně seděl a přemýšlel, čeho by se měl zbavit a co v jeho mysli stojí za to, aby si zachoval.

přeložil Václav Kajdoš

Richard D. Evans

Souboj žíravou sítí

(úryvek z románu Gooka a Dračí lidé, který vychází v edici Ikarie)

Obsah předchozího děje: Bonijský mudrc Gooka je vyslán na dobrodružnou a nebezpečnou pout po planetě Janatris. Má doručit svanskému králi Hérasovi poselství o spojenectví v nadcházející válce. Tuší však, že je jen figurkou ve vyšší hře podivných, možná nadpřirozených sil, které nějak souvisí s tajemnými Dračími lidmi a také se smrtí Gookova otce. Gooka je pevně rozhodnut vypátrat a potrestat otcova vraha. Konečně přichází k audienci u krále H éra se a shledává, že S vanové jsou národ velmi bojčtivý a své spory řeší nejraději soubojem.

Mel štěstí, že ještě stihl čas dopolední audience, ale obřadníci ho zařadili mezi ostatní zájemce, zřejmě samé bohatší svanské šlechtice řešící své vzájemné spory.

Byli povoláváni z předsíně do trůnního sálu vždy ve dvojicích nebo trojicích a brzy zas vycházeli s bojčtivým svitem v očích a s glejty opatřenými královskou pečeti. Gooka se dohadoval, že král jim patrně určil, kdy a jakou zbraní se mohou bít.

Tři muži, kteří se tvářili obzvlášť výbojně, dostali zřejmě rozhrěšení vyřídít si svoji při rovnou na místě. Gooka by byl rád věděl, co popudilo tyto muže proti sobě, ale neměl koho se zeptat. Vyšňořený dav šlechty se o takovou otázku zřejmě nezajímal ani za mák. Bylo vidět, že se všichni těší na pěkný souboj. Zejména ženy se netajily svým vzrušením a Gooka si opět musel opakovat, jak naivní býval, když je považoval za jemná stvoření.

Nejbojovnější byl plavovlasý šlech-

tic, oděný do šarlatového přiléhavého šatu. Meč měl zasunutý do pochvy připevněné na zádech a levé předloktí mu kryla podlouhlá, nepřilíši široká puklice.

"Udělejte mi prostor, ať si to s nimi mohu vyřídít co nejdřív," rozkřikl se na lidi kolem sebe a ti ochotně ustupovali až ke stěnám sálu.

Nebyl to ale on, kdo první zaútočil. Než se kdo nadál, v dlani toho nejméně nápadného z trojice bojovníků se objevila sada vrhacích trojhranu. Byl to pomenší, ale ramenatý člověk temné tváře, vypouklého čela a zapadlých, blyštivých očí. Jestli někdo zanesl nešvár do této trojice, musel to být právě on. Švihl rukou, vrhací trojhran zavisl v vzduchu a zasekl se třetímu z účastníků souboje do krku. I ten měl plavé vlasy, jako šlechtic v šarlatovém, ale kadeřavé. Zřejmě dbal na svůj zevnějšek, jeho blankytně modré šaty byly bez poskvrnky a také bojová hůl s jedovatými bodci na konci mu sloužila spíš na ozdobu než jako zbraň.

Chtěl něco říci, možná nějakou nabídku ke smíru, ale smrt si pospíšila. Bodec se mu zarazil do krku celý! Dav vykřikl obdivem nad silou té rány. Musela být nesmírná, protože kus kovu veliký jako půlka dlaně dospělého muže vnikl dovnitř, jako by zapadl do vody. Nešťastník pohnul hlavou a vtom z rány vytryskl nesmírný proud krve. Ale to už vzduchem svištěla druhá střela. Muž v šarlatovém se ale nenechal tak snadno zaskočit. Stačil šipku odrazit obrněným předloktím a současně tasil meč.

"Jako zrádce jsi žil a jako zrádce zemřeš, Wigane," zasyčel. A vyskočil vpřed s napřaženým mečem.

Wigan se vyhnul výpadu, ale musel uskočit vlevo a to mu nedávalo dobrou

možnost, aby se pokusil potřetí o štěstí. Musel by vražednou zbraň vrhat přes hřbet ruky a to by mu nedovolilo vyvinout dostatečnou sílu a rychlost.

"Ještě jsem nezemřel, Horto!" zvolal s předstíraným smíchem.

Gooka se divil, jaké zbraně si Wigan přichystal - neměl ani meč, ani dýku, ani trojzubec, oštěp nebo sekáč. Je vybaven výhradně tajnými zbraněmi, jako jsou vrhací trojúhelníky?

Bylo tomu tak. Z rukávu své usmolené blůzy vymrštil balíček, který se ve vzduchu roztáhl a utkvěl v prostoru jako pavučina. Sál zahučel údivem. Otrávená síť... Jak nebezpečná věc! A jak je to od Wigana nezodpovědné.... Nikdo nepochyboval, že tento bídík dovede svoji síť dobře ovládat takřka neviditelnými nitkami, avšak co se stane, když se mu vymkne z rukou? Může se rozletět po síni a spálit každého, komu se nepodaří vyhnout se jí.

Horta se zastavil. Nebyl připravený na takovou odpověď. Mohl se pokusit rozseknout síť na dva kusy, někdy se takový výpad podařil, ale co když se zbytky jedovatého závoje přilepí k meči? Bylo známo, že některé jedy rychle vzlínají po kovu a spálí ruku, která drží jílec meče, a to vše dřív, než by kdo stačil mrknout. Wigan je v míchání jedů bezpochyby zběhlý. Od něho se dalo čekat to nejhorší.

Blyštivé šipky zmizely z Wiganovy dlaně. Doširoka rozkročený, aby měl pevné těžiště, Wigan kráčel opatrně do strany jako krab. Ruce měl napřažené kupředu a rychle jimi pohyboval. Uvolňoval svazky neviditelných vláken, které budou ovládat síť. Kdyby byl Horta zavčas zaútočil, možná, že měl více šancí na úspěch. Wigan nebyl ještě plným pánem své zbraně. Ale teď

už si byl svou věcí jist. Jedovatý závoj se roztáhl do šíře dvou, tří sáhů a kryl celou Wiganovu postavu. Mezi oběma bojovníky se chvěla smrtonosná průhledná stěna šedavé mlhy. Horta se několikrát pokusil o rychlý útok z levého nebo pravého křídla, ale Wigan byl mrštný jako kočka a vždycky stačil zatáhnout za ta správná vlákna.

Pak začal postupovat kupředu. Manévroval vlákny, sunul závoj hned tam, hned onam. Gooka si uvědomil, o co Wiganovi jde - bezpochyby chtěl zatlačit Hortu někam do kouta. Pocho-pili to i ostatní diváci, rozutekli se na strany a zanechali Wiganovi široký koridor.

Horta se ohlédl.

Za ním, ve vzdálenosti deseti, patnácti kroků, se stýkaly dvě stěny paláce. Kout. Smrtonosná past.

"Tam zemřeš, Horto," zvolal na něho Wigan posměšně.

Horta několikrát sekl mečem ve vzduchu, až to syklo. Snad si tím chtěl dodat odvahy. Hrot meče se bezmála dotkl šedavé mlhy; Horta zbledl.

"Je to tak, Horto... Dotkni se mečem závoje a budeš mrtev! Můj jed ve styku s kovem nabývá na síle..."

Horta ustoupil. Pak znovu. Ještě několikrát to udělá a kout síně ho přijme do své chladivé náruče. Potom ho závoj políbí na ústa.

Jenže... Co se to děje?

Nějaká žena vykřikla úžasem.

Závoj se zachvěl a místo aby i nadále směřoval k Hortovi, zastavil se. Wigan několikrát škubl vztekly vlákny. Zdálo se, že zbraň ho přestává poslouchat. Ba co horšího, začala se vracet, ustupovala, vzdálenost mezi závojem a Wiganem se zkracovala!

Wigan zuřivě třepal prsty. Chtěl se asi vláken zbavit, jenže nejspíš mu to nešlo tak snadno, jak si představoval.

Ted' si Gooka všiml bojovníka, který ze souboje vypadl hned na samotném počátku, kučeravého krasavce v blan-kytném obleku, ted' ovšem už notně poskvrněným krví.

Mladý muž nebyl mrtev, jak se zprvu všichni domnívali. Ležel sice na zemi, ale opřel se o pravé předloktí a levou ruku vztyčil proti Wiganovi. Chtěl něco zvolat, ale z úst se mu jen vyřinula záplava krve. Síla ho ale nepouštěla.

^MJe nesmrtelný! Je to čaroděj!" vřeštěla nějaká ženská.

Wigan chňapl zlatý amulet, který mu visel na krku.

"To jsou kouzla Marin-Daninu!^M vykřikl.

Zamával amuletem, ale nic to nebylo platné. Smrtonosný závoj ted' postupoval se stále narůstající rychlostí, až se rozletěl vpřed. Wigan se dal na útěk, závoj za ním. Lidé se rozeběhli v panické hrůze na všechny strany a už to bylo tady: Vypadalo to, jako kdyby nějaký šedivý poloprůhledný duch zahalil Wiganu do náruče, jako kdyby ho obalil pavouk netvorně velkou a hustou pavučinou. Šedivý kok on najednou zrudl. To Wiganovi začala přýstít krev ze všech pórů těla. Ani nekřičel. Potácel se jako opilý. Jed zřejmě zasáhl jeho mluvící centrum v mozku.

"Je vymozkovaný," napadlo Gooku, který se poddával takřka posvátné té nesmírné hrůze.

Wigan se naposledy vzepjal, roztáhl ze všech sil ruce a závoj roztrhl. Sálem se rozlehl šílený křik vyděšených lidí.

Muž se nyní potácel vpřed. Nejenže z něho crčela krev, ale padalo z něho maso. Nejdříve na obličej. Líce se ochlřpily od lebky a bělma očí, zbavená ochrany víček, hrůzně svítila v rudé záplavě. Vypadalo to, že se Wigan směje. Jak to, že žije, že se drží vzpříma? I to je dílo toho ďábelského jedu!

Kráčel k Hortovi, který byl sinalý hrůzou a musel znovu ustupovat. Horta se několikrát pokusil o výpad mečem, ale vždycky si včas uvědomil, jak osudný by mu byl každý dotyk s otávenou postavou, která na něho útočí.

Už byl opět v koutě, už se dotýkal

zády stěny, Wiganovi zbývalo už jen docela malinko, aby protivníka dostihl, když jed dokončil svoje dílo. Příšerné postavě, ted' už skutečně jen figuře, upadla nejdřív levá, potom pravá ruka. Sálem se rozlil odpuzující zápach. Zkrvavělý trup, který byl ještě před chvílí cílevědomým a úskočným člověkem, se zastavil. Pak se zapotácel a skácel se k zemi.

"Wigane..." zvolal Horta. "Byli jsme přátelé..." A bezděky vykročil kupředu a napřáhl ruce. Smrt se mu odměnila milosrdenstvím. Zasáhla ho prudce, vyrvala ho z náruče života na jeden ráz, bez zbytečného utrpení.

Sluhové v těžkých kožených oděvech napuštěných omamně voňavými látkami, které jim zřejmě dodávali bylinkáři, odstranili mrtvolu a život ve velkém sále se brzy vrátil do obvyklých kolejí. Zdálo se, že se snad ani vůbec nic nestalo, muži žertovali, ženy se smály, lehkovážné hovory se chvěly ve vzduchu jako švitořiví ptáci.

Konečně přišla řada na Gooku. Obřadník se ho septem otázel:

"Koho mám ohlásit?"

Byl zřejmě udivený Gookovým zevnějškem, postrádajícím bojovnost, i tím, že přichází sám.

"Jsem posel bonijského patriarchy Lekaná, mé jméno je Gooka," zašeptal mu Mudrc.

Obřadník to pak hlasitě a důstojně zopakoval v otevřených dveřích trůnního sálu.

"Na kolena," zasyčel ještě na Gooku a zavřel za ním.

Trůnní sál byl vysoký, plný kamen-
ných s.och a. velmi protáhly, takže

Gooka musel dlouhou dobu lézt po kole-nou k trůnu zářícímu jako hvězda. Zblí-zka poznal, že ta záře pochází z tisíců skalních škeblí uvězněných ve výčněl-cích trůnu. Král i jeho dvořané, rozesta-vení po stranách trůnu, měli dost času na to, aby si Gooku důkladně prohlédli. Gooka před trůnem zastavil svůj poníže-ný postup vpřed a odvážil se pohlédnout královi do tváře.

Král Heras měl dlouhý, kostnatý ob-ličej a byl nesmírně vychrtlý, což bylo nápadné i pod bohatě nařaseným šarla-tovým chalátem. Oči mu planuly svan-ským vytržením a bojechtivostí. Netvářil se nijak vlídně. Přes jeho tvář jako by přeběhl pohrdavý škleb, když pronesl:

"Vida, posel země bonijské! Přišel jsi nabízet vaše skVělé a" prvotřídní zboží?" To řekl tak jedovatě, že Gooko-ví přeběhl mráz po zádech.

¹To... to není účelem mé cesty, ó Bo-jovnosti!"

"Ha!" vykřikl Heras. "To máš tedy štěstí. Neboť, ptám se, jaké je .to vaše skvělé bonijské zboží? Papír z mléka chobotnatého stromu se trhá. Oděvy z kůží ještěřích mláďat zapáchají, proto-že jsou špatně vydělané. Sušené rybí maso a solené boby jsou tak mizerné, že než je sem přivezete, zbyde z nich jenom klubko červů."

Gooka sklonil hlavu. Věděl, že co říká Heras, je pravda.

"Ó Bojovnosti, nemám s tím vůbec nic společného. Nejsem kupec, nýbrž zbožný muž, Mudrc. Trávím svůj život uprostřed knih, požítky tohoto světa jsou mi zcela lhostejné..."

"Ha," vzkřikl Heras, pohlížeje na Gookovy líce osmahlé dobrodružným putováním." Nevypadáš na to. Jsi-ii zbožný muž, tedy odříkáš okamžitě naši nejstarší a nejznámější pověst o Mořském bohu Gluxovi!"

To byla voda na Gookův mlýn. Vždyť tu pověst si dal pň svém pobytu mezi Svány několikrát vyprávět, aby zjistil, nezajiskří-li v ní zrnko poznání o oněch tajemných záležitostech. Po-věst ho zklamala, ale teď se mu náramně hodila.

"Podle vyprávění starců," spustil procítěně, avšak dosti rychle, "při-pluli S vanové po moři na hřbetě obrovské Škeble nadnášené dechem mořského hada Gluxe. Proto lodě vašeho stateč-ného národa mají obraz Gluxe na plachtách, a pokud by to některá loď opominula, bude při první vichřici-, rozčísnu-ta ve dvě, jako je rozeklaný

Gluxův jazyk, a rychle se potopí, neboť Gluxův dech ji nebude více nadnášet.

Gíux žádal, aby za to, že Svanům našel nový domov, mu náčelník dal za ženu svoji dceru Badru. Krásná Badra hrůzyplného Gluxe odmítla. Rozhořče-ný Glux ji unesl a uvěznil v bodci ob-rovského žraloka Gejgy, který tím bodcem zabil mnoho nevinných lidí i moudrých chobotnic. Rozsával zlo nejen na moři, ale i na souši. Když Badra viděla, co svým odmítnutím způsobila., svolila k sňatku. Pomocí čarů se jí narodil syn nikoli z rodu dé-monů, ale podoby zcela lidské. Pouze jeho statečnost a bojovnost byly nad-lidské. To byl král Heras první.

Glux stále nadnáší svanské lodi a bude tak činit, dokud potrvá vláda dynastie Herasovců. Svanské lodi jsou nejrychlejší, vlny jim neublíží, avšak Gluxovi je také třeba přinášet bohaté oběti. Proto Svanové nelitují své krve a svých životů, aby si naklonili vel-kého mořského boha Gluxe."

V Herasových očích se mihl náznak laskavosti.

"Vskutku," za hřímál, "proti jiným Bonijcům jsi vzdělaný a zbožný. A nyní tedy mluv: Jaké je tvé posel-ství?";

Gooka vztáhl ruce s magickým pásem k HerasovL Pás se rozblyštl oslnivými odlesky a dvořané nadšeně vydechli. Také Heras poznal posvátný klenot. V mžiku seskočil s trůnu a chtivě poněm chňapl, načež se vyšpl-hal zpátky a pokynul Gookovi, ať mluví.

"Bonijci jsou rozhořčeni chováním mrzkých Cymiků," pronesl slavnostně Gooka. "Tento pás úmluvy nechť pečetí dohodu a spojení v příští válce, která skončuje s tím méněcen-ným národem."

Čekal sice, že král Heras bude potěšen, ale takové radosti se vskutku nenadal. Král fascinovaně hleděl na světélkující ornamenty pásu, koutky úst mu pocukávaly a na bledých tvářích mu naskákaly červené skvrny. Pak se vítě-zoslavně rozhlédl po svých dvořanech a zašeptal téměř nepříčetně:

"Konečně nadešel čas... nadešel čas... Mořský bůh vyslyšel naše pros-by... naše krev vsákne do cymické půdy... a po očištném boji... ta země bude konečně naše."

Jeho drápoviíé prsty se zatínaly do pásu, hlas zněl -příškrčeně, jako by král náhle ochrnul. Dvořané si mezi sebou vyměňovali vzrušené poznámky.

GOOKA A DRAČÍ LIDÉ

Stygra a štíři

Stále další a další záhadné události, halucinace a sny ukazují Gookovi, že se musí vydat do tajemné žerné Marin - Daninú. Tam leží klíč k existenci tajemných Dračích lidí i k podivné smrti jeho otce, kterou Gooka stále ještě hodlá patřičně pomstít.

Žerné Marin - Daninú však nevíta příchozí nijak vlídně. Gooka cestuje průsmykem ve vysokých hraničních horách v "doprovodu svého přítele Broxe a svanské princezny Lidry. Trojice cestovatelů musí překonat obrovské obtíže, než unikne z plnosti rytířů sibonejských, kteří hlídají hranice a všechny poutníky podrobují mozkovým operacím. Jenže rytíři přeci jen stáčí Udru poznamenat...

Následujícího dne se Broxovy chmurné předpovědi bohužel vyplnily. Lidra měla stále horší náladu, chovala se zlostně, ustavičně se na jednoho i na druhého utrhovala. Sotva se temná silueta pevnosti ocitla za skalní hradbou, s Lidrou bylo k nevydržení. To, že hodila Gookovi pod nohy vak s potravinami se slovy, že už ho neponese ani dalších deset kroků, bylo to nejmenší. Oba muži se snažili se k ní chovat co možná ohleduplně, ale zdálo se, že vlídné zacházení situaci spíše zhoršuje, než aby ji zlepšovalo.

"Jste nejhorší pár hlupáků a budižkníčemů, s jakými mě mohl osud dát dohromady," láleřila Lidra.

Brox se na ni chmurně podíval, přistoupil k ní a vytáhl jí vydatný políček. Dívka ztratila rovnováhu a upadla na zem. Gooka, celý zuřivý, se vrhl na Broxe a pokusil se ho chytit za krk. Brox však jeho útok bez nesnází odrazil a obratným kopem podrazil Gookovi nohy.

"Jsi hnusný, jsi surový, jsi hlupák a zrádce..."

Brox nedbal Gookova láleření. Nabídl mu ruku, aby mu pomohl na nohy. Gooka ji vztekle odrazil.

"S tebou jsem skončil!" vykřikl. "Víš,, proč má Lidra tak špatnou náladu? Protože ses na nás přilepil. Protože jdeš s námi."

Brox se vztekle uchechtl, ale bylo vidět, že ho ta zlá slova zasáhla.

"Pitomče," procedil mezi zuby. Najednou ale zpozorněl a rozhlédl se kolem sebe. "Kde... kde vlastně vězí? Lidro!"

Volali ji oba, ale marně. Po dívce jako by se slehla země. Rychle zapomněli na zbytečné nepřátelství. Museli se rozhodnout, co udělají. S nápadem, že by mohli dívku ponechat jejímu osudu, vůbec nepočítali. Brox byl toho názoru, že rytíři už skutečně zapletli ubohou Lidru do svých duchovních pout a že se princezna vrací do pevnosti. Proto také byla tak nevlídná. Gookovi se tomu ale nechtělo věřit a předpokládal, že se děvče vydalo vpřed, do marin-daninského vnitrozemí. Dohadovali se, kterou cestou se vydat. Brox navrhoval, aby se vrátili k pevnosti dřív, než se dívka podaří dostat se dovnitř. Jakmile se jednou vrátí k rytířům, už ji živou mocí

nedostanou zpátky. Gooka naproti tomu navrhoval, aby si pospíšili. Dívka je vtroušivá, všichni tři strávili spolu příliš mnoho času a to nedělává dobrotu. K návratu do zajetí ale nemá Lidra žádný důvod. Z pouhého rozmaru jim utekla a není vyloučeno, že teď čeká za nejbližším ohněm cesty.

Hrozilo nebezpečí, že se opět pohádají, ba dokonce znovu poperou. Vyrusil je však nějaký zvláštní hluk, dušené hlasy, cinkání kovu o kameny.

"Vojáci..." zašeptal Brox, rozhlédl se kolem sebe, ukázal na skupinu balvanů, nedaleko cesty. Rozběhl se vpřed a neohlížel se vůbec na svého druhu.

Gooka ho bez váhání následoval do úkrytu, ale nevěděl, co si o věci myslet. Hluk totiž bez jakýchkoli pochyb nepřicházel odzadu; od pevnosti, nýbrž zepředu. Dalo se předpokládat, že se rytíři pusť do pronásledování uprchlíků, až se dozvědí o jejich zmizení. Vede snad horskými masivy ještě nějaká jiná cesta, průsmyk či stezka? Znamenalo by to, že rytíři si prostě nadebhlí svoji kořist. Jeden oddíl jde třeba zezadu a ten druhý zahrazuje cestu vpřed.

"Co s námi bude," pomyslel si Gooka, ale s překvapením shledal, že se nebojí tolik, jako se ještě před nedlouhou dobou bával každého nebezpečí. Inu, příliš mnoho toho zažil, příliš mnoha nebezpečnými příhodami bez poškození prošel a to se příznivě projevovalo na jeho statečnosti.

Brzy Broxe dostihl, vklouzl za ním do užlabinky mezi balvany a napjatě vyhlížel první rytíře.

Jaké ale bylo jejich překvapení, když se pod nimi na stezce objevil hlouček mužů a žen!

Byli oblečení do lesklých přiléhavých šatů, které v ničem nepřipomínaly ani vojačskou parádovitost rytířů, ani prostý šat pevnostní čeledi. Převládala v něm barva blankytná a zlatá, nikdy ale ne v plochách; byla přítomná v nesčetných obrazcích a arabeskách, jimiž ti lidé měli své oděvy přímo posety. Některé vzory připomínaly tvar dračích hlav a těl.

"Že by to byli Dračí lidé," napadlo Gooku.

Bylo jich dvacet, možná třicet. Brox stiskl Gookovu paži a ukázal prstem. Ale to už i Gooka viděl sám - uprostřed hloučku byla Lidra!

Cizinci ji vedli jako zajatce. Ruce jí svázali za zády a nechovali se k ní nikterak ohleduplně. V čele krácel ryšavý vousatý muž. Ukázal paži na malou planinu na druhé straně cesty a cosi zakřičel. Zřejmě dal pokyn k odpočinku, protože všichni tam hned zamilovali, rozsedali se bud* na zem nebo na menší kameny a někteří vyjmuli z vaků připevněných na zádech nebo u opasků potraviny. Lidrou mrštili o zem, jako kdyby to bylo nějaké dobytce.

Gooka zanedával a byl by se bezhlavě rozběhl vpřed, kdyby ho Brox nezadržel.

"Zbláznil jsi se? Proti přesile nic nezmůžeš."

"Přece ji nenecháme v rukou takové pa-

káže," zaprotestoval Gooka.

Zalitoval, že do té prokleté země vůbec někdy vkročili. Ano, ale otcova vraha... kde jinde hledat než tady, v kolébce všech těch strašných kouzel, namítal nějaký tajný hlas v Gookově mysli.

Vousatý ryšavec se najedl, neohrabaně zvedl svoji mohutnou postavu se země a přistoupil k Lidře. Nakopl ji, ale ne moc silně, spíše se jen dotkl špičkou nohy jejího boku, a cosi jí řekl. Dívka zavrtěla hlavou. Vousáč rozkládal rukama, ale dívka pořád jen dávala znamení nesouhlasu.

"Nezřetelně zachycuji jeho myšlenky," pronesl Brox pomalu. "Vyptává se na cestu. To divné slovo... derrel... kde jsem to jenom slyšel?"

"Ani mně není neznámé," řekl Gooka.

"Určitě se o nějakých derrelech v pevnosti mluvilo. Jsou to zřejmě nepřátelé tamních rytířů."

"Domnívají se, že Lidra je zdejší a že schválně odmítá telepatický přenos a nechce prozradit cestu k pevnosti," řekl Brox s určitostí. "Ne, nemají s ní nejlepší úmysly."

"Co jí chtějí udělat?" zajíkl se Gooka.

"Co?" odpověděl otázkou Brox. "Chtějí ji mučit."

Gooka zbledl a sevřel pěsti.

"Přece ji nemůžeme nechat na pospas takové sběři..." opakoval.

"Lidře nejlip pomůžeme, když zachováme klidnou hlavu."

"To se snadněji řekne, než vykoná," pomyslel si Gooka, ale nechal si námitku pro sebe. V téhle chvíli by spor s Broxem rozhodně nebyl ku prospěchu věci. Rozhodl se ale pevně, že zasáhne, ať s tím Brox bude souhlasit nebo nebudě, pokud se dívka opravdu ocitne v nebezpečí života.

"Slyšíš?" zašeptal Brox.

Vůdce derrelů se postavil k dívce a ze záha-dří vytáhl předmět asi na loket dlouhý.

"Co to je? Obušek?" zděsil se Gooka. "Vypadá to jako nějaký kyj. Poslyš, jestli Lidru udeří..."

"To určitě ne. Mučení v zemi Marin-Daninú se obejde bez hrubého násilí. Je jemnější, rafinovanější a o to krutější," opáčil Brox vážně. "To co drží v ruce je stygra, píšela nadaná tajemnou mocí. Četl jsem o ní v zakázaných knihách."

"Její hlas působí bolest?"

"Tajemství stygry ovládá společnost, která má mnoho jmen, ale jedno z nich zní Gilda katanů. Každý z jejích členů jí užívá jinak. Neexistuje žádné obecné pravidlo k používání stygry. Ví se jenom, že někteří členové Gildy dovedou zabít stygru na dálku, jiní dokáží jejími tóny vyvolat neslýchané bolesti, aniž by se své oběti jenom dotkli..."

"To je hrůza," vyděsil se Gooka. "Musíme..."

"Musíme počkat a přesvědčit se, jak působí

tato stygra. Myslím si, že bezprostřední nebezpečí nehrozí, jinak by kat odehnal své druhy stranou!"

Gooka připustil, že tato úvaha je rozumná a poněkud se uklidnil.

Kat se naklonil nad Lidrou, něco jí řekl a dívka opět zavrtěla hlavou. Přiložil tedy stygru k ústům a vyloudil z ní první tón.

Byl to zvuk hluboký a teplý, naplněný laskavostí mateřské ukolébavky. Gooka by se nejraději rozeběhl vpřed, aby lépe slyšel. Kat rozehrával rozmarnou, veselou melodii. Hrál jednou rukou a tou druhou dával ostatním derrelům nějaké pokyny. Ti bez zaváhání uposlechlí, vstali z míst, na kterých se uvelebili a ustupovali dozadu.

Brox se pátravě rozhlédl po obloze.

"Kam se díváš?" podivil se Gooka.

"Připadá mi to jako vábnička. Bojím se, že kat láká na Lidní dravé ptáky. Ačkoli..."

"Ačkoli?" dorážel na něho Gooka dychtivě.

"Byla by to krátká smrt. To nepatří ke stylu 'Gildy.'"

Gooka si pomyslel, že Brox dělá že sebe příliš chytrého, pokrčil rameny a pohodlněji se uvelebil na zemi. Všichni derrelové teď ustupovali a zdálo se, že věnují velikou pozornost každému kroku, jako kdyby na ně číhalo nějaké

nebezpečí. Co jim může hrozit? podivil se Gooka a vtom to uviděl sám.

Štír veliký jako dvě pěsti, kde se vzal tu se vzal, běžel přímo k nim. A tam druhý, třetí, deset, dvacet, třicet štírů, malí i velcí, šediví, žlutí i hnědí, vražedné bodlo napřažené ve směrem oblouku nad hlavou, klepítka výhrůžně vztyčená.

Oba muži byli okamžitě ve střehu. Strhli ze sebe svrchní části oděvu, obalili si ruce a sotva se k nim některá ta potvora přihnala, odrazili ji stranou. Vzduchem začpěl pach štířího jedu. Když odrazili prvního, Brox se po něm ohlédl v obavě, že zvíře zaútočí zezadu, ale nestalo se tak - členovec uháněl dál, pokračoval v dříve nastoupeném směru.

"Už je mi to jasné...Kat láká štíry k sobě!" Zrudl vzrušením.- "Chápeš to?" obrátil se na Gooku. "Přiláká tu vražednou havěť ze širokého okolí. Tady v těch skalách jich musí žít milióny. Bude tu brzy celé moře štírů. A stačí, aby Lidní uštkl jen jeden z nich."

"Musíme ji zachránit!"

"Jak? Nemáme nejmenší naději. Ubohá Lidra."

"Jsi hlupák a zbabělec," obořil se na něho Gooka. "Když jí nechceš pomoci, pusť se do toho sám."

"Nemáš nejmenší naději. Podívej, derrelové už vzali do zaječích:"

Bylo tomu tak. Příslušníci tlupy zmizeli, jako by je vítr rozvál po skalách. Zbýl tu už jen kat a jeho bezmocná oběť. Zdálo se, že skály ožívají, mění barvu. Balvany byly na některých místech pokryty souvislou vrstvou těl oněch zlověstných, příslovečně krutých živočichů. Jejich postup se poněkud zmínil, protože Sě tu a tam začali rvát mezi sebou, jak už to mají vrozeno.

Kat přestal vyluzovat svoji marnivou melodii, odsunul nástroj od úst a rozhlédl se kolem sebe. Zdálo se, že ten pohled ho uspokojuje.

"Nechápu to," šeptal zdrcený Gooka. "Vždyť se ocitl ve stejném obklíčení, jako Lidra... Jak se dostane do bezpečí? Myslíš, že má nějaký tajný lék proti uštknutí štíra?"

"Možná, že má," přisvědčil Brox. "Proti uštknutí tisícovkou štírů ale není žádný lék. Takový neznají ani Marin-Daninové. Nezdá se mi ale, že by ten dobrý chlapík hodlal umřít, netváří se nato."

"Co to dělá s tou píšťalou? Zdá se, jako by ji rozebíral," upozornil Gooka svého druha.

Kat vskutku rozpojil stygru v půli. Potom uvolnil Lidře ruce a Vtiskl jí jednu půlku píšťaly do dlaní. Naléhavě jí něco vysvětloval. Dívka

zavrtěla hlavou a polovinu písňaly odhodila. Muž se zasmál tak hlasitě, že zvuk dolehl až k ukrytým poutníkům, popleskal Lidru po tváři, nedbaje toho, že se od něho štítivé odvrací, a vydal se směrem, kterým zmizeli ostatní derrelové. Bez známky bázně šel vstříc poli žlutohnědé smrti, poli klepet a otrávených bodců. Když se přiblížil na pět kroků, přiložil polovinu písňaly k ústům a začal hrát.

Ozval se zhola jiný zvuk, než prve - vysoký, nepříjemný, odpuzující. A opravdu, zvířata prve přilákaná vábivou melodií se začala rozprchávat. Před krácejícím katem se otevírala cesta široká na dva, tři kroky. Protože štíři bylo příliš mnoho, lezli po sobě, vytvářeli skutečné vlny a závěje, které se živočišně chvěly, avšak nebylo to chvění života, nýbrž umírání - uvnitř těch zvířecích vln probíraly tisíce zápsy, z nichž každý končil smrtí poraženého,

Kat'prošel, aniž se jedinkrát ohlédl po své oběti. Šel přímou cestou, jako by kráčel najisto, bezstarostný poutník hudoucí na písňalku.

Hnědavé pole se uzavíralo za jeho zády.

Lidra začala volat o pomoc.

To už Gooka nesnesl a vyskočil na obě nohy.

"Tady jsme, Lidro, drahá..."

"Pomozte! Pomozte mi!"

"Rozvaž si pouta..." křičel Gooka, Brox ale polohlasně pronesl:

"Nikdo nerozváže tajná pouta, uvázaná členem Gildy... Vždycky jen ten, kdo je uvázel. Musela by mít nějakou čepel, a tu nemá." Zvýšil pak hlas: "Musíš se dostat k písňale... Slyšíš? Ta písňala je tvoje jediná naděje."

Dívka se podívala směrem ke Gookovi a Broxovi. Spatřila jejich postavičky v poli balvanů a horlivě zakývala hlavou.

Písňala, kterou prve tak nerozvážně odhodila, byla asi na polovině cesty mezi ní a předním okrajem pole smrti, které se ovšem každým okamžikem blížilo. Kat stanul na obzoru. Možná, že slyšel, jak Gooka a Brox na princeznu křičí, ale nepřisoudil tomu zřejmě žádnou důležitost. Bral se svou cestou a vzápětí zmizel za ozubeným okrajem skál.

"Rychle! Nemáš času nabyt!"

Brox křičel ze všech sil, aby dodal dívce odhodlání. Také Gooka rozčilením podupával. Oba teď opustili úkryt a hnali se kupředu. Brzy ale dostihli zadní voj armády štířů. Museli teď postupovat opatrně. Ovšem mezi nimi a Lidrou bylo smrtonosné okružní, široké dobrých třicet kroků.

Dívka měla svázané obě nohy a levou paži připoutanou k tělu. Pohybovala se jen s největšími obtížemi, připomínající nějaké nešťastné zvíře s přeraženou páteří. Štíři, jako by vycítili, že jejich oběť má nějakou naději, se zahemžili, v kruhu jejich těl proběhlo několik zlověstných vln. Kdo by měl příležitost sledovat jejich počínání blíže, a musel by to být muž ze železa, postřehl by, že se přestali mezi sebou vraždit. Smrt člověka jim byla v danou chvíli přednější.

Dívka to viděla dobře. Měla už bok, po kterém se plazila, do krve rozedraný, a krev jí také prýštila zpod nehtů, které si ulámala o kameny. Nedbala ale bolesti. Še zuby stisknutými, oči upřené na písňalu, plazila se vpřed. Útočníků si nevšímala. Veškerou svoji vůli upřela na předmět, který by ji měl zachránit, nebo aspoň oddálit záhubu.

Byl to závod o život, šance jedna proti milionu.

Gooka si všiml, že kolem jeho nohou proběhl nějaký opozdilec, sírově žlutá obluda s oranžovým bodcem. Mohl se stát jeho snadnou kořistí, ale štír nedbal lákavého cíle. "A takových je tu víc, než hvězd na nebi," uvědo-

mil si Gooka a celým tělem mu projela vlna hrůzy.

Už jen pět sáhů, už jen tři, už jen jeden...

A čelo útočné vlny už bylo skoro u Lidry.

Výkřik. Dívka se stočila do klubíčka. Snad ztratila v poslední chvíli odvahy, snad se smířila se smrtí, snad už byla odhodlána umřít co nejdříve, v naprosté odevzdanosti.

Ne!

Vymrštila se jako ocelové pero, dopadla dlaní na písňalu. To už byl u ní první, nejdřívejší štír. Švihl bodcem po teplé lidské ruce potřísněné krví. Dívka ale stačila ruku stáhnout včas a bodec se zasekl do kamene. Tato zbraň byla zničena, ale statisíce byly okamžitě k náhradě. A všechny ty statisíce se hnaly kupředu. Vlna už už se zdála dívku zalít... když tu se ozval tón, vřesťavý, odpuzující, a přece vítězný!

Vlna se zarazila a opět se odehrálo totéž, co prve! Odporní útočníci prchali od zdroje pro ně nesnesitelného zvuku, stahovali se nazpět, lezli po sobě a rvali se mezi sebou, zmámení bezmocnou zuřivostí.

A dívka hrála a hrála, vyluzovala ty nejdřívejší melodie.

"Setři dechem..." zaseptal Brox a pak zakřičel totéž co nehlasiťěji.

"Neslyšíte. Má uši plné těch tónů."

"Snad ji to napadne. Ne... To je ďábelské..."

Brox byl bledý a hryzl si klouby na pěstech. Gooka byl celý rozradostnělý, že Lidra zvítězila v závodě se smrtí, takže mu nepřišla na mysl žádná další pochybnost, ale teprve pohled na Broxe mu připomněl, v jaké Lidra je situaci. Pouta jí vážou na nohou a na jedné ruce, takže nemůže své stanoviště opustit. Nelze se plazit a současně hrát na písňalu! Bude tedy pískat a pískat... dokud ji neopustí síly. Když bude hrát slaběji, štíři přijdou blíž, když hru zesílí, vzdálí se, ale tím se konec jen urychlí. Doveďe si někdo představit, jakým mukám bude celou tu dobu vystavena?

"Nůž...!" zvolal Brox. "Ano, hodíme jí nůž."

Ukázalo se však, že pole smrti je příliš široké a ostrůvek života, udržovaný vřesťavými tony písňaly, je příliš malý. Poutníci měli sebou celkem pět nožů. První dva hodil Brox a oba zapadly mezi štíry. Gooka se zmocnil třetího, řízl se však do ukazováku, takže Brox hodil i tento nástroj, opět neúspěšně. Gooka se vzepjal k největšímu výkonu, popadl čtvrtý nůž, soustředil se a hodil!

Nástroj se zaleskl ve vzduchu jako blesk, nádherným obloukem přeletěl smrtonosnou záplavu - a dopadl Lidře rovnou k nohám.

"Sláva! Podářilo se!" zajasal Gooka a Brox ho nadšením objal. Dívka se podívala směrem k nim, aniž přestala hrát, a kývla ztřípanou hlavou na znamení díky.

Oba muži ji pozorovali v bezdechém napětí. Lidra bude muset na několik okamžiků přestat hrát. Odloží písňalu, uchopí nůž a přežene pouta.

"Marin-Daninové znají i nepřepřezatelné provazy..." poznamenal Brox polohlasně a Gooka ho za to znenáviděl. Co je to za člověka, který vždycky vidí před sebou jen ty pochmurné vyhlídky? A nedovede ani házet nožem.

Dívka se soustřeďovala. Hrála teď o něco hlasitěji, aby rozšířila prostor kolem sebe a získala tak drahocenný čas. Zdálo se, že vkládá do hvizdu zbytky svých sil. Pak odložila písňalu, hrábla po noži, přiložila ho k poutům...

To se kruh kolem ní opět prudce zužoval, ještě prudčeji, než prve.

Jako ve snách, s nesnesitelnou zřetelností Gooka s Broxem viděli, jak se čepel, poškozovaná nárazem o kameny, láme, jak odlétá stranou

mezi štíry^r a dívka odhazuje jilec a hmatá po písňale, nemůže ji nahmatat, konečně se jí chápá, to už jsou štíři opět u jejích nohou, znovu se ozývá melodie, štíři ustupují, ale neochotně, jako by si byli jisti svou věcí.

"To je konec," řekl Brox a sklopil hlavu.

"Její... A můj taky," řekl Gooka.

Vykročil. Brox se ho pokusil zadržet, ale Gooka se rozmáchl a zasáhl ho pěstí do brady. Brox odletěl jako praštěný palicí- možná, že ho porazilo spíš překvapení nad Gookovou nečekanou zmužilostí, než rána sama. Gooka si ho nevšímal a šel vpřed, viděl jen dýčinu zoufalou tvář, slyšel jen její skomíravé trylky, které byly čím dál tišší a tišší.

Kolem něho již šelestili štíři.

"Jen si mne bodněte," oslovoval je Gooka v duchu, aniž jim věnoval jediný pohled. "Bez Lidry nechci žít. Společná smrt, to bude poslední potěšení mého života."

Dívka přestala hrát. Byla bez sil a bez dechu. V následujícím okamžiku bude bez života. Jaký bude štír, který se první zasekne do jejích nohou? Černý nebo žlutý, hnědý nebo šedivý? Jistě to bude nepřítčný zuřivec, který si vybojoval přední místo ve stovkách zápasů. A možná, že právě proto bude zásoba jeho jedu vyčerpána, takže smrt nepřijde s milosrdnou rychlostí. Štíři budou Lidru bodat prázdnými bodci, budou ji štípat klepety, budou šelestit článkovitými nohama po jejím sličném těle, budou se jí procházet po obličejí, budou jí nahlížet do očí poznamenaných hrůzou, snad se pokusí klepety oči ohmatávat, snad jim zachutná jejich pach, zezadu budou přicházet štíři další a další, z dýčiny těla se stane zápasíště o privilej vraždy. A teprve pak, po dlouhém a ukrutném utrpení se smrt dostaví, smrt vysvoboditelka. Bude mít Lidra ještě dost rozumu, aby ji přivítala, anebo do té doby zešílí strachem a hnusem?

Gookovi připadala ta druhá možnost pravděpodobnější, ačkoli pochyboval i o ní. Kdyby Lidra zešílela, osud by se k ní zachoval milosrdně. Jenže od osudu, té bídné mrchy, nelze čekat ani tu nejmenší známku slitování.

Štír mu přeběhl přes nohu.

A pak ho do očí udeřil záblesk.

"Je tady. Smrt. Myslel jsem, že smrt je poznamenána tmou, ale ona místo toho přichází ve světle. Překvapující.. Je to tím, že umírám poprvé/ napadlo Gooku.

Do chrpí ho udeřil pach spáleniny. Překvapeně zamrkl. Víčka rozehnala záplavy slz, které měl v očích, aniž si to uvědomoval. A to, co spatřil, ho ohromilo.

Docela blízko sebe viděl princeznu Lidru. Ležela bezvládně na zemi. Kolem ní nebylo ani žluto, ani šedivo, nýbrž černá a z černi stoupal dým. A tam, zpoza skalice, přicházeli zlataví rytíři, pronásledovatelé z pevnosti. Nesli v ruce lesklé trubice. V pravidelných odstupech z trubice vylétaly blesky a ve zlomcích okamžiku měnily štíři těla v popel a dým. Jeden takový blesk zasáhl i prostor před Čočkovým nohama.

Rytíři rychle kráčeli vpřed. Byli obrovití a skvělí, svrchovaní ve své moci nad smrtí. Rozsévají ji kolem sebe s ledabylostí harémové tanečnice, rozhazující kolem sebe květiny. Přistoupili k Lidře, která zřejmě byla v bezvědomí. Zvedli ji, jakoby to byla papěrka a už ji nesli pryč, směrem odkud přišli. Gooka a Broxe si vůbec nepovšimli.

ilustrace Zdena Boušková

Jiří W. Procházka

Tvůrci času

KAPITOLA III. *Černý Kněz*

Na negativní obloze zahřměla temná spirální exploze.

Chodbami ještě teď znělo odpočítávání: ...dva, tři, čtyři, a Princovy motory ztichly. Klaun se probudil připoutaný ve svém křesle.

"Klaune, probud' se! Přistání se povedlo!" : "Už jsme tady," zašeptal a hadovka hlava sebou zaškubala. Zavřel znova oči a snažil se odhadnout události, které se musí odehrát, hostejno v jakém čase. Ano, vzpomněl si, ještě stačil vložit holografickou projekci hliněné tabulky do připraveného bloku palubního počítače a nastavit spínač na třicet sekund po startu. Na tabulce byl základní znak Tvůrců Času - Věčné Kyvadlo.

První výstup Třetí expedice na povrch Popelky neměl nejšťastnější průběh. Astronauti vyvlekli z lodi spoutané členy Druhé výpravy. Tři letoví programmeři, jejichž šílená loď se Vrátila k Zemi bez posádky, se zmítali v poutech a z úst jim šla řídká pěna. Dva hyper údržbáři dostrkali pomatence do bambusové chýše, která stála na kraji pralesa, necelých sto metrů od stále ojíněného kruhu země pod Princem. Po krátkém zápasu jim uvolnili pouta na rukou - a poslouchali jejich hluboký, hrdelní nářev beze slov. Pohřební píseň. Muž s obličejem hada vešel do chýše, odhrnul list lopuchu a lokty se opřel o pletený rám okna. Baser měl odjištěný a výraz zamyšlený. Bob a JOY-24 vyvezli z nákladní sekce kovovou truhlu a položili ji nedaleko chýše. Pochmurný zpěv souvisle přešel v zoufalý nářek okořeněný ještě zoufalejšími skřeky. Díval se do tváří zajatců. Zarostlé, divoké obličejy, které znal z výcviku na Ganymedu, a které se kdysi uměly tak bezstarostně smát, byly znetvořeny duševní chorobou a skelné oči hleděly se zvířecím smutkem na třpytící se rakev. JOY-24 nažhavil svářečku a zeleným plazmovým jazykem odřízl víko. Z bedny vyprostil dalšího příslušníka Dvojky, velitele Li-Fonga. Klaun na něj hostejně pohlédl. Mrtvý měl ošklivě roztržený hrudník.

Pravděpodobně tříštivým nábojem z jeho děpětky.

Hmyzí silueta Prince vrhala na lidské mravence fialový stín. Byli to dobří lidé, řekl si Klaun. Během letu se upřímně bavili jeho kousky, sázeli se o konzervy, zda dokáže přemístit dropi vejce o nějakou tu sekundu zpět. Znali neškodné časové šarlatány, kterých se po všech koulích a orbitech kolem Slunce potulovalo na stovky, a stávali se vítaným osvěžením tisku vždy v ananasových sezónách. Nikdo neznal časový mechanismus, jaký používali, a teorií o jejich umění bylo na stovky. A Klauni na otázky novinářů odpovídali tajuplným mlčením. Protože kdyby prozradili, na co jsou v marsovských katakombách nebo v himalájských kláštrech připravováni... Ne.

Klaun stiskl úzké, nazelenalé rty, přehodil si zbraň přes rameno a chůzí hodinového kyvadla opustil chýš.

Existenci Popelky tuší časoví knězi od nepaměti. Mají v sobě od nepaměti zakódováno tajemství Věčného Kyvadla. V posádce každé mezihvězdné výpravy byl proto vždy jeden z nich. Připraven splnit úkol.

Pohlédl ještě jednou na tělo Li-Fonga. Ty jsi také splnil svůj úkol, ty, Černý kněz druhé sekty z oblasti Velké Zdi.

Na žilnaté paži mu zabzučel interkom.

"Rone, máš tu práci," ozval se Abé Haura, lékař výpravy, dvoumetrovy habán, strnisko vousů a havraní vlasy na ježka. Oči měl podivně zamžené a Klaun slyšel jeho strach, když kráčeli chodbou dlouhou jako Vlasy Bereniky. Abé otevřel komáří dveře a vysoký gravitační bzukot ztichnul. Kruhovátá připomínala ledový zámek. Lékař přistoupil k ovládacímu pultu márnice a otevřel kryt Šesté kóje. Ovanul je studený dech smrti. Lesklá tvář Dietera Schwartze připomínala ztuhlé potraviny, které kuchař přinášel z mrazáku, ochlazeného stejným zdrojem. Třetinu lebky měl rozdrcenou na kaši. Abé něco říkal, ale Klaun od přistání, zvláště v okamžicích největšího výkyvu Kyvadla, těžko vnímal obyčejný mluvený projev posádky. Při rozhovorech používal složitou techniku kontrakomunikace, již se kdysi učil v marsovském jeskynním klášteře

spolu s nadaným Li-Fongem.

"To nebude šťastný návrat," řekl Abé. Klaun pokrčil rameny. Přesunuli studené tělo na vozík a vydali se do operačního sálu. Oranžová světla ve spojovací chodbě blikala jako oči špatně vyspané lvíce. Cestou se lékař bavil s někým po interkomu, ale Klaun se nesnažil pochytit ani slovo. V duchu děkoval Velkému Tvůrci, že lidé objevili Popelku jako první. Bezděky našlapoval vedle matných obtisků stop, které tu teprve zanechá při převozu Dietera z operačního sálu ven.

Abé otevřel vosí dveře, hluboký gravitační hukot nepatrně zesílil, a vozík s mrtvým si vzali na starost roboti. Muž s nazelenalou tváří sedl ke klávesnici a jemným pohledem monitoru probudil počítač. Aparatura se tiše rozvlněla. To je ono, zamumlal si pro sebe a připravil počítač na přežití druhého přemetu. Už jenom pár úderů Kyvadla...

Na biomonitorech EEG a EKG vystřelily přímky rovnější než cesta za řeku Tethys. Číselníky vykazovaly stejný pohyb, jako by byly napojeny na mozek mumie. Automaty na měkkých pásových podvozcích objížděly kolem operačního lůžka. Po pěti minutách Abé navlékl zakrvavené rukavice a stroze oznámil:

"Exitus." Přistoupil k mrtvému. Stroje ustoupily, zvědavě zaostřovaly objektivy na palubního lékaře a čekaly na pokyny. Klaun měl práci s počítačem. Nehybné výsledky se ráhle rozléty po prostoru laserovky, holograficky se prostupovaly a on je musel v pravou chvíli vytáhnout z chaosu a uspořádat tak, aby byly srozumitelné i pro lidi, kteří nemyslí binárně a čtvrtý rozměr pro ně znamená jen prázdnou výzvu.

"Srdeční frekvence," řekl Klaun. Abé zaštkal na automaty něco úsečných povelů a ruce mu kmitaly v labyrintu umělých paží nad rozpolcenou hlavou. I obnažený mozek po chvíli vyslal do změti čísel první impulsy.

"Mozek," oznámil Klaun.

"Vypadá to špatně," řekl si pro sebe Abé a do levé ruky vzal Petriho misku. Na skle ležely několikacentimetrové úlomky kamenného kyje. Do pravé ruky uchopil průsvitnou pinzetu a přesnými, pomalými

pohyby vrážel kamenné jehlice do slizké, sedavé hmoty.

Když skončil, prohlásil:

"Snad ho zachráníme/" a přistoupil k němu. Mrtvy na lůžku zasténal...

"Jsi připraven?" zaslechl Klaun za sebou Abého.

Překotné odpojili Dietera od binární aparatury a automaty ho zbavily všech kabelů, snímačů a hadic. Potom ho v klusu přesunuli k nejbližší zdviži a sjeli na stanoviště pod Princem, kde ho naložili na hřbet jednoho Pavouka; na druhém ležel rozstříbený velitel Druhé expedice. A jeho kamenný kyj.

Vyrazili na cestu. Poprvé do neznámé přírody tohoto podivuhodného, zaslíbeného světa!

Klaun opět pohlédl na symbol, vrytý trinámím písmem do hliněné tabulky. Symbol a tajemnou formuli Tvůrců,

V korábu zůstala technická polovina posádky. Georobot JOY-24 a parapsycholog Bob Brown se venku starali o povykující zajatce, kteří se dali do pomalého rozebírání chýše.

Poutníci objevili cestu jako stvořenou pro Pavouky. Kráčeli před nimi a automaty, pečlivě zahlazovaly stopy. Průchod džunglí doslova mizel. Zpáteční cesta neexistovala, Ve vzduchu stále bylo cítit ono obrácené napětí. Po uzoučké, nedávno proklesté cestě dorazili po třech hodinách na místo střetu.

Klaun se lehce dotkl ještě teplé hlavní dépětky. Biologové položili sténajícího Dietera do vysoké, krví zatřísněné a poválené trávy. Mrtvého Li-Fonga umístili několik metrů od něj.

Klaun se soustředil. Časová smyčka se prolula...! Zamířil nad mrtvého, asi do výše hrudníku, ten se náhle vztyčil, -z nějakých deseti yardů mu vlétl do rukou mohutný kyj, a prudce se otočil s udiveným výrazem na Klauna. Roztříštěná hrud* se v tlumeném, trřaskavém výbuchu a gejzíru krve zcelila a z neporušené hrudi vylétl ohnivý náboj do děrované hlavní univerzálního Destroyeru typu V,

Kyjem ozbrojený pomatenec s výkřikem, který nebyl nikomu jasný: "Ve jménu Prvního Tvůrce!", se vrhl k ležícímu Dieterovi. Geolog se mátožně zvedal - a dostal děsivou ránu. Kyj odlétl od nezraněné hlavy a Dieter se zděšeně díval do tváře Li-Fonga, šéfa Druhé výpravy.

"Pozor!" zakřičel McIntosh. Klaun sklonil studenou hlaveň zbraně. Li-Fong několika rychlými kroky přiskočil ke Klaunovi.

"Planeta zaslíbená Prvnímu Tvůrci," zachrčel a vyrval Klaunovi z ruky hliněnou destičku s magickými znaky.

"Kde je Kyvadlo?" zeptal se Klaun. Jeho potetovaná tvář se. znechuceně stáhla. Černý kněz zesílel. Neunesl přítomnost Kyvadla, ačkoliv právě tomu v klášterech věnovali celá léta, léta strávená jen v přítomnosti Věčného Pohybu, ve tmě, jenom o vodě a obilné kaši. Tam se učili vnímat nekonečný, zrádný pohyb Kyvadla, tam stovky nevyvolených přišlo o rozum, ano, vše co se tam naučili... Nebo naučí.

"Opusť ty časové barbary! Vyslyš mne,

prosím," Li-hong schoval do západní posvátý talisman.

"Kde je Kyvadlo?"

"V horách, ve městě chronosaurů. Vyzývám tě, nedovol, ve jménu..."

"Měl jsi jiný úkol."

"Rone, nedovol, aby zase nepochopili Kyvadlo. Nedovol, aby..." šeptal stále tišeji šlachovitý Číňan, poklonil se vyholenou hlavou k zemi, až mu přepadl copánek a rozkýval se jako kyvadlo, a pozadu se vzdaloval, až se ztratil ve vysokých travinách, jejichž stébla vydávala zvuk pozpátku přehrávané svmfonie.

KAPITOLA II. C hr o n o s a u ř i

Život Třetí expedice se po vzrušených událostech pomalu vracel do normálních kolejí. Klaun byl na vlastní žádost přidělen k JOY-24, se kterým podnikal dlouhé výpravy do okolních hor, a když se po několika dnech vraceli s plnými zásobníky jídla a vyprázdněnými kontejnery, určenými pro sběr hornin, ještě trávil dlouhý čas u pomatených kolegů z Dvojky.

Stopy Jedničky zatím vůbec nikdo neobjevil.

Také ostatní členové posádky celé dny pracně vraceli úlovy z Princových útrob zpět planetě. Hororové exempláře masožravé flóry sázeli s nesmírným nebezpečím do ..vykopaných jam, od kterých odcházeli s připravenými basery; šplhali do korun stromů a tam připevňovali natrhané plody a květy; Jerzy, kterého mrtvá krajina rodné Střední Evropy přivedla k povolání technobiologa, vypoustěl z klecí jednotlivé kusy ptactva; během nebezpečných lovů McIntosh vracel na svobodu roztomilé modré veverky, které měly v dutých zubech více jedu než palubní lékárna.

Od šokujícího objevu rozvalin megalitického sídliště Klaun odcházal stále častěji. Před několika dny se mu podařilo pustit na svobodu dva chronoještěry, kteří už mnoho nocí budili spící posádku žalostným vytím, jež se díky polirunovému obložení prázdné palivové nádrže Prince, kde byli uvězněni, rozléhalo do širokého okolí a pronikalo skrze pancéřové uzávěry a čalouněné dveře až do časově zmatených snů zmítajících se spáčků.

Klaun krácel vedle tichého JOY-24 a probíral každou maličkost, kterou za těch několik dnů prožije, či prožil...

Společně s Jerzym a šesti Pavouky dostali omámené ještěry před koráb, do rozptýleného se oblaku nervového plynu. Omámená zvířata vypadala jako spící stegosauři z geoparku v Bluestone. Bioroboti do sebe nasáli žluté chuchvalce plynu a ještěři se mátožně postavili na nohy. Vzápětí byli omotáni silikonovými sítěmi, které Pavouci vypouštěli z chemických kójí posazených hned za masitými sedadly. Draci stáhli spodní víčka do vlhké oční svaloviny a upřeli studený zrak k nebi. Z malých, zubatých tlam se opět ozvala smuteční píseň, jejíž rytmus byl podřízen Věčnému Kyvadlu. Klaun si vzpomněl na monotónní nápěv

astronautů z Dvojky.

McIntosh nastartoval Vážku. Lovci nasedli do Pavouků, lana se napjala a výprava se vydala do hlubokých lesů. tajemných kaňonů a skalních soutěsek, vzhůru kolem průzračných vodopádů, stále jistěná střídajícími se Vážkami, a za tři dny dosáhla cíle.

Nebyl však Čas podrobněji zkoumat mohutné rozvaliny, ale Klaun stejně věděl, že se sem musí vrátit.

Ještěři zaútočili znovu, s ještě větší razancí. Oblaka plynu za chvíli neprůhledné halila trosky i blízké okolí trojúhelníkového amfiteátru. Výprava postupovala hlouběji do města, před sebou nechávala usmrčené ještěry, kteří se za Štěkotu dépětek těžce zvedali a útočně zabíhali do tmy polozbořených chrámů nebo do spleti mohutných sloupů, lemujících širokou hlavní tepnu.

Vychrtlá postava Klauna kráčela klidně opodál, souběžně s bojujícími jednotkami ještěřů a lidí. Zelené oči upíraly pohled na hřbetní štíty chronosaurů, pokryté magickými ornamenty. Každý z nich obsahoval geneticky zakódovaný zlomek symbolu Času, toho pravého Času, který se musí dostat mimo mateřskou planetu, do volného časového prostoru.

Když došlo k samotnému přepadení výpravy. Klaun se postavil vedle McIntoshe.

"Ty tvory musíme nechat tady!"

"Souhlasím, ale nejdříve je musíme pořádně prozkoumat."

"Ty tvory tady musíme nechat."

Ze dvou svázaných ještěřů náhle spadly sítě.

"Svázat! A bleskem!" zakřičel McIntosh na Pavouky. Ti pohotově vtáhli silikonová vlákna a vstřebali další dávku nervového plynu. Ostatní členové výpravy se krčili za gigantickými kvádry rudého kamene a do jejich baserů šlehalý temné plameny. V jednu chvíli se všichni obrátili na dva ještěry, vypálili na ně dlouhou dávku, ohromná zvířata se vztyčila a rozběhla se směrem k přesýpací Věži, kde se vyčkávatě skryla.

"Pozor!" zakřičel McIntosh.

"Zde se musíte pohybovat jako v kostele," řekl Klaun.

Za chvíli byl všude klid. Mrtvé město bylo opět opravdu mrtvé. Jenom Klaun věděl, že následující setkání bylo rozhodující. V průzoru sklepem Věže zahlédl totiž Li-Fonga, kázajícího chronosaurům Učení, zahlédl Kyvadlo a jeho věčný Pohyb; a Černý kněz zval draky na Zem. Klaun mezi mnoha freskami objevil i několik obrazů pozemských druhohorních veleještěřů.

To tady, mezi těmito zdmi. se před dávnými věky rozhodlo o vyslání genetických kódů Tvůrců Času do celého Věšomíra, aby tam, materializování v bytosti té které planety, předali všem vznikajícím nebo už existujícím civilizacím největší tajemství Vesmíru - Věčné Kyvadlo. Základní axiom jeho existence. Existence zakřiveného prostoru, který lidé nazvali vesmírem, ovládaného tím nejjednodušším pohybem, ať už se ten pohyb týkal hmoty, času nebo prostoru.

Tak se také stalo. Ale plnými hrstmi rozdáváně Dobro se vymklo z rukou...

A dnes obráceným časoprostorem degenerovaní chronosauri, potomci slavných Tvůrců Času, nejsou schopni dál šířit Učení a ovládat Čas, A je cílem Učení opět vrátit v se do správných kolejí*.

Tvůrci se museli dostat na svou rodnou planetu za každou cenu. Na Zemi ^vé naděje nejdříve vkládali do jesější civilizace, ale její netechnická podstata nebyla s to postavit potřebný dopravní prostředek. Proto byla vynulována. Na řadu přišli savci,

A tak veškeré dějiny lidstva, počínaje Gilgamešem a konče Třetí válkou, to vše je řízené jen zájmem Učení. Tvůrci Času v teplokrevných tělech inteligentních dvouožuů během mnoha tisíciletí naučili - a donutili tu primitivní rasu postavit hyperkoráby schopné proniknout časoprostorovou clonou, obklopující poslední planetu, na níž plyne původní Čas, V podzemí kamenného města Tvůrců času věky věků temně duní Kyvadlo. Jediné správné tlukoucí Kyvadlo v existujícím Všemíru, Symbol, který vesmírné civilizace dostaly od pravěkých Tvůrců Času. Ten velkorysý dar ale nepochopily, Ve své nadutosti - podle svých axiomů - obrácený Čas pomocí Kyvadla v sobě uvěznily a ve vesmíru uzákonily. Celý Svět tak musel přijmout jejich zvrhlé vnímání časoprostoru. Obrácené vnímání pohybu Kyvadla!

Proto všechny bytosti Časem umíraly. Proto šel vesmír ke konci, Proto tok Času musel směřovat podle Učení k bodu zmaru.

To však nebylo konečným přáním "Prvního Tvůrce,

A tak Věčné Kyvadlo trpělivě čekalo na první poutníky, kteří sem zavítají, a kteří budou ovládat Učení, aby je obrácený tok Času nezahubil, a kteří dokáží jeho tep vynést do volného Vesmíru, aby opět zvrátili jeho běh.

KAPITOLA!

Začátek konce

Do startu zbývají tři dny. Klaun stojí na místě, kde bude postavena bambusová chý ^e pro nebožáky z Dvojky, Zelené dračí oči hledík purpurovému nebi. Jenom on ví, co se tady odehrálo. Koráb První expedice. Císař, se dostal do zajetí Popelky a Černý kněz první sekty z oblasti Velkých Jezer potvrdil kněžím existenci hledané časové anomalie a zároveň se mu podařilo zděsit a vyprovokovat celé lidstvo, když ještě několik městů svistěly prostorem výkřiky časové hrůzy, zděšení naruby, Li-Fongovi z Dvojky se povedlo vyzvat k souboji s planetou poslední váhající týmy odborníků, zvláště, když na palubě Krále objevili nesrozumitelně koktající CRAY-12. Nejdokonalější počítač nepřežil druhý Časový Přemet. A teď je tu on, lidské jméno Ron, Časové Chron, třikrát zasvěcený Tvůrce Času. Jeho úkol bude už poslední.

A ten říkol musí provést zasvěcený.

Protože obyčejní lidé ani nepostřehnou obrácený chod Kyvadla! Nikdo z celé pyšné lidské civilizace si nemohl všimnout, že jejich kyvadla mají obrácený směr pohybu! Jenom pár jedinců se málem dotklo toho tajemství. Jeden z těch, kteří málem pronikli

do Učení Tvůrců Času, jmenoval se Einstein, raději své poslední objevy zničil. Kdyby lidstvo totiž pochopilo, že celou svou historii kráčí opačným směrem, že jeho zdánlivá cesta kupředu je cestou zpět, že smrt není konec života a zánik není nevyhnutelný... To by byl konec civilizace. Konec, kterému bylo třeba zabránit. Protože Tvůrci Času potřebovali techniku lidí, aby mohli propátrat celou Galaxii, v níž se Lúno Času popsané v Učení nachází. Aby mohli splnit Úkol, který si jejich dávní předci pojistili tím, že Učení' rozeseli po celém Vesmíru.

Času měli Tvůrci dost. Až do dalšího zániku Vesmíru,

*V.. zítra chytili letové programery z Dvojky, Všichni tři měli podivně zabloko-

"Tam a zase mat. Děkuji, nechci/" otočil se Klaun k Bobovi,

Mohutný Černoch se od něj vzdálil a zdálky halekal:

"Hej, nedáš si po večeri loká?" a mával kaktusovým Pilsnerem. Klaun potřeboval být sám. Zbývá několik posledních výpočtů. "Těsně před odletem se musí dostat k počítači, handtop má paměť našlapanou jako vrahoviste na Kennedyho letišti. Tady proběhne závěrečné zasvěcení. Symbol Věčného Kyvadla se musí dostat za časovou přitažlivost Planety, Správný pohyb Kyvadla musí překonat časovou bariéru Popelky - a Princ U> dokáže. Vždyť jeho hlavní konstruktér Herman voň Braun byl pětkrát zasvěcený Tvůrce Času třetí sekty z oblasti Oltáře Valhály.

"Rone, co je s tebou?"

"Kolikátého je dnes?"

"Rone, ty ses snad z těch svých kousků pominul, he?" vysokým hlasem vyrušoval Jerzy u večere,

i Klaun věder, že první dny adaptace budou nejhorší, ale takovou intenzitu obráceného Pole nepředpokládal. Musí předstírat nemoc. Lekán ho nesmí odstavit od počítače!.. Musí objevit Město a Věčné Kyvadlo, vzorec Času musí přenést do paměti CRAY-dvanáctky, musí se soustředit na umění kontrakomunikace, je toho moc, moc... U stolu zatím vládl bezstarostná nálada. McIntosh, když všichni dojedli, sebral z nerez popelníku oharek; cigár rety, několikerym zatlačením o kov jej rozžal a labužnický do sebe vtáhl modravý kouř, který se vyvalil z klimatizace. Když se cigareta odklepaným popelem protáhla na svou původní délku, s úsměvem záv islého člověka položil khaki zapalovač SUB-marine a přetáhl do něj žár z cigarety. Jerzy mezitím začal usilovně žvýkat Vsunul si do úst vidličku a vytáhl hrnolek drůbežího masa. Přiložil ho ke zbytku porce a řezem zubatého nože se žlábkem na krev ho k němu připojil. Abé několika mocnými doušky naplnil láhev Astro-Coly a Dieter postupným vysáváním zase Čokoládovou McDonalduovu tubu.

"To nic, to je planetární šok/" řekl tiše

Abé. -

"Rone, ty nebudeš jíst?" zeptal se zbytečné Dieter,

Klaun sedel v rohu místnosti a soustředil se na konířakomunikaci. Ještě dvě noci do startu, bude to stále horší...

Zatímco ostatní posádka nakládala, do korábu zbytky automatů, montovala Parvouky a Vážky, Klaun trávil Čas ve své kajutě. Hodiny a hodiny se pohyboval ve svém vědomí, ve vnitřním Kyvadle a s jeho pomocí obnovoval umění kontrakomunikace. Duši mu zalévaly Časové vlny. prolínaly se a vrstvily na sebe, sekundy, minuty a hodiny se slévaly ve žhavý lávový proud. Klaun v pohybu Kyvadla občas zahlédl Velký bod. sršící koncentrát Času, okamžik, který časoví knězi nazývají Velkým Zasvěcením, Čas ubíhá, do startu zbývají už jen hodiny!

Klaun otevřel dveře a vesel na kápi iónsky můstek.

"Tri dny. Rone. Minutu přes ti strhnu ze žoldu."

"Kapitáne, potřebuji adaptaci, vypadá to

vane mozky. Haura u nich objevil takový stupeň schizofrenie, že mu málem zkolaboval počítač," pokračoval v monologu Bob Brown, v založených rukou na zjizveném hrudníku svíral phiou plechovku a domorodé tetování z Bornea se v zapadající Hvězdě lesklo jako holografický obraz. Bob podvědomě cítil k nemluvnému, a iaké potetovanému, vychrtlému muži snad soucit, snad spoluúčasť; věděl, že časoví klauni jsou terčem posměšků, stejně jako jeho kdysi pronásledovaný rod.

"Ty, Rone, co tomu všemu říkáš?" "Je to jako název jedné knihy - Cesia tam a zase zpátky."

"Co tomu všemu říkáš, ty, Rone?"

na planetární šok," unaveně pronesl Ron a žilnatou, snad šupinatou rukou si přejel po bledém Čele.

"Kapitáne,* ozval se Abé, "dostane se z toho. Testy má v pořádku, nechal bych ho pár dní v klidu."

Klaun kývl.

"Jako časový klaun bys nám mohl pomoci. Vypadá to, že tahle planeta má típlně jiný Časový mechanismus," řekl McIntosh, rázným pohybem si navlékl velitelské sako se zlatými prymky na hrudi.

Klaun stál, míčel a díval se na palubní hodiny. Jdou pozpátku, CRAY dvanáctka nezešílí tady, na Popelce. Počítače zkratují až po druhém Přemetu. Tekavě se rozhlédl kolem sebe. Lidé zkratují ihned.

Uvědomil si však, že he všichni lidé jsou tak nevědomí. Během jejich dosavadní civilizace se vyskytlo několik jedinců, kteří se snažili upozornit lidstvo na záhady prehistorie^ na dávné, prý vyhynulé civilizace. Ti, kteří se svým duchem sami dostali za první stupeň zasvěcení. Některé přijali Tvůrci mezi sebe, nebo je nechali dál hlásat své fantastické pravdy, protože lidstvo věřilo jenom tomu, na co jeho duchovní potenciál stačil - a len, kdo se vymykal zavedeným vědeckým dogmatům, byl prostě vyloučen ze společnosti - a časem sám objevil organizaci Tvůrců.

Klaunem projela další časová vlna. Zakřičel bolestí. Vnitřní Kyvadlo mu chtělo rozdrtit mozek a probít se lebeční kostí ven, na svobodu. Hadí postava se složila k zemi.

"Odneste ho. Ještě nám bude vhodný. Tihle časoví mágové už víckrát zachránili celou posádku," řekl McIntosh a potvrdil signál přistání.

"Jo, ještě by tak mohli někdy spasit celé lidstvo," odvětil Bob, vzal vychrtlého Rona po pažemi a usadil ho do křesla.

:"Ještě dvacet minut."¹

Chodbami se za chvíli rozeznělo odpočítávání.

Klaun se probudil připoutaný ve svém křesle. Jasně vnímal hukot hypermotprů a slyšel zase obrácené odpočítávání. Oči měl vytřeštěné. Jakým směrem se teď Kyvadlo pohybuje?

"Klaune, co je ti?"

"Už jsme tady?" zašeptal a hadovka hlava sebou zaškubala.

"Klaune, probud-se! Pří stání se povedlo!"*

Hmyzí silueta Prince majestátně stoupala k fialovým nebesům Popelky. Třetí Expedice zahájila konečný experiment. Tajemství fialové planety bude snad konečně odhaleno.^

Osoví knězi ýšak znají to tajemství už od nepařněti.

• Kyvadlo se na opačném vrcholu dráhy obrátilo a...

Na temné obloze zazářila spirální exploze.*

kveten '91

Ilustroval Martin Zhouf

Jak tenkrát bude lákat čas

Jde co noha nohu mine a boty mu vržou při každém kroku. Kolem něho a proti němu se valí dravý a neurvalý dav. Obloha je nízká a vysoké domy se naklánějí do ulice, jen se překotit. Proplétá se pod lešením, odbočuje z hlavní třídy a uniká do klidu starobylých uliček, hrboaté dlažby, oprýskaných fasád a mladičkých bříz vyrůstajících z okapů. Za okny mžourají kočky, v klecích na bidýlku poskakují andulky, na dvorcích vriskají děti. A on jde, zvolna, bez cíle. Pouze když spatří v průjezdu popelnice, jako by jeho potulování dostalo konečně smysl. Obživne, skoro běží, zvedá jedno víko za druhým, noří ruku do změti odpadků, šátrá, přehrabuje a brumlá si: "Tady ne, tady taky ne, ale někde to přece musí být..."

Emigrovali jsme v časovnici. Je to takový kovový válec s víkem něco přes metr vysoký. Táta do toho přidal několik dalších věcíček, ale to tady není podstatné. Jednak nemusíte vědět všechno, jednak byste tomu nerozuměli stejně jako já.

Tu časovnici používal něco přes rok. Vždycky vodfrčeí někam do minulosti a přiváží vodtamtud samý prima věci. Tu čokoládu, tu maso, tu banány nebo kokosáky, dámský punčochy, žvejkačky, zkrátka všechno možné.

Jenže časem v tom začal být binec. Jednou jsme měli dva táty, protože se táta vrátil ještě před vodjezdem. Jednou na sebe bafnul z časovnice, zrovna když se do ní chystal vlízt, a málem z toho měl infarkt. A k tomu se do toho ještě pletly nějaký parádoksy. Zkrátka byla to makačka na bednu.

Na jedny výpravě se mu pak podařilo v řeznictví potkat toho poseru Tůmu z Historického ústavu, co bydlí u nás za rohem a cestuje tam každou chvíli, ale domů nic nepříveze. Manželce tvrdí, že tam dohromady nic nemá, ale ve skutečnosti má strach. Voň to není zlej Člověk, ale v íy své podělanosti by mohl tátu prásknout.

A navíc jsme už nemohli v baráku vydržet kvůli Krajzlovi. Copak mužem za to, že sousedka tenkrát spadla do toho výkopu před domem tak nešťastně, že jsme po ní mohli zabrat byt, a získat tak celou pavlač pro sebe? Nebo za to, že Krajzl má dva plus jedna, manželku, ještě Čipernou tchyni, dva syny a nezletilou dceru s outěžkem, za kterou může Jára Němeček z Libně, kterej se pochopitelně nastěhuje ke Krajzlům?

Vono tři plus jedna pro Čtyřlennou rodinu dovede zahejbat žlučí kdekomu. Takhle si nežijou pomalu ani ministerský famílie. Tři rodiny se tísňej v jedny vile, a když ma-

nželé ráno vodfrčeí rikšama za státnicejma povinnostma, tak ženskejm zbejvaj jen každodenní třenice vo jeden bicykl. A co je to platný, že má zadní kolo vypletaný a dvě brašny se státním znakem?

A tak partaje fandily Krajzlovi, i když ani jeho příliš v lásce neměly. Kdyby ten k' artýr naboural Krajzl, tak jsme měli barák na svý straně my. A to lidi nevěděli, jak si žijem!

Krátce na to, co našli Macháčkovou ve výkopu s tržnou ránou na hlavě způsobenou nejspíš nešťastným pádem, jak usoudil přivolaný doktor a taky to tak potvrdil policajtům, tak se Krajzl rozběhl na byt'ák. Jenže otec tam byl před ním s aktovkou nabitou deseti kilama pravýho bůčku, kterej snadno zastínil Krajzlovu obálku a celou záležitost, hrozící přerůst v něco nechutného, spravedlivě a sám do sebe vyřešil. Občanský soužití se tím ale nevyřešilo. Co si budem povídat.

Když jsme se teda rozhodli, že se vystěhujem, a rozhlásili to prostřednictvím babky Kvasničkové po celým baráku a několika přilehlých ulicích, poměry se vo něco uklidnily a sem tam nám někdo odpověděl na pozdrav.

Krajzl a vůbec všichni měli stejně utřít nos. Táta chytrě využil poslední venkovský módy jezdit o víkendech na byt. Venkovský byli totiž-parádně zazobaný, dobře živý a celí vzteklí na vobjekt nebo byt v Praze. Už jsme čekali, kdy někdo zašmelí stanice bejvalýho metra, ale kvůli potkanům nebyl vo ně moc velkej zájem a na stanici Můstek se podle smradu předpovídalo počasí.

Hurých byl přesvědčený, že táta je uČiněnej pitomec, když požaduje za tak luxusní byt s dekretem jenom kufr starejch neplatnejch bankovek, který se léta válely u Hurýchů na půdě a časem měly posloužit k vytapetování vejminku. Voň to byl spíš loďák a pěkně naditej. Tak naditej, že když ho Hurýchův šofér vynes až k nám do čtvrtýho patra, tak nevodmít panáka.

Když si plácli, Hurých se zálibně rozhlídl po vobejváku, zamlaskal a řekl: "A teď se může jít Karoch s tou pitomou garsonkou v Dáblících vycpat, Támdle dám stereo, to mi udělá Jožka, támdle na poličku šoupnu mixér a pod voko by se hodil vysavač. Bude to stylový. A tady na stoleček postavím televizor. Sehnať jsem perfektní kus - ještě s obrazovkou!" Voči mu svítily štěstím.

"Takže příští tejden to bude volný, že jo?" ujišťoval se novopečený bytovkář už aspoň podesátý.

Na odchodu se zeptal: "A kampak vy? Na venek? Za zdravou?"

"Tak nějak," odušil otec.

Vyprovodili jsme Hurýcha před dům.

Měl docela záchovalýho trabanta s ještě původníma gumama a se sklem ve všech vo-knech. Voba koně měli v uchu modrou známku vod veterinárně-technický kontroly.

"Takový fáro by vám moh závidět i prezident,"* řekl otec, aby řeč nestála.

Hurých se polichoceně usmál a poplácal blatník.

"No, máj už něco za sebou, ale pár let ještě posloužej, to jo že ne. Za mlada, to víte, byl motorismus pro mě všechno, rychlost, prach, dálky... Však jsme se s maminkou taky něco harajzovali...", zasnul se. "Plzeň, Pardubice, jednou jsme byli až na Moravě... Mládí... Teď už chce jeden spíš klid. Koně přenechám synovi a koupím si pár volá. Já už nikam nespěchám.*"

"To máte recht," souhlasil otec.

"Vodstěhuju se sem," pokračoval Hurých, "a budu si užívat stáří."

"A kde jste si dal namalovat toho krásnýho Lenóna? Je jako živej," ukázala máma na dvířka.

"Pěkně, že jo?" rozzářil se Hurých. "To kluk vod sousedů. Je to takovej šikula. Věru, čipernej mládenec, která ho dostane, ta si může všech deset voblíznout, ten se ve světě neztratí. A taky si přidě na pěkný peníze, to jo. Ale práci zas **vodvedé**, to se musí nechat."

Pak Hurých nastoupil, šofér zapráskal bičem a u chodníku osamělo pár kobližku, který Kvasničková shrábla na lopatku a vykloupila je na parapet svýho přízemního \ okna. Až přijde zima, jako by je našla.

Když jsem druhej den přišel ze školy, teda ne rovnou ze školy, ještě jsme s klukama proležali trosky žizkovskejch paneláků, tak otec seděl za stolem a ani se neptal, kde jsem zase byl. Jenom na mě zamžoural přes věčně upadaný brejle, usrk ze starý kokosový skořápky rum, z ní to přej chutná nejlíp, a hned mě zahnal do práce.

Ještě tři hodiny na to jsem dřepěl na podlaze a přehraboval se v ty barevný haldě vod Hurýchů. Vospalostí jsem už neviděl na voči.

"Ne ty hnědý, pitomec, ty zelený, ty zelený mi podávej," výkřik táta nabroušen.

Rozumu jsem pravda moc nepobral, vono taky nebylo kde, ale z ty změti by byl magor i Krajzl a je to inžinýr.

Když jsem se táty už popátý zeptal, jestli chce ty zelený s tím fousatým chlapíkem nebo ty zelený s mužským a ženskou, smutně se na mě podíval a řekl už míměji: "Dolary až potom, Karlíku."

Usrk ze skořápky, dlouze slastně

ááááááchnul, pak zavrtěl hlavou a podíval se na mámu.

"Po kom to dítě je...,"^M zeptal se zřejmě sám sebe, protože máma ani nezvedla hlavu a dál počítala dvakrát po padesáti. Tu druhou padesátku pak vždycky vobráceně položila na tu první a celou hromádku přistrčila Evě, která ji převázala cukršpagátem a hodila do kufru k ostatním.

"Všecko chce systém," prohlásil otec. "Perfektní příprava je základ všeho. Pak se budem líp orientovat. A ty si pospěš," dal mi pohlavek, "ať máme ty koruny dneska hoto-vý."

Eva na něj udělala ksicht, ale našťestí si toho nevším. Sklepával štůsek ohmataných stokorun a podával je přes stůl mámě.

A tak jsme se jednoho krásného dne shromáždili celá rodina dole ve sklepě. Cestovat jsme museli jeden po druhém, protože čtyřčlenná rodina se najednou do jedny časovnice nevejde. Živá teda určitě ne.

Jako nejmladší jsem měl vyrazit první, pak Eva, máma a nakonec otec, který měl ještě zahladit případný stopy. Ničeho se prej nemáme bát, protože všecko je přezkoušený, prověřený a seřízený. Má na mě čekat pan - Jindřich.

"A hlavně nezapomeň pozdravit," připomněla mi maminka.

"A hlavně si vyndeš tu náušnici z nosu," dodal otec, "tam se to nenosí."

Tma v časovnici voněla kovem. Vždycky jsem si myslel, že tma je nehybná, že je těžká, že se lepí jako med. Tahle tma se lehce chvěla. A když se dochvěla, zaslechl jsem zvenčí veselej hláhol.

Zvěd jsem víko a spatřil celou naši rodinku v družný zábavě s nějakým mladým mužským v modrém vobleku, který držel v ruce svíčku.

Zklamaně jsem vykřikl: "Tati, vono to nefunguje!"

Všichni se na mě podívali a táta se zasmál.

"Heleme, junior je už tady taky."

Máma se na mě přísně podívala.

"Dobrý den," vyhrkl jsem.

"Čau," zahlekal pan Jindřich a podal mi ruku. "Všecko je v pořádku. Jenom se vlou-dila taková menší chybička. Asi to nějak prokluzuje. Tátu máš tady už od včerejška.

Minulost jsem si představoval vždycky trochu jinak. Ale sklep byl úplně stejně špinavě, oprýskaně a páchnoucí zatuchlou sklepinou jako dřív. Jako dřív... to dřív vlastně teprve bude.

"Mužem teda nahoru, ne?" vyzval nás pan Jindřich a šel napřed po prošlapanejch točítejch schodech.

Vyšli jsme do přízemí. Pan Jindřich sfoukl svíčku a rázem byla tma jako v pytli. Ale jenom na chvíli, protože něco cvaklo a najednou byl den. Jako by nějaký rozmařilec zapálil sto loucí najednou. V životě jsem nic takovýho neviděl a to jsem se jednou vloudil do zámecký zahrady a viděl jsem přes vokno banket u bretaňský konzula. Ségra něco takovýho určitě taky v životě neviděla, ale dělala jakoby nic. Dospělý slečny přece nic nemůže překvapit.

"Júúú!" to bylo jediný, na co jsem se zmoh.

V tom okamžiku vrazil oslepený otec panu Jindřichovi do zad. Pan Jindřich se rychle chytl zábradlí, a když se zase narovnal, otočil se ke mně a prones záhadnou větu: "Tady to už de."

Co tady mělo jít, nevím. My každopádně šli dál po schodech do bytu, kde jsme ještě včera bydleli, kde vlastně budeme bydlet a už nebudeme bydlet.

A na zdi svítila taková malá sklenička, až z toho bolely oči.

Pan Jindřich s náma ještě nějakou dobu bydlel. Přes den s našima lítal po úřadech a večer vodil ségru do kina.

Mé poslali do školy. Ubrali mi pár let, a tak jsem chodil už podruhy do třetí třídy. Všude jsem měl říkat, že jsme se přistěhovali z venku.

Pak jednoho dne pan Jindřich převzal od otce několik balíčků těch zelených bankovek s fousatým chlapem a rozloučili se. Ségra brečela.

"Kam jdete?" zeptal jsem se.

Zasmál se: "Udělám to jako vy, ale ne v čase."

Vod ty doby jsme v o něm neslyšeli.

Ségra pak rychle sbalila nějakého Švarce a do měsíce byla svatba. Za sedm měsíců se jim narodila nádherná tříapůlkilová nedonošená Boženka.

"Jako u Krajzlů to u nás nebude," rozhodl, otec a koupil mláděm byt.

A LÉTA ŠLA.

Všichni jsme se uchytili a máme se dobře. Švarcovi prodávaj ovoce a zeleninu a já se vyučil řezníkem. Boženka se dobře učí a dáme ji na medicínu. Táta s mámou jsou liž v důchodu a celej rok by mohli bejt-na chalupě. Máma by sice ráda, ale musí se starat o tátu, který nechce. Nějak nám, zestár a máme strach, že se zblázní. Trpí vidina-ma, že potkává svý známý z budoucnosti, jak spechaj po ulicích s naditejma nákupníma taškama a dělaj, že ho neviděj. "A pak má bejt něco k dostání," nadává, jako bysme my nesehnali všecko všecičko. Že prej chce domů, že se mu stejská. Ale kde je časovnici konec. A tak se celej den courá po ulicích ve špinavým hubertusu a boty ;mu vržou při každým kroku a dělá nám vostudu.

1982

ilustrace František Hejda

Zdeněk Páv

Vhod'te minci, nebo budete rozpuštěn v trávících šťavách města

Johan se probudil ze zvláštního a velmi příjemného snu. Zdálo se mu, jak sedí s Lucií ve vysoké měkké trávě a drží ji za ruku. Dívka mu pak položila hlavu na rameno a šimrala ho svými vlasy na obličej. Cítil jejich hebkost a vůni.

Pak mu řekla, že je jí s ním dobře, že ho potřebuje a že s ním chce být pořád.

Pak se probudil.

Překulil se na druhý bok a snažil se ještě usnout, ale nešlo to. Zoufale to nešlo.

Postel poznala, že už je vzhůru, natáhla před sebe přední nohy a labužnický se protáhla. Probudil se i stůl, začal pobíhat po dutině a protivně rámusil svou dřevěnou protézou.

Opatřete si zdravý a přítulný nábytek!

Johan si vzdychl a vstal. Podle předepsaného protokolu prohlédl růžové tkáně dutiny, zda se někde netvoří zhoubný nádor a omyl nervové provazce a šlachy.

Zhoubné nádory domu rostou na úkor prostoru naší dutiny!,
Likvidaci zhoubných nádorů nádorů musí provádět odborník!

Zhoubné nádory jest zakázáno odnášet do centrálního parku, neboť se zde rozmnožují, shlukují a škodí!

Johan poklidil a stanul před mincovníkem. Znovu mu vytanul sen. Lucie, vůně jejích vlasů, její úsměv. *Nebyl sám*, uvědomil si.

Ona ho chtěla a potřebovala.

Otrhal z mincovníku všechny zralé plody. Spočítal mince a zamyslel se. Řídkou stěnou se prodíral do cévy a krevním řečištěm doplaval k hlavnímu vchodu. Vhodil jednu minci do podlouhlého úzkého otvoru na dveřích. Když se otevřely, vyšel ven. Na protější straně ulice stály dva mohutné domy a mezi nimi živořila drobná stavba se svrasklou pokožkou a pokřivenými průduchy.

Kolem se vinul chodník přeplněný davem lidí. Johan se postavil na nástupiště a čekal, až se na chodníku uvolní místo. Po malé chvilce se jeden starší člověk zapotácel, slabě vykřikl a upadl.

Johan zpozorněl.

Povrch chodníku okamžitě na-

Johan objednal další červené víno.

Pobyt v odlehlém koutku voňavého parku se zvláště jemnou travnatou pokožkou stál tři mince. Bylo to hodně, ale Johanovi to nevadilo. Chodil sem rád. Cítil se tu báječně.

Lucie si lehla a rozepnula džíny. ,

- -Ne... prosím tě, ještě ne, za šeptal trochu podrážděně Johan. Lucie si zapnula džíny a posadila se.

- Co je? Co se stalo?

- Víš... chtěl bych si trochu povídat. Nebo jenom mlčet. Sedět vedle sebe a držet se za ruce.

- Jak chceš. Tak povídej!

Když rozmačkal asi dvacet tlačítek, *zarazil* se, vytáhl z kapsy složený papír a něco si přečetl.

- Aha, řekl a pokračoval v mačkání.

Když byl hotov, vhodil do otvoru ještě jednu minci a čekal. V penziónu to zašumělo, zaklapalo a zavřelo. Ryba na podstavci se zavrtěla.

Někteří tvorové zbaveni svého přirozeného prostředí dokáží ve spojení s centrálním počítačem hotové zázraky. Johan se na rybu podíval. V jejím oku se objevil digitální obraz Lucie. Johan se šťastně usmál.

- Ahoj.

- Ahoj.

- Půjdemě někam?

- Tak jo. Počkej, hned jsem u tebe.

Johan vhodil minci do podlouhlého úzkého otvoru.

- Co si budete přát?

- Víno. Červené víno.

Číšník se úslužně uklonil a otevřel Johanovi hlavu. Zapustil mu do mozku lesklou kovovou tyčinku a podráždil chuťové centrum. Pak oslabil rozumové a koordinační vazby.

Johan se trochu zakymácel a cítil, jak mu víno stoupá do hlavy.

- Miluju červené víno, řekl.

Lucie se přátelsky usmála.

- Víš, moc jsem se na tebe těšil, Lucie.

- Já na tebe také, velmi.

Lucii tričko. Na břicho měla podlouhlý úzký otvor. Johan už do něj chtěl vhodit minci, ale náhle si uvědomil, že už mu zbývají jen dvě a ty si musí schovat na zpáteční cestu.

- Sakra, zaklel a vstal.

Očistil si kolena, umazaná od trávy. Dívčino tělo se zatím začalo rozkládat. Hmota se štěpila na bílkoviny, bílkoviny na aminokyseliny a ty se třídily do hromádek. Glycin, alanin, valin, leucin.

- Sa*kra, řekl ještě jednou Johan.

Na odchodu rozšlápl hromádku valinu.

Chodník mezitím někam odleží, a tak se musel vrátit pěšky. Byl roztrpčený a smutný.

Když přicházel ke svému domu, ucítil pojednou, jak mu celé tělo tuhne, vkrádá se do něj chlad a myšlenky vyprcháávají.

Ozval se neutrální hlas.

Vhodte minci, nebo budete rozpuštěn v trávících stavách města!

Johan vytáhl z kapsy minci a vhodil si ji do podlouhlého úzkého otvoru na břicho.

Ztrnulost rychle ustoupila.

Otřásl se.

Vytáhl poslední minci a vhodil ji do podlouhlého otvoru na domovních dveřích.

Dveře se otevřely.

Johanovo kovové tělo se matně zalesklo a zmizelo v domě.

Ty mi nerozumíš, já nechci jenom... pomilovat. Mám tě rád, chtěl bych s tebou být pořád, chodit na procházky...

Johan chtěl pokračovat dál, ale nic ho nenapadlo. Najednou nevěděl co jiného by mohli dělat, než se milovat, chodit na procházky a spát.

Cítil v hlavě zmatek. Otočil se k dívce a přejel jí rukou po prsou.

- Miláčku, řekla Lucie bezbarvě a lehla si.

Začali se líbat.

Pojednou dívčino stisk povolil. Znehybněla, její tělo ztuhlo a zchladlo. Ozval se neutrální hlas.

Chcete-li pokračovat, v hod té minci.

Johan nervózně sykl a vyhrnul